

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Офіційно

ПЕРЕЛІК
кандидатів
у народні
депутати
України

► СТОР. 6–11

Обереги

Подорожніх
та ДАІшників
захищатиме
Божа
Матір

► СТОР. 13

Подвижники

Український Гаврош

► СТОР. 22

№ 221 (5721)

СУБОТА, 23 ЛИСТОПАДА 2013 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Прем'єр-міністр
Микола Азаров пояснив
причини призупинення
підготовки до асоціації
з ЄС: останньою
краплею стала
позиція МВФ

Парламентська хроніка
Ранкове засідання
22 листопада

На годину запитань до
уряду Кабінет Міністрів при-
був до парламенту на чолі з
Прем'єр-міністром Миколою
Азаровим. Як відомо, у п'ят-
ницю депутати мали заслуха-
ти інформацію уряду щодо
розвитку промисловості в
Україні та формування дер-
жавного бюджету на 2014 рік.
Миколу Азарова опозиція
зустріла скандуванням
«Ганьба!».

► СТОР. 2

Економісти бояться
порожньої скарбниці

Поки політики ламають
списи на тему майбутнього
курсу нашої країни, експерти
дедалі частіше ставлять інше,
прозаїчніше, запитання: «Де
гроші, Зін?». «Якщо не буде
Угоди про асоціацію, не буде
продовження співробітництва
з Європейським Союзом у
фінансовій сфері. А за остан-
ньою інформацією, йшлося
про 1,5–2 млрд. євро. Також
не буде продовження співро-
бітництва з МВФ», — при-
пустив учора на круглому
столі в Інституті Горшеніна
голова Комітету економістів
України Андрій Новак. Його
думку поділяють багато ек-
спертів, зазначаючи, що по-
зики тепер доведеться проси-
ти на Сході.

► СТОР. 5

Сьогодні — День пам'яті жертв голодоморів

1933: ТИХІ ГОЛОСИ СВІДКІВ

*Голодна смерть була 1933 року
звичною картиною навіть на вулицях
Харкова, тодішньої столиці України.*

*Всі, хто це пережив, згадують особливу
моторошну тишу над приреченими селами.
У людей не було сил оплакувати своїх мер-
твих. Свідки стверджують, що в самий пік*

*голоду, весною 1933 року, не співали солов'ї.
А ті, хто розповідає про пережите, й досі
говорять неголосно. І через те, що звикли
десятиліттями ховати ці спогади від чу-*

*жих вух, і просто тому, що це — не мітин-
говий рівень пам'яті. Тихі спогади свідків
усенародної трагедії читайте сьогодні на
14–20-й сторінках.*

ПОДІЇ

Кількість звернень
про домашнє
наси́льство збільшується

За дев'ять місяців цього року
вісім жінок було вбито, ще
двадцять одна отримала умисні
важкі тілесні uszkodження. Усі
вони стали, так би мовити, офі-
ційними жертвами домашнього
наси́льства. Принаймні саме
такі дані вчора на прес-конфе-
ренції напередодні старту все-
вітньої кампанії «16 днів проти
гендерного наси́льства» озвучив
Андрій Лабунь, головний ін-
спектор управління дільничних
інспекторів міліції Департамен-

ту громадської безпеки МВС
України.

► СТОР. 12

Полісся обростає ТЕСами,
під які вже масово
вирубують ліси

На тлі масштабних політич-
них акцій нагадали про себе
учора й захисники природи. На-
ціональний екологічний центр
України у Києві влаштував ак-
цію під стінами Нацкомісії, що
здійснює державне регулювання
у сфері енергетики, на знак про-
тесту проти загрози вирубки ліс-
ів на Поліссі для спалювання їх
на теплоелектростанціях. Еко-

логи переконані, що так знищу-
ється екосистема цілого регіону.
«Ми дізналися, що в Іванко-
ві, під Києвом, вже збудовано
теплоелектростанцію, яку «то-
питимуть» дровами, — застері-
гає заступник голови Націо-
нального екологічного центру
Олексій Василюк. — У цьому
разі йдеться не про якісь реш-
тки чи відрубки, які завжди за-
лишаються від переробки дере-
вини, а про те, щоб просто ру-
бати і спалювати ліси. Для робо-
ти однієї такої ТЕС потрібно
мільйон кубометрів деревини на
рік. Це 32 вагони щодня. Такі
станції планують побудувати на
всьому Поліссі».

Газифіковано
ще одне село

У селі Вигода Заліщицького
району урочисто відкрили вен-
тиль газопроводу. Блакитне па-
ливо завдяки спільним зусиллям
ПАТ «Тернопільгаз» та влади
надійшло в 110 селянських дво-
рів та до соціальних об'єктів.
Природним газом на Тернопіль-
щині вже користуються жителі
918 населених пунктів. Негази-
фікованими залишилися 130 сіл,
чотири з них — у Заліщицькому
районі. В області є райони із
стовідсотковою газифікацією,
інформує наш власкор Любо-
в ЛЕВИЦЬКА.

КОРОТКО

■ В Острозі на Рівненщині відре-
монтували приміщення центральної
районної лікарні, на що витратили
2 мільйони гривень, **повідомляє наш
власкор Олександра ЮРКОВА.**

■ Правоохоронці з Миколаєва та
Севастополя заарештували злочинну
групу, яка в домашніх умовах пере-
робляла травматичну зброю на бо-
йову та збувала її, **інформує наш
власкор Ірина НЕЖИГАЙ.**

■ Після спортивних тренувань по-
мер студент одного із мелітополь-
ських вишів Артем В. Хлопець без
шкідливих звичок, жив спортом, але
мав проблеми із серцем, **інформує
наш власкор Леонід СОСНИЦЬКИЙ.**

■ За дев'ять місяців цього року
на Дніпропетровщині на 2,4 млн.
грн. зменшилися борги із
зарплати, **повідомляє
наш власкор Володи-
мир РИБАЛЬЧЕНКО.**

Голова
Верховної Ради
їде до Канади

Голова Верховної Ради України Володимир Рибак на чолі парламентської делегації відвідає з офіційним візитом Канаду 24–27 листопада.

Програмою візиту передбачена зустріч Голови Верховної Ради України В. Рибак з Генерал-губернатором Канади Девідом Джонстоном.

В. Рибак також проведе ряд зустрічей у парламенті Канади — зі Спікером Палати громад Канади Ендрю Шіром, зі Спікером Сенату парламенту Канади Ноелем Кінселлою, з лідером офіційної опозиції у парламенті Канади, керівником Нової демократичної партії Томасом Малкером.

Керівник українського парламенту також відвідає засідання Палати громад парламенту Канади.

У рамках офіційного візиту Голова Верховної Ради України зустрінеться з мером столиці Канади — міста Оттава Джоном Ватсоном, з міністром з питань імміграції та громадянства Канади Крісом Александером, з міністром з питань соціального розвитку та багатокультурності Канади Джейсоном Кенні.

В. Рибак поспілкується з президентом Конгресу українців Канади Павлом Гродом, виконавчим директором Конгресу українців Канади Тарасом Залуським та іншими керівниками конгресу і візьме участь у церемонії вшанування пам'яті жертв Голодомору 1932–1933 років в Україні.

Українська парламентська делегація також візьме участь у церемонії покладання квітів до пам'ятника Т. Г. Шевченка та до монументу вшанування пам'яті канадців, які загинули під час військових дій.

Прес-служба Верховної Ради.

Прем'єр–міністр Микола Азаров пояснив
причини призупинення підготовки до асоціації з ЄС:
останньою краплею стала позиція МВФ

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання
22 листопада

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Прем'єр-міністр виклав народним депутатам причини відмови від асоціації з Європейським Союзом і назвав це рішення єдиним можливим з огляду на ситуацію, яка склалася в країні. Виступав він з урядової ложі, а не парламентської трибуни, як зазвичай. «Це рішення продиктоване виключно економічними причинами, носить практичний характер і не змінює стратегічний напрямок розвитку країни, закріпленого в законі про засади внутрішньої та зовнішньої політики», — сказав він.

За його словами, уряд послідовно виконував стратегічні завдання — наблизити Україну до європейських стандартів життя, проводячи важкі, але необхідні суспільству реформи. Ці перетворення, наголосив він, здійснювалися у вкрай несприятливих умовах рецесії світової економіки, тривалого падіння попиту на українські товари на зовнішніх ринках та неймовірно високих цін на газ і тяжких виплат зовнішніх боргів.

«У цих умовах уряд вдавалося проводити політику фінансово-економічної стабільності, соціального захисту. Ми впритул підійшли до межі, коли скорочення ресурсів для розвитку поставило питання про рішучі заходи, без яких

країну очікують значні соціально-економічні потрясіння», — наголосив прем'єр. За його словами, не можна ігнорувати реалії. А вони такі: на 19% скоротилося виробництво хімічних речовин

ДОСЛІВНО

Прем'єр-міністр **Микола АЗАРОВ:**

«Президент і уряд будуть і надалі проводити курс реформ євроінтеграції та розвитку співробітництва з усіма нашими стратегічними партнерами».

висть проводити модернізацію. Водночас прем'єр зауважив, що реалістичної відповіді на запитання: що компенсує наші величезні втрати через закриття ринків Митного союзу, ми не отримали.

луги, заморозити заробітні плати, соціальну допомогу на існуючому рівні. Суттєво скоротити витрати бюджету, ліквідувати пільгові режими оподаткування для сільгоспвиробників. «Хочу запитати вас, так званих лідерів опози-

ції, ви згодні з такими вимогами МВФ? Я не згоден!», — констатував він.

Тож з огляду на викладене, зауважив М. Азаров, для уряду на перше місце стало питання відновлення нормальних відносин з Російською Федерацією та врегулювання всіх спірних питань.

Для цього Кабмін запропонував провести переговори у тристоронньому форматі за участю України, ЄС та Росії. «Це надзвичайно важливе міжнародне питання в умовах світової рецесії, що продовжується. Після довгих, складних перемовин Російська Федерація дала згоду на проведення таких переговорів. Але умовою їх проведення є те, що відбудуться вони до підписання Угоди про зону вільної торгівлі з ЄС. Проведення переговорів дасть можливість зняти протиріччя та продовжити рухатися визначеним стратегічним шляхом без катастрофічних втрат для економіки та громадян України», — констатував Прем'єр-міністр.

Тим часом, поки глава уряду наводив аргументи відмови від асоціації, опозиція підтяглася до урядової ложі. Щоправда, її та депутатів-опозиціонерів розділяли представники Партії регіонів. Завершивши виступ, М. Азаров залишив сесійну залу.

Оточили опозиціонери і парламентську президію. Тож через неможливість проводити засідання Голова Верховної Ради закрит сесію.

Олена РОМАШКІНА.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Ухвалили два закони і заблокували трибуну

Вечірнє засідання 21 листопада

Відкривши вечірнє засідання, Голова Верховної Ради Володимир Рибак надав слово голові бюджетного комітету Євгенію Геллеру, котрий представив проект змін до закону про держбюджет на 2013 рік щодо погашення заборгованості за енергетичні ресурси. Однак після того, як доповідач зазначив, що комітет рекомендує ухвалити цей законопроект в цілому, головуючий запропонував проголосувати за нього у п'ятницю.

«У нас половина залу не голосує. Тому будемо голосувати завтра після прийняття євроінтеграційних законів. А як не хочете працювати, то можемо закрити сесію», — сказав В. Рибак та запропонував представникам фракцій висловитися з цього приводу.

Утім, як і очікувалося, у виступах мова пішла про розпорядження Кабінету Міністрів щодо призупинення підготовки до підписання Угоди про асоціацію з ЄС.

Арсеній Яценюк («Батьківщина») зазначив, що оскільки Кабінет Міністрів прийняв незаконну і неконституційну постанову про зупинку курсу європейської інтеграції України, то опозиція вимагає негайно запросити прем'єра до парламенту.

«Я хочу ще раз зазначити, якщо Віктор Янукович відмовляється під-

писувати Угоду про асоціацію — це не просто державна зрада, це — підстава для імпідменту Президента, а стосовно прем'єра — це пряма підстава для відставки всього складу Кабінету Міністрів. Є закон про засади внутрішньої і зовнішньої політики, який повинен виконувати і Президент, і Прем'єр-міністр. Азарова до парламенту і Януковича до парламенту. Ми вимагаємо негайно прийняти відповідні рішення. А зараз припинити обговорення», — заявив А. Яценюк. Аналогічну вимогу висловили й ударівець Віталій Ковальчук та свободівець Олексій Кайда.

Натомість Михайло Чечетов (Партія регіонів) зауважив, що як тільки парламент почав говорити не про «польоти на Марс чи Місяць», а на решті приступив до розгляду конкретних зако-

нопроектів, які стосуються економічних, соціальних та бюджетних питань, котрі дозволяють запрацювати підприємствам, а людям зберегти робочі місця та отримувати зарплату, то опозиція ще раз показала, що інтереси країни та простих людей її абсолютно не хвилюють. «Їх цікавлять тільки політичні дивіденди на вибори», — заявив регіонал та закликав продовжити розгляд конкретних соціально-економічних законопроектів.

У цій ситуації Адам Мартинюк (КПУ) закликав працювати, не чекаючи п'ятниці, бо, виходячи з рішення Кабміну, невідомо, якої п'ятниці треба чекати. Тож він запропонував головному скористатися нормою Регламенту про сигнальне голосування. «Є норма Регламенту про сигнальне голосування. Я пропоную зараз цей законопроект поставити на сигнальне голосування. Якщо є бажання у депутатів працювати, то сигнальне голосування покаже, що таке бажання є, і ми можемо голосувати законопроекти», — сказав А. Мартинюк.

Та хоч наступне сигнальне голосування за законопроект про ратифікацію Меморандуму із Євросоюзом про надання Україні макрофінансової допомоги в сумі 610 мільйонів євро 226 голосів не набрало, проте наступні два голосування були успішними. Зокрема, Верховна Рада ухвалила в цілому законопроект про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2013 рік» щодо погашення заборгованості за енергетичні ресурси («За» — 239 голосів) та законопроект про внесення змін до Грничого закону України щодо забезпечення вугіллям або торф'яними брикетами («За» — 237 голосів).

Після цього на вимогу «Батьківщини» та «УДАРу» головуючий оголосив перерву та запросив керівників фракцій до свого кабінету на нараду. Тим часом опозиція заблокувала президію та трибуну, тож невдовзі було оголошено про дострокове закриття вечірнього засідання.

Сергій КОВАЛЕНКО.

«Ніякої катастрофи не сталося»

Голова фракції Партії регіонів Олександр Єфремов не бачить необхідності попішати з прийняттям євроінтеграційних законопроектів. А робоча група, яка готує відповідну законодавчу базу, на його думку, повинна продовжувати роботу. «Необхідно будувати державу, яка відповідатиме сподіванням громадян, адже ні європейці, ні росіяни за нас це не зроблять», — зазначив лідер фракції Партії регіонів на вчорашньому брифінгу.

«Уряд вирішив зупинитися в процесі підготовки до підписання Угоди про асоціацію з ЄС, бо ми дуже швидкими темпами йшли до прийняття євроінтеграційних законопроектів, у результаті чого повністю розбалансували ситуацію з нашим основним партнером Російською Федерацією та країнами Митного союзу, що вплинуло на економіку нашої держави. Ми втратили за три місяці 5,5 мільярда доларів у взаємному товарообороті з Росією. Практично зупинився машинобудівний комплекс, вагонобудування, не працює суднобудування, проблеми

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

почалися в авіабудуванні тощо. Тому уряд узняв паузу з підписанням Угоди, щоб розібратися в економіці країни та відновити відносини з основними партнерами», — розповів О. Єфремов.

Він вважає, що ніякої катастрофи не сталося. «Ми повинні продовжити вдосконалювати нашу законодавчу базу, вибудовувати технічні та соціальні стандарти відповідно до європейських стандартів. Тому я радий би представникам опозиції замість гасел зайнятися конкретною роботою», — зазначив голова фракції ПР.

Сергій МЕЛЬНИКОВ.

Для повної ратифікації Європейської соціальної хартії потрібно прийняти новий план її виконання

Днями в Комітеті Верховної Ради з питань соціальної політики та праці відбулися слухання на тему: «Про хід виконання в Україні Європейської соціальної хартії (переглянутої)». Участь у заході взяли народні депутати, представники секретаріату Президента, Кабінету Міністрів, інших органів виконавчої влади, об'єднань профспілок і роботодавців, науковці.

Заступник Голови Верховної Ради Руслан Кошулинський у вітальному слові наголосив: «Ми маємо зробити кроки, які максимально наблизять нас до європейських стандартів. Адже Європа вже дійшла до певного рівня соціального захисту великої групи людей. Тому сьогодні ми маємо спільно долучитися до того, щоб Європейська соціальна хартія була в нашій країні якісно виконана».

Голова профільного комітету Петро Цибенко нагадав, що 14 вересня 2006 року парламент ратифікував один з двох основних документів Ради Європи в галузі прав людини — Єв-

Заступник Голови Верховної Ради України Руслан Кошулинський, голова Комітету з питань соціальної політики та праці Петро Цибенко, перший заступник голови Комітету з питань соціальної політики та праці Ярослав Сухий.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА

ропейську соціальну хартію (переглянуту). Її ратифікація обумовлена обов'язками, які взяла на себе Україна під час вступу до Ради Європи та при підписанні цього докумен-

та 7 травня 1999 року. Приєднання нашої країни до цієї хартії, наголосив народний обранець, підтверджує європейський вибір нашої держави, забезпечує надійні передумови реалізації прав громадян у всіх виявах.

За словами заступника міністра соціальної політики В'ячеслава Коломійця, Кабінет Міністрів усвідомлює, що на шляху досягнення європейських стандартів у соціально-трудовій сфері, передбачених хартією, багато так званої домашньої роботи. Тому одним із пріоритетів діяль-

ності уряду є забезпечення ефективної зайнятості. На вирішення цього питання спрямований Закон «Про зайнятість населення», який набрав чинності з початку цього року. Він, зокрема, передбачає: сприяння поверненню до продуктивної зайнятості, а не лише надання допомоги у зв'язку з безробіттям; надання ваучерів для перенавчання і підвищення кваліфікації за професіями та спеціальностями для пріоритетних галузей економіки; стимули для створення нових робочих місць тощо. Крім того, 12 січня

минулого року прийнято Закон «Про професійний розвиток працівників», який унормовує систему професійного навчання на виробництві з урахуванням європейського досвіду. А постановою Кабміну від 26 вересня поточного року затверджено Державну програму забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2016 року. Також, розповів він, успішно здійснюється реформування системи надання соціальних послуг. Зокрема, запроваджуються нові види соціальних послуг та інноваційні форми соціальної роботи. Забезпечено виконання статті 46 Конституції, а саме — встановлено мінімальні пенсійні виплати на рівні не нижче прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб та тих, хто не має права на пенсії. В. Коломієць зазначив, що одним із основних завдань уряду було й залишається підвищення розміру заробітної плати. За його словами, спостерігається позитивна динаміка стосовно зростання всіх видів доходів.

Заступник голови Федерації профспілок України Сергій Кондрюк наголосив, що проблема з виплатою заробітної плати потребує нових підходів. ФПУ вже неодноразово вносила відповідні пропозиції, і значна їх частина знайшла відображення в рекомендаціях. Однак з цього питан-

ня, вважає він, комітет повинен провести засідання, на якому вислухати пропозиції та вжити необхідних заходів, щоб у наступному році це питання вирішити. Також, за його словами, існує проблема з колективними переговорами. «Сьогодні з 94 галузевих, міжгалузевих угод лише вісім укладені за участі роботодавців. Відтак сфера поширення цих угод є надзвичайно низькою стосовно того, якою вона могла бути. Ми маємо близько мільйона юридичних осіб, які наймають понад 10 працівників, а укладених колективних договорів — близько ста тисяч. Тобто, лише на 10 відсотків підприємств фактично укладені такі договори. Отже, маємо тотальне недотримання основоположних конвенцій Міжнародної організації праці щодо права на ведення колективних переговорів», — зазначив він. Заступник голови ФПУ повідомив, що профспілки напрацювали проект закону про колективні договори.

С. Кондрюк зазначив, що план реалізації Європейської соціальної хартії уже вичерпав термін виконання. Тому потрібно прийняти новий план, де визначити: коли і як маємо дійти до повної ратифікації цієї хартії та її додаткового протоколу, щоб забезпечити відповідну систему моніторингу.

Сергій ОЛЕКСАНДРІВ.

ЦИТАТА

Голова Комітету з питань соціальної політики та праці Петро ЦИБЕНКО:

«Підписання, а згодом ратифікація знакових соціальних документів дають можливість поетапно наблизити законодавчу базу до європейських стандартів. З моменту ратифікації хартії стан її виконання перебуває під постійним парламентським контролем».

Опозиція хоче продемонструвати згуртованість

Непідписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом — це неймовірні втрати для кожного українця, втрата шансу на справедливую зарплату, пенсію, нові робочі місця, інвестиції у вітчизняну економіку, на членство в демократичній цивілізованій європейській сім'ї. Про це вчора під час брифінгу заявив голова фракції «Батьківщина» Арсеній Яценюк (на знімку).

Шевченку в Києві та показати, хто в країні господар, та боротися за свої права і європейське майбутнє. Це шлях дуже складний і дуже довгий, але це єдиний правильний шлях. Саме тому

опозиція має продемонструвати згуртованість і спільний план дій. У нас закріплено чергування народних депутатів. Ми мобілізували прихильників по всіх областях країни. У нас є стратегічні і тактичні кроки», — підкреслив А. Яценюк.

Коментуючи заяву Прем'єр-міністра Миколи Азарова про те, що начебто Кабмін був змушений відмовитися від підписання Угоди про асоціацію з ЄС через вимоги Міжнародного валютного фонду, лідер «Батьківщини» заявив: основна вимога МВФ — це збалансувати державний бюджет.

Також, за його словами, була чітка заява МВФ, ЄС та США: якщо Україна підпише Угоду в Вільнюсі, то наша держава отримає безпрецедентну фінансову і політичну допомогу від західних партнерів.

Сергій МЮЛЕР.

Держава має контролювати весь процес: від замовлення до утилізації військової техніки

На засіданні Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони, яке відбулося 20 листопада, депутати дали свою експертну оцінку низці законопроектів, що стосуються соціального захисту та пенсійного забезпечення, кримінальної відповідальності, розвитку оборонно-промислового комплексу, військово-технічного співробітництва, космічного агентства тощо.

Першим розглядалося питання про практику застосування законодавчих актів у сфері державної таємниці посадовими особами Генштабу ЗС України. Голова підкомітету з питань воєнної безпеки та оборони Олександр Кузьмук повідомив, що СБУ продовжує розслідування цієї теми, і остаточних висновків ще немає. Триває відповідна перевірка й у Міністерстві оборони.

Жваву дискусію викликало обговорення законопроекту про скасування необґрунтованих пільг та привілеїв для осіб, уповноважених на виконання функцій держави, поданого народним депутатом А. Яценюком. Голова профільного комітету Володимир Литвин підсумував:

— Питання упорядкування пільг давно нарізле. Разом з тим воно потребує вирішення на принципових засадах із дотриманням Конституції та урахуванням рішень Конституційного Суду України.

У центрі — голова комітету народний депутат Володимир Литвин.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Далі проект закону про створення та виробництво озброєння, військової і спеціальної техніки представив депутатам перший заступник міністра економічного розвитку і торгівлі Анатолій Максютя. За словами доповідача, він має уніфікувати правові засади, на яких будується діяльність ОПК, повноваження центральних органів виконавчої влади та їх відповідальність у цій сфері. Депутати погодилися із нагальністю даного законопроекту. Мовляв, він чітко окреслює владну вертикаль, яка має централізовано керувати тим, що відбувається із розробками, за-

мовленнями, виробництвом та продажем військової та спецтехніки.

Під час обговорення цього питання Володимир Литвин зазначив: «Держава має регулювати цей процес: формулювати замовлення, а під нього давати відповідне фінансування». Перший заступник голови комітету Анатолій Кінах вважає ці пропозиції важливими для обороноздатності держави, для продуманого та ефективного розвитку вітчизняного оборонно-промислового комплексу. І тоді, на думку депутата, можна буде уникнути багатьох незрозумілих моментів. Він нагадав, що

майже одноосібно заявою міністра оборони було закрито національний проект розробки ракетного комплексу «Сапсан».

Комітет рекомендує Верховній Раді прийняти цей законопроект за основу з урахуванням усіх зауважень. Проте депутати обурені відсутністю на його обговоренні міністра промполітики. І наполягають, щоб керівник досі остаточно не сформованого відомства хоча б на засіданнях парламентського оборонного комітету дізнавався, про проблеми, які є у підпорядкованій йому галузі.

Ольга ВІТЕР.

Євромайдан–2013 очікує поповнення

Перші непевні повідомлення про необхідність вийти на вулицю з'явилися в соцмережах увечері в четвер. Багато користувачів Фейсбуку і Твіттера не зрозуміли, чому опозиція закликала людей підтримати європейський вибір країни аж 24 листопада. Тому небайдужі до майбутнього України люди, колеги-журналісти, за допомогою соцмереж скоординували дії й домовилися зібратися на Майдані о 22.00.

Перше враження сумне: розгублена, невелика купка людей, які на емоціях відгукнулися на заклик і вийшли захистити європейське майбутнє для своїх дітей. При цьому дуже порадувала мінімальна присутність політиків у юрбі, цілковита відсутність партійної символіки і штатних проплачених мітингувальників.

Якийсь бомжуватого вигляду пан, єдиний тут у заялодженому помаранчевому шалику, ділився спогадами про події 2004-го, розповідаючи 16-річній дівчині, що аж відкрила рот, де хто тоді стояв, які намети. «Сестро!», — раптом звернувся до мене хтось із юрби. Від такого звернення я сторопіла. Де жавую?..

Через годину кількість людей потроїлася! Звісно, приїхали політики, народні депутати. Без прапорів і гасел, слава Богу. І відчувалося, що сьогодні тут не вони головні. Що це не їхній Майдан.

Мій колега-журналіст дістав з кишені своєї куртки пом'яту жовто-блакитну стрічку з європейською символікою й пов'язав мені на рукав. «Слухай, настрой, звичайно, саме такий — похоронний, і інтеграція наша як ця стрічка зараз має вигляд, але давай пов'яжемо її не на руку! От на замок куртки чи що?», — попросила його я.

Допомогти мені перев'язати євробантик вивазався экс-міністр іноземних справ Володимир Огризко: «Я був тут 21 листопада. Рівно 9 років тому. Людей було ще менше! Нічого, зате яка атмосфера! Ви відчуваєте?!».

Атмосфера і справді була дивна. Але раптом один із захоплених молодих людей підбіг до экс-міністра внутрішніх справ Юрія Луценка: «Юрію Віталійовичу, давайте, давайте, організовуйте! Що робити? Куди йти?».

Одразу стало огидно. Утім, Луценко здивував: «А що ви від мене хочете? Самі організовуйте! Це ваш Майдан! Думайте самі про те, що робити завтра!».

На запитання «Голосу України», а що ж справді буде із країною завтра, Луценко відповів: «У вас у руках мобільний. Скільки там номерів? Телефонуйте друзям, знайомим. Нехай приходять сюди, якщо їм не все одно. Такий план на завтра».

Просто треба, щоб Європа побачила, що нас, тих, хто бажає жити в системі демократичних цінностей, у цій країні більшість».

Коли «УДАР» і «Свобода» підтягли «озвучку», на Майдані стало ще тепліше і веселіше.

Імпровізовану сцену встановили на автомобілі. На неї негайно почали по черзі підніматися політики. Вони всіх спробували розпустити і покликали зібратися 24 листопада біля пам'ятника Шевченку. Багатоох промовців освистували... «Хвилянка піару», — коментували люди вигукі опозиціонерів у мікрофон. Юрба розходиться не поспішає. Звісно, хтось іде, але хтось і приходить.

Машина, які проїжджають повз Майдан, гудуть, вітаючи мітингувальників.

Після півночі Євромайдан став облаштовуватися. Почався збір їжі, бутер-

броди, чай... Із дружньої атмосфери перетворювалася на святкову. Наметів вирішили поки що не ставити, щоб не провокувати правоохоронні органи: «Нехай наша акція буде європейська!».

З'явилися й перші кричалки. Не ті, що були в 2004-му. Уже нові: «Разом і до кінця!», а також «Україна — це Європа!». Люди із задоволенням дружно й голосно скандували їх. А в перервах між виступами і гаслами душевно всі разом співали пісні. Народ розважала група «Мандри». Хтось танцює, щоб зігритися: «Ми тут, тому що хочемо жити як Європа! Це наш вибір! Ми захи-

щаємо не партії і фракції. Ми захищаємо себе». «Беркут» не заважає. Усі запитують: «Де Вакарчук?».

Друга година ночі. Уже близько трьох тисяч людей. Журналісти і громадські діячі закликають людей прийти завтра. Хор відповідає: «Ми вже тут!».

Третя ніч. З'являється інформація, що на Євромайдані виходять люди по всій країні.

У Західній Україні — більше, у Східній Україні — менше. Формуються групи людей, які найближчими днями придуть до Києва. Мітинги

проходять в Івано-Франківську, Львові, Тернополі, Вінниці, Кіровограді, Луцьку, Чернівцях, Ужгороді, Житомирі, Рівному, Хмельницькому, Харкові, Донецьку. На Майдан повернувся Кличко. Заявив, що акція на Майдані буде безстроковою і в п'ятницю о 18.00 тут людей буде набагато більше.

Тепло, незважаючи на листопадовий дощ. Перша ніч Євромайдану мирно завершилася. Уранці всі чекали продовження. І поки що є надія, що воно буде і щось вийде.

Яна СТАДІЛЬНА.
Фото Владислава МУСІЄНКА (УНІАН).

Думки з приводу

Михайло ЧЕЧЕТОВ
(Партія регіонів):

— Влада в особі Президента, уряду та парламентської більшості, не женучись за кон'юктурою, здатна на шкоду особистому рейтингу ухвалити рішення, стратегічно важливе для національної безпеки країни. Те, що ми зупинили рух до Асоціації з ЄС, не втрачає стратегічної перспективи євроінтеграції. Це свідчить про те, що ми розуміємо справжню цінність цього питання. У медицині є поняття «травма, не сумісна з життям». Якби ми сьогодні підписали Асоціацію, не отримавши надійних компенсаторів від ЄС, — це була б травма, не сумісна з життям нашої економіки, ми б увіргли економіку в колапс, десятки підприємств збанкрутували, людей було б викинуто на вулицю й вони опи-

нилися без зарплат. Тому рішення було прийнято абсолютно правильно — зробити паузу. Ще раз сядемо за стіл переговорів з нашими європейськими партнерами, подумаємо, обговоримо, зважимо. Адже ціна питання для України — 165 мільярдів доларів. Але ж Росія ще посправжньому не почала захищати свої економічні інтереси. Якби вона стала це робити на всю силу, наша промисловість перетворилася б на цвинтар. Тому ми й кажемо європейцям: включайте компенсатори. Свого часу Польщі пробачили 75 мільярдів доларів боргу і 75 мільярдів доларів вилли в економіку. А в нас тільки заїжджена платівка — Тимошенко, яка вже нікого не хвилює.

Лариса БАЙДЮК
(фракція КПУ):

— В Європейському Союзі нині спостеріга-

ється серйозна криза в економіці, й навіть ті країни, які ввійшли до ЄС на початку 2000 років, наприклад, Румунія та Болгарія, тепер стогнуть від того, що в них відбувається із соціальними виплатами. Скажімо, якщо болгарський пенсіонер отримує пенсію 168 євро, то за одну воду він повинен заплатити на місяць 211 євро. А на інші комунальні послуги та їжу вже не залишається взагалі нічого. У Румунії зарплату бюджетним працівникам знижено на 25 відсотків, а пенсії — на 15 відсотків. В ЄС сьогодні 26 мільйонів безробітних. Якщо ми нині прийдемо в ЄС, дуже багато мільярдів доларів буде потрібно на переведення українських підприємств на європейські стандарти. Залізниця теж повинна перейти на європейські умови. І де знову взяти ці мільярди? Вимога ЄС — скорочення квоти експорту української сільськогосподарської продукції, теж призведе до скорочення виробництва сільгосппродукції та до безробіття. Помруть також підприємства ВПК і дрібні підприємства. Тому сьогодні йти в ЄС не можна. Сьогодні не час, може, колись він прийде, але не сьогодні. Щоб розбудовувати економіку, не

можна втрачати ті надбання, які були і є в українських підприємств у співробітництві із країнами Митного союзу.

Оксана ПРОДАН
(фракція «УДАР»):

— Коли уряд порушує закони і всупереч процесуальному законодавству скасовує свої постанови, парламент повинен знайти вихід із цієї ситуації. Для мене рішення про зупинення підготовки Угоди про

асоціацію з ЄС було несподіваним. Водночас Янукович в Австрії виступав за євроінтеграцію, а Азаров зупинив постанову про асоціацію. Ще тиждень тому на саміті Всесвітнього економічного форуму ми говорили про євроінтеграцію, а тепер кажуть про цифри. Хіба тоді, тиждень та місяць тому, цих цифр не бачили? Я є членом робочої групи

при Кабміні з оцінки ризиків і позитивів в економічній сфері при підписанні Угоди про асоціацію з ЄС. І всі питання, які сьогодні озвучують, що стали на заваді Асоціації, були відомі дуже давно. Ситуація в економіці та бізнесі нині така: якщо не буде стимулів, підприємства не змінюватимуться, не розвиватимуться. І доти, поки в Україні не буде захищено право власності, в тому числі інтелектуальної, право на підприємницьку діяльність, що сьогодні у нас відсутнє, бізнес не розвиватиметься, а тікатиме в тінь. Саме тому відбувається спад економіки, і це не зміниться, поки не запрацюють суди, поки не буде мінімізовано корупцію. Ми не зробимо це ані самі, ані з Росією, бо в них ті самі проблеми. Але за допомогою Європи, яка в проекті Угоди про асоціацію передбачала фінансування частини цих перетворень, ми могли б це зробити. І, сподіваюся, ще зробимо.

Ігор ШВАЙКА (фракція «Свобода»):

— Жодних із перешкод для роботи парламенту в п'ятницю не було, щоб внести до порядку денного постанову про вшанування жертв Голодомору та розгляд питань, які залишилися

з учорашнього дня, як це передбачено за Регламентом. Але Партія регіонів відверто показала своє небажання працювати ані в уряді, ані у Верховній Раді. Очевидним є їхнє підлабузництво перед кремлівськими очільниками, коли сьогодні кажуть про відновлення співпраці з Росією. Ми, українські націоналісти, виступаємо за побудову чітких двосторонніх взаємин з Росією. Але не можна робити Україну «васалом» перед кремлівськими очільниками. І те, що хоче нині зробити уряд Азарова, — це намагання вхопитися за соломинку, продовжуючи безбожно красти на кожному кроці. Уряд здійснив крок усупереч закону і розписався у власній неспроможності. Але ніхто з міністрів та прем'єр не подали заяви про відставку. В усьому знову винні «попередники».

Економісти бояться порожньої скарбниці

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

З економічної точки зору, 101 відсоток, що влада не закриє нинішній фінансовий рік, вважає Андрій Новак.

До того ж він додав: вірить у те, що ситуація ще може кардинально змінитися, бо Президент Віктор Янукович усе ще збирається на саміт у Вільнюсі, а рішення в Україні найчастіше ухвалюються в точно призначений день.

З ним згоден і народний депутат Украї-

ни від фракції «Батьківщина» Андрій Сенченко. «Влада сформулила нереалістичний бюджет і його, природно, не виконує. Вона прокредитувалася на сильницьким чином за рахунок місцевих рад», — обурився опозиціонер. За його оцінками, тільки по Криму непоплачені зобов'язання місцевої влади становлять 1,5 млрд. гривень. «А на півострові сьогодні мешкає 3,5 відсотка населення. Тобто можна сміливо цю цифру помножити на 30 — отримаємо приблизно 45 млрд. гривень, а потім ще подвоїти, бо є ще зобов'язання центрального бюджету. Тобто близько 90 млрд. гривень — це чужі проїдені гро-

ші», — сказав він. Андрій Сенченко також вважає лякаючим факт, що влада постійно скорочує строки заповнення: «Спочатку були семирічні облигації, потім п'ятирічні, трирічні, дворічні, а недавно анонсували облигації з оборотом 21 день. Наступний крок — це вже, вибачте, день до вечора. В обід позичатимуть, щоб увечері віддати».

Інший табір експертів, які теж учора активно виступали на громадських майданчиках, у тому, що сталося, катастрофи не бачає.

Навіть навпаки. Політолог Дмитро Видрін вважає, що припинення підготовки до підписання Уго-

ди про асоціацію України з ЄС є втіленням принципово нової моделі геополітичної гри України та спробою Президента вибудувати зовнішньополітичний трикутник, у якому не буде тих, що програли. «Те, що сталося, я описав як у плані можливості два місяці тому, коли говорив, що в нас на очах постає нова конструкція, яку я назвав «доктрина Януковича». Це спроба створити модель трикутника Євросоюз—Україна—Митний союз, де не буде кута, що програв, де жоден з кутів не вважатиме себе лузером. Учора ми побачили боязку спробу реалізації «доктрини Януковича», коли Ук-

раїна всередині трикутника вперше стає самодостатнім суб'єктом, який, повторюю, хоч і дуже несміливо, але починає висувати якісь свої якщо не вимоги, то побажання», — сказав політолог. За його словами, це викликало природне здивування Євросоюзу, «от якби раптом кішка на кухні заговорила й попросила не молока, а сметани».

Що ж, питання, хто дасть кішці сметану, молоко, а може, навіть просто воду, відкривається протягом наступного тижня. І відповідь на нього стане визначальною для політики нашої країни на наступні кілька років.

Маргарита СОКОЛОВСЬКА.

У Польщі за нас «триматимуть кулаки»

Президент Польщі Броніслав Коморовський (на знімку) закликав «тримати кулаки за Україну, за її прагнення до інтеграції із західним світом». Водночас глава польської держави підкреслив, що «це від України залежить, який обере шлях». Упродовж років польське керівництво послідовно (на рівні президентів і урядів. — Авт.) проводило на форумі ЄС проукраїнську політику, чим виробило Польщі позицію визнаного «найбільшого адвоката України». Саме під час польського головування в Раді ЄС було узгоджено текст Угоди про асоціацію. У Варшаві до останнього не втрачали «віри у те, що Угода про асоціацію стане для Києва імпульсом для проведення подальших реформ». Хоча й неодноразово наражались на критику «за надмірну поблажливість щодо правлячої в Україні команди, аби схилити піти у західному, а не у східному напрямку», як на європейському форумі, так і в середині країни.

Водночас від окремих аналітиків та політиків у самій Польщі можна було почути «дорікання» керівництву країни, що «спір за Україну», тобто найбільша серед євросоюзівських країн активність поляків (які, за висловлюванням одного з політологів, «тягнуть українців до ЄС». — Авт.) задля підписання Києвом Угоди про асоціацію, «обтяжує відносини» Варшави з Москвою.

Ці закиди спростовували у польському зовнішньополітичному відомстві. Зокрема, заступник міністра закордонних справ Ката-

жина Пелчинська-Наленч, коментуючи «Газеті виборчій» вищенаведене твердження, наголошувала, що «не відчуває з боку Росії, щоб «українське питання» якимось чином впливало на польсько-російські відносини. Віце-міністр заперечила також, що допомогу в просуванні України шляхом євроінтеграції «можна окреслити словом «тягнути», бо Євросоюз «сформулював певну пропозицію», яка, з одного боку, «відповідає інтересам ЄС», а, з другого, «вигідна для України».

Напередодні оголошених Києвом 21 лис-

топада рішень глава МЗС РП Радослав Сікорський резюмував: «Упевненість в одному — ЄС, і, зокрема, Польща, зробила все можливе, щоб підписання Угоди про асоціацію відбулося». А К. Пелчинська-Наленч, яка у польському зовнішньополітичному відомстві відповідає за «східну політику», заявляла, що «реторсії не буде», бо і в Польщі, і в ЄС «з повагою приймуть кожне рішення України».

Після оголошення рішення Кабміну України МЗС Польщі видало витримане у вищеописаному дусі спеціальне комюніке, в якому наголошується, що Польща «висловлює розчарування з

приводу призупинення українським урядом процесу зближення з ЄС на фінішній прямій». За оцінкою польського зовнішньополітичного відомства, воно «може призвести до заморожування на невизначений час процесу зближення з ЄС» та несе «ризик втрати доробку, досягнутого в результаті довгих та складних приготувань до підписання Угоди про асоціацію».

В документі також робиться акцент на тому, що «Польща і ЄС були готові до далекосяжного компромісу», й очікують, що останнє слово у цій справі — за РНБОУ та Президентом України.

Член місії Європарламенту експрезидент Польщі Олександр Квасневський у спеціальному прямому ефірі з України для інформаційного каналу TVN-24 підкреслив, що, на його думку, на рішення українського керівництва «істотний вплив мав безпрецедентний тиск Кремля», бо «до літа, тобто початку цього безприкладного натиску російської сторони, що використала весь

арсенал можливостей, який має в Україні, інтенції (української влади щодо підписання Угоди про асоціацію. — Авт.) були дуже щирі». За його оцінкою, «перерва в поверненні до переговорів та підписання асоціації може бути, скоріше, довга, ніж коротка».

Глава зовнішньополітичного відомства Р. Сікорський в інтерв'ю журналістам не приховував «розчарування, що Україна виявилась неготовою до зусиль задля модернізації», але, водночас, підкреслив «готовність до підписання, як тільки Україна знову буде готова до реформування своєї економіки та до європеїзації своєї держави».

Тим часом польська опозиція вважає ситуацію навколо підписання Україною Угоди про асоціацію з ЄС «поразкою не лише Євросоюзу, а й Польщі», яка «мала бути лідером (не лише словесним, а й конкретнішим) друзів України в ЄС», а також «активнішою щодо обох сторін (влади й опозиції) в Україні».

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ. Варшава.

Заговорили про «фокусні країни»

Російські політики задихнулися від щастя, довідавшись про те, що офіційний Київ не підписуватиме у Вільнюсі Угоду про асоціацію з Європейським Союзом. «Ми вітаємо рішення уряду України», — заявив депутат Державної Думи Леонід Слуцький. Це «приклад прагматичної політики», — вважає сенатор Михайло Маргелов.

Голова комітету Держдуми РФ з міжнародних справ Олександр Пушков вважає, що Євросоюз здійснював «дивовижний тиск» на Україну та виставляв їй ультиматуми.

На відміну від численних коментарів депутатів і політичних експертів, чиновники адміністрації президента РФ, міністри уряду воліють мовчати. Незважаючи на те, що у Володимира Путіна вчора й сьогодні було багато публічних зустрічей з письменниками, лідерами непарламентської опозиції, він не висловив свого ставлення до політичних подій в Україні.

Щоправда, міністр закордонних справ Сергій Лавров раптом заговорив про «фокусні держави» на пострадянському просторі. «У столицях фокусних держав постійно перебувають цілі делегації ЄС і намагаються керувати процесом», — підкреслив міністр. На його думку, саме Україна стала яблуком розбрату між Росією та Євросоюзом. РФ, на думку Сергія Лаврова, поводить цивілізовано й постійно заявляє про «суверенне право кожного визначати свою зовнішню політику».

Усі державні телеканали приділяють багато часу Україні, бажанню команди Президента Віктора Януковича розбудувати економічне співробітництво з Митним союзом. Щоправда, для всієї інформації, телесюжетів, як і політичних шоу за участю кремлівських ідеологів, характерні тенденційність і однобокість. Схоже, що хамство, упередженість у висвітленні подій в Україні заохочуються і стають фірмовим стилем російського агітпропу.

Опозиційні політики в Росії критикують українську владу за різку зміну політичного курсу. Їхня думка така: «Україна пропустила свій шанс стати демократичною державою», «Росія зуміла дотиснути Київ», «Російський економічний шантаж поставив Україну на коліна», «Володимир Путін «купив» Віктора Януковича обіцянками позичити 17 мільярдів доларів», «Україна — падаюча країна», «Саміт у Вільнюсі незалежно від результату стане Рубіконом розвитку Європи».

У Росії президент Володимир Путін підписав «Концепцію суспільної безпеки». Цей конфіденційний документ має на меті мобілізувати владу на розв'язання зовнішньополітичних загроз, однією з яких є посилення НАТО та економічного й політичного розвитку Євросоюзу. Головна мета Росії — не допустити зближення України з ЄС.

Віктор ТИМОШЕНКО. Москва.

Туди — деревину, звідти — полімери

Зовнішньоторговельний оборот товарів Чернігівщини з Єстонією з початку року становив 1,9 мільйона доларів. Про це повідомив голова облдержадміністрації Володимир Хоменко під час зустрічі в Чернівці з Повноважним Послом Єстонської Республіки в Україні Сулевою Канніке. Керівник області зазначив, що чернігівці експортують у дружину країну кондитерські вироби, какао-продукти, деревину та вироби з неї. Імпорт в основному представлений пластмасами та полімерними матеріалами. В ході зустрічі сторони обговорили перспективи взаємин у галузі освіти, культури, аграрному секторі економіки.

Сергій ПАВЛЕНКО. Чернігівська область.

У латвійській столиці ліквідовують наслідки обвалу

У Ризі сумують за загиблими і продовжують визволяти з-під завалів торгового центру, що обвалився, людей.

За даними ЗМІ та очевидців, обвал торкнувся площі близько 500 кв. м, а також однієї зі стін будівлі. Приблизно, під завалами могли опинитися до 70 осіб. За годину після першого обвалу, коли рятувальники вже почали роботи з пошуку потерпілих, обвалилася друга частина даху, тому постраждали й рятувальники. На момент, коли верстався номер, йшлося про 26 загиблих, троє з яких — рятувальники. Крім того, 40 осіб перебувають у лікарнях, більшість потерпілих — у важкому стані, у тому числі діти на дошкільного віку. Се-

ред травмованих — вісім пожежників. У свою чергу, поліція Латвії порушила кримінальну справу про недотримання будівельних норм. Є кілька версій причин трагедії. За даними ЗМІ, причиною міг стати вибух газового котла, утім очевидці стверджують, що хлопок, який вони почули за кілька секунд до обвалу, більше схожий на звук труби, яка лопнула. Ще однією причиною могло бути порушення правил будівництва на даху споруди, де проводили роботи з озеленення саду й тераси.

Фото БТА/Укрінформ.

Влада сформувала нереалістичний бюджет і його, природно, не виконує

ПЕРЕЛІК кандидатів у народні депутати України, зареєстрованих в одномандатному виборчому окрузі № 94 (Київська область) на повторних виборах народних депутатів України 15 грудня 2013 року

Агєєв Олександр Васильович, народився 23 червня 1947 року в місті Ташкент, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, голова, Васильківська міська організація ветеранів, безпартійний, проживає в місті Васильків Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Бадаєв Руслан Геннадійович, народився 1 травня 1972 року в місті Харкові, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, голова наглядової ради, ТОВ «Гадячсир», член Партії регіонів, проживає в селі Нові Безрадичі Обухівського району Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Балдич Ольга Миколаївна, народилася 3 березня 1969 року в селі Кип'ячка Миронівського району Київської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, завідувачка, Обухівський ДНЗ «Зірочка», безпартійна, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Політична партія «Справедлива Україна».

Бережний Володимир Павлович, народився 2 жовтня 1979 року в місті Лисичанськ Луганської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, член правління, ПАТ НВП «Сатурн», безпартійний, проживає в місті Фастів Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Політична партія «Всеукраїнське об'єднання «ЦЕНТР».

Бондар Олег Васильович, народився 3 липня 1965 року в місті Біла Церква Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, безпартійний, проживає в смт Коцюбинське Ірпінської міської ради Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Бондаренко Надія Вікторівна, народилася 5 березня 1991 року в місті Васильків Київської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, інспектор відділу кадрів, КЗ Васильківської районної ради «Васильківський районний центр первинної медико-санітарної допомоги», безпартійна, проживає в місті Васильків Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Бондаренко Олександра Валентинівна, народилася 2 січня 1992 року в селищі Дослідницьке Васильківського району Київської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, концертмейстер та викладач, ДЗ «Гребінківська дитяча школа мистецтв», член Ліберальної партії України, проживає в смт Гребінки Васильківського району Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Ліберальна партія України.

Буренко Сергій Миколайович, народився 11 липня 1976 року в місті Васильків Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, фізична особа - підприємець, безпартійний, проживає в місті Васильків Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Бурсова Людмила Петрівна, народилася 21 травня 1958 року в селі Комунари Красногвардійського району Кримської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, заступник начальника, управління соціального захисту населення Васильківської міської ради, безпартійна, проживає в місті Васильків Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Слов'янська партія.

Власенко Сергій Володимирович, народився 14 травня 1977 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта середня спеціальна, тимчасово не працює, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Власенко Сергій Володимирович, народився 19 січня 1991 року в селищі Гостомель Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, слідчий, слідче відділення Ірпінського міського відділу Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в Київській області, безпартійний, проживає в

смт Гостомель Ірпінської міської ради Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Войтович Петро Степанович, народився 29 червня 1957 року в селі Говори Вінковецького району Хмельницької області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, інженер з випуску автотранспорту, КП «Васильківтранссервіс», безпартійний, проживає в місті Васильків Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Волошко Володимир Аріонович, народився 22 липня 1949 року в селі Смолдеров Баранівського району Житомирської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, Васильківський міськрайонний центр зайнятості, член Партії регіонів, проживає в селі Березенщина Васильківського району Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Воробець Любов Іванівна, народилася 15 жовтня 1959 року в селі Квасилів Ровенського району Ровенської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта середня спеціальна, генеральний директор, ТОВ «Міський житловий центр», безпартійна, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Соціально-екологічна партія «Союз. Чорнобиль. Україна.»

Ворожбіт Вадим Володимирович, народився 9 березня 1973 року в місті Обухів Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ «Готель Сервіс Груп», безпартійний, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Соціал-демократична партія України (об'єднана).

Воронін Дмитро Олександрович, народився 8 грудня 1964 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, голова, Партія відродження села, член Партії відродження села, проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Партія відродження села.

Воронова Людмила Леонідівна, народилася 13 червня 1967 року в місті Чернігові, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, начальник, відділ у справах сім'ї та молоді Васильківської міської ради, безпартійна, проживає в місті Васильків Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Вяхірев Сергій Васильович, народився 18 лютого 1959 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта загальна середня, Гвоздівський сільський голова, безпартійний, проживає в селі Віта-Поштова Києво-Святошинського району Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Політична партія «Вітчизна».

Герасименко Людмила Миколаївна, народилася 7 лютого 1964 року в місті Обухів Київської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта середня спеціальна, тимчасово не працює, безпартійна, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Гладкий Микола Васильович, народився 23 березня 1955 року в селі Ведмеже Роменського району Сумської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, головний редактор, газета «Шевченківський вісник», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Народно-Демократична партія патріотів України.

Гурковська Любов Степанівна, народилася 12 березня 1952 року в селі Рясне Яворівського району Львівської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, голова правління, Васильківська районна спілка споживчих товариств, безпартійна, проживає в смт Гребінки Васильківського району Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Дрига Олена Вікторівна, народилася 27 грудня 1977 року в місті Києві, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, безпартійна, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Журавський Артем Ігорович, народився 19 жовтня 1987 року в місті Обухів Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, фізична особа - підприємець, безпартійний, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Зеленько-Розумівський Іван-Зореслав Іванович, народився 8 квітня 1954 року в селі Розумівка Олександрівського району Кіровоградської області, громадянин України, протягом останніх п'яти

років проживає на території України, освіта середня спеціальна, пенсіонер, безпартійний, проживає в місті Кіровограді, судимість відсутня, самовисування.

Ібрагімова Олександра Станіславівна, народилася 30 вересня 1986 року в селі Мархалівка Васильківського району Київської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, помічник вихователя, центр соціально-психологічної реабілітації дітей «Отчий дім», безпартійна, проживає в селі Мархалівка Васильківського району Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Молодіжна партія України.

Ігнатов Сергій Васильович, народився 1 липня 1979 року в місті Кагарлик Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ «Терра-ріелт», безпартійний, проживає в місті Кагарлик Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Йосипенко Павло Миколайович, народився 7 вересня 1969 року в селищі Домбаровський Оренбурзької області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, фізична особа - підприємець, безпартійний, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Кармазін Юрій Анатолійович, народився 21 вересня 1957 року в місті Звенигородка Черкаської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, Президент, асоціація «За чисте землеробство та безпечне довкілля», член Партії захисників Вітчизни, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Кирилюк Сергій Васильович, народився 7 жовтня 1981 року в селі Стрижаків Оратівського району Вінницької області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, заступник начальника виробництва, ТОВ «АЛЕАНА», безпартійний, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Партія державного нейтралітету України.

Кищенко Віталій Васильович, народився 15 березня 1985 року в селі Багрин Васильківського району Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ «ГЕОС-СЕРВІС», безпартійний, проживає в смт Калинівка Васильківського району Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Партія «Соціалістична Україна».

Книшев Віктор Васильович, народився 25 січня 1955 року в селищі Октябрське Красногвардійського району, Крим, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, начальник, архівний відділ Васильківської районної державної адміністрації, безпартійний, проживає в місті Васильків Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Партія «Єдина Україна».

Коберідзе Заза Вахтангович, народився 14 серпня 1963 року в селі Тамарашені Цінвальського району, Південна Осетія, Грузія, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ «Юридична компанія «Лоєр», член Партії «Союз», проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Партія «Союз».

Козирев Павло Генріхович, народився 12 квітня 1969 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, Український міський голова, член Партії регіонів, проживає в місті Українка Обухівського району Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Корнієнко Сергій Олександрович, народився 5 лютого 1982 року в селищі Гребінки Васильківського району Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, механік, ТОВ ВКФ «Еталон», безпартійний, проживає в смт Гребінки Васильківського району Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Політична партія «Держава».

Корнюх Анастасія Олегівна, народилася 23 березня 1984 року в місті Ірпінь Київської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, аспірантка, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, безпартійна, проживає в місті Ірпінь Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Кузьменко Валерій Володимирович, народився 4 серпня 1963 року в селі Вільшанська Новоселиця Васильківського району Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, начальник, управління агропромислового розвитку Васильківської районної державної ад-

міністрації, безпартійний, проживає в смт Гребінки Васильківського району Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Кучма Василь Миколайович, народився 8 січня 1951 року в селі Чапаєвка Тарашанського району Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, заступник директора, Київський обласний центр олімпійської підготовки, член Партії регіонів, проживає в місті Васильків Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Кушнерьов Валентин Миколайович, народився 18 березня 1962 року в селі Здорівка Васильківського району Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, безпартійний, проживає в селі Здорівка Васильківського району Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Зелена екологічна партія України «Райдуга».

Лада Ірина Геннадіївна, народилася 11 грудня 1964 року в селищі Красновський Приурального району Уральської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, головний бухгалтер, ТОВ «Торговий дім», безпартійна, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Політична партія «Справжня Україна».

Левченко Євгеній Тарасович, народився 5 листопада 1990 року в місті Обухів Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, безпартійний, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Линник Юлія Миколаївна, народилася 26 березня 1982 року в селі Новосілки Кагарлицького району Київської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, державний виконавець, відділ державної виконавчої служби Обухівського міськрайонного управління юстиції Київської області, безпартійна, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Лінивий Вячеслав Олександрович, народився 11 квітня 1974 року в місті Тараша Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, КП Обухівської міської ради «Міське господарство», безпартійний, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Політична партія «Козацька Українська Партія».

Літинський Сергій Іванович, народився 7 квітня 1985 року в місті Житомирі, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, безпартійний, проживає в місті Житомирі, судимість відсутня, самовисування.

Лозовой Андрій Сергійович, народився 3 червня 1989 року в місті Рівному, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, помічник-консультант народного депутата України, член Радикальної Партії Олега Ляшка, проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Радикальна Партія Олега Ляшка.

Луценко Наталія Вікторівна, народилася 10 березня 1955 року в місті Попасна Ворошиловградської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, НВК «Гімназія - ЗНЗ І ступеня» міста Обухова імені Володимира Мельника, безпартійна, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Політична партія України «РУСЬ ЄДИНА».

Мазур Іван Васильович, народився 17 лютого 1961 року в селі Семигори Богуславського району Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта середня спеціальна, фізична особа - підприємець, безпартійний, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Партія «Віче».

Мальцев Сергій Володимирович, народився 5 березня 1985 року в місті Донецьку, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, керівник напрямку стелажної торгівлі, ТОВ «Фора», член Політичної партії «Партія Народний порядок», проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Політична партія «Партія Народний порядок».

Мелідіс Ірина Юріївна, народилася 25 грудня 1962 року в місті Макіївка Донецької області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, президент, Донецький обласний благодійний фонд «Ноїв ковчег», член Соціалістичної партії України, проживає в місті Макіївка Донецької області, судимість відсутня, самовисування.

Мигаленко Валентина Луківна, народилася 14 квітня 1966 року в селі Валява Городищенського району Черкаської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, Обухівське КП «Ранковий ринок», безпартійна, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Селянська партія України.

Михайлівський Юрій Ігорович, народився 12 квітня 1986 року в місті Жашків Черкаської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта загальна середня, менеджер, ЗАТ «СТЕК», безпартійний, проживає в місті Жашків Черкаської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Політична партія «Руська Єдність».

Назарчук Юлія Василівна, народилася 14 листопада 1989 року в місті Обухів Київської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта загальна середня, тимчасово не працює, безпартійна, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Онатій Алла Василівна, народилася 27 липня 1972 року в місті Чернігові, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, приватний підприємець, безпартійна, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Партія «Руський блок».

Осипенко Сергій Леонідович, народився 17 липня 1986 року в селищі Гребінки Васильківського району Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта середня спеціальна, тимчасово не працює, безпартійний, проживає в смт Гребінки Васильківського району Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Політична партія «Союз анархістів України».

Остролуцький Анатолій Анатолійович, народився 22 січня 1971 року в селі Горохове Кагарлицького району Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, менеджер з постачання, КП Обухівської міської ради «Обухів-теплотрансбуд», безпартійний, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - партія Всеукраїнське політичне об'єднання «Єдина Родина».

Павленко Юрій Анатолійович, народився 15 лютого 1984 року в селі Шевченківка Васильківського району Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, фізична особа - підприємець, безпартійний, проживає в селі Барахти Васильківського району Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Політична партія «Соціал-Патріотична Асамблея Слов'ян».

Парфонов Михайло Сергійович, народився 15 липня 1986 року в місті Біла Церква Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, КП «Гребінківське ЖКГ», безпартійний, проживає в смт Гребінки Васильківського району Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Політична партія «Народна ініціатива».

Папало Лідія Миколаївна, народилася 30 жовтня 1955 року в селищі Гранки Руднянського району Смоленської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, завідувача, консультативна поліклініка КЗ Київської обласної ради «Київська обласна клінічна лікарня», безпартійна, проживає в місті Васильків Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Переяславська Ніна Станіславівна, народилася 28 квітня 1958 року в місті Первомайськ Луганської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, головний спеціаліст, відділ освіти Васильківської міської ради, безпартійна, проживає в місті Васильків Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Підгурський Микола Миколайович, народився 27 червня 1982 року в місті Васильків Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта середня спеціальна, тимчасово не працює, безпартійний, проживає в селі Ольшаниця Рокитнянського району Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Погребак Денис Олександрович, народився 8 жовтня 1985 року в місті Северодонецьк Луганської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, заступник директора, ДП ВАТ НВП «Сатурн «Сатурн-Сервіс» у м. Києві, безпартійний, проживає в місті Северодонецьк Луганської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Патріотична партія України.

Попович Олександр Валерійович, народився 23 листопада 1967 року в смт Муровані Курилівці Вінницької області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ПП «Рай Рем Буд», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Політична Партія «КОЗАЦЬКА СЛАВА».

Пушилін Денис Володимирович, народився 9 травня 1981 року в місті Макіївка Донецької області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта загальна середня, тимчасово не працює, член Політичної партії «Ми Маємо Мету», проживає в місті Макіївка Донецької області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Політична партія «Ми Маємо Мету».

Радь Василь Юрійович, народився 1 січня 1981 року в селі Кушниця Іршавського району Закарпатської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ «ВР Партнер», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Політична партія малого і середнього бізнесу України.

Рашевський Юрій Вікторович, народився 1 травня 1981 року в смт Угроїди Краснопільського району Сумської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта середня спеціальна, майстер виробничого навчання, ДНЗ «Професійний ліцей м. Українки», член Партії регіонів, проживає в смт Угроїди Краснопільського району Сумської області, судимість відсутня, самовисування.

Рибальченко Сергій Миколайович, народився 15 лютого 1973 року в місті Шостка Сумської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта загальна середня, фізична особа - підприємець, безпартійний, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Рогінський Юрій Валерійович, народився 5 квітня 1983 року в місті Ічня Чернігівської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, адвокат, безпартійний, проживає в місті Ічня Чернігівської області, судимість відсутня, самовисування.

Романюк Віктор Миколайович, народився 23 лютого 1966 року в місті Алчевськ Луганської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, військовий пенсіонер, безпартійний, проживає в місті Біла Церква Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Романюк Віктор Миколайович, народився 28 серпня 1975 року в селі Зірне Березнівського району Рівненської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, безпартійний, проживає в місті Васильків Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

Романюк Віктор Миколайович, народився 26 січня 1978 року в селі Плужне Ізяславського району Хмельницької області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта середня спеціальна, тимчасово не працює, безпартійний, проживає в місті Вишневе Києво-Святошинського району Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Рудь Олексій Євгенович, народився 24 червня 1980 року в місті Горлівка Донецької області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, монтажник систем вентиляції, ТОВ «Філін», безпартійний, проживає в місті Буча Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Савенко Вадим Анатолійович, народився 28 липня 1969 року в селі Шепілівка Лисичанського району Луганської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, пенсіонер Міністерства оборони України, член Партії «РОДИНА», проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Партія «РОДИНА».

Семерак Остап Михайлович, народився 4 січня 1951 року в місті Дніпродзержинськ Дніпропетровської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта загальна середня, пенсіонер, безпартійний, проживає в місті Бориспіль Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Сергієнко Світлана Анатоліївна, народилася 1 травня 1975 року в місті Васильків Київської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, осві-

та вища, заступник начальника, управління соціального захисту населення Васильківської районної державної адміністрації, член Партії регіонів, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Сергієнко Сергій Олександрович, народився 1 вересня 1976 року в місті Васильків Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ ВФ «Васильків - млин», безпартійний, проживає в місті Васильків Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Соцький Олександр Васильович, народився 5 липня 1955 року в селі Соловійовськ Ононського району Читинської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, завідувач сектору мобілізаційної та оборонної роботи, апарат Васильківської районної державної адміністрації Київської області, безпартійний, проживає в місті Васильків Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Політична партія Ліберальна Україна.

Степаненко Анатолій Тихонович, народився 27 січня 1964 року в селі Кожухівка Васильківського району Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, секретар, Глевахівська селишна рада, безпартійний, проживає в смт Глеваха Васильківського району Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Партія «Громадянська солідарність».

Стойко Валерій Анатолійович, народився 30 травня 1981 року в місті Українка Обухівського району Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, генеральний директор, ТОВ «Деметра-Хліб», безпартійний, проживає в місті Українка Обухівського району Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Українська морська партія.

Тільна Олена Степанівна, народилася 27 квітня 1976 року в місті Обухів Київської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ЗОШ І - ІІІ ступенів № 4 міста Обухова, безпартійна, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Демократична партія угорців України.

Ткаченко Валерій Валентинович, народився 1 серпня 1964 року в місті Шпола Черкаської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, генеральний директор, ТОВ «ТРК «Прем'єр», член Комуністичної партії України, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Комуністична партія України.

Ткаченко Ірина Анатоліївна, народилася 26 лютого 1972 року в місті Обухів Київської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, безпартійна, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Федорович Олена Миколаївна, народилася 28 січня 1990 року в місті Житомирі, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, безпартійна, проживає в місті Обухів Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Хомін Андрій Сергійович, народився 6 червня 1978 року в місті Новополюцьк Вітебської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, механік основного виробництва, ПАТ «Птахофабрика «Україна», безпартійний, проживає в місті Васильків Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Цимбалюк Тетяна Михайлівна, народилася 22 червня 1968 року в селі Червоний Маяк Бериславського району Херсонської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, вчитель початкових класів, Калинівська ЗОШ І - ІІІ ступенів № 1, безпартійна, проживає в смт Калинівка Васильківського району Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - партія «Жінки за майбутнє» Всеукраїнське політичне об'єднання.

Цицюра Володимир Іванович, народився 4 червня 1979 року в місті Сарни Рівненської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, юрист, Управління взаємодії з Державною службою України з надзвичайних ситуацій Міністерства оборони України, безпартійний, проживає в місті Васильків Київської області, судимість відсутня, самовисування.

ПЕРЕЛІК кандидатів у народні депутати України, зареєстрованих в одномандатному виборчому окрузі № 132 (Миколаївська область) на повторних виборах народних депутатів України 15 грудня 2013 року

Артеменков Ілля Іванович, народився 13 червня 1953 року в селі Малинівка Іванівського району Одеської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, Вознесенська загальноосвітня школа І - ІІІ ступенів Вознесенської районної ради, безпартійний, проживає в місті Вознесенськ Миколаївської області, судимість відсутня, самовисування.

Влащенко Олександр Володимирович, народився 11 квітня 1986 року в смт Костянтинівка Арбузинського району Миколаївської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, кореспондент, ТОВ «Наш город Николаев», член Партії «Руський блок», проживає в місті Южноукраїнськ Миколаївської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Партія «Руський блок».

Завтура Максим Павлович, народився 8 березня 1983 року в місті Миколаєві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта загальна середня, директор, Центр розвитку Миколаївської області та правового захисту населення, член Української Народної Партії, проживає в місті Нова Одеса Миколаївської області, судимість відсутня, самовисування.

Корнацький Аркадій Олексійович, народився 7 липня 1953 року в селі Чаусово-2 Первомайського району Миколаївської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, голова, громадська організація «Селянський Фронт», безпартійний, проживає в селі Чаусово-2 Первомайського району Миколаївської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

Косоротова Євгенія Іванівна, народилася 24 лютого 1954 року в селі Кимличка Липоводолинського району Сумської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, вчитель початкових класів, Олександрівська загальноосвітня школа І - ІІІ ступенів Вознесенської районної ради, безпартійна, проживає в смт Олександрівка Вознесенського району Миколаївської області, судимість відсутня, самовисування.

Кривенко Юрій Олександрович, народився 17 січня 1971 року в місті Одесі, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ «Союз», член Партії «РОДИНА», проживає в місті Одесі, судимість відсутня, суб'єкт висування - Партія «РОДИНА».

Круглов Микола Петрович, народився 10 листопада 1950 року в селі Штукар Веселинівського району Миколаївської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, голова, Миколаївська обласна державна адміністрація, член Партії регіонів, проживає в місті Миколаєві, судимість відсутня, самовисування.

Найда Олег Володимирович, народився 19 квітня 1964 року в селі Озеряни Борщівського району Тернопільської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, приватний підприємець, член Радикальної Партії Олега Ляшка, проживає в місті Миколаєві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Радикальна Партія Олега Ляшка.

Радецький Руслан Станіславович, народився 29 квітня 1973 року в місті Андрушівка Житомирської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, адвокат, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Романюк Анатолій Сергійович, народився 15 серпня 1960 року в селі Новоселівка Єланецького району Миколаївської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, помічник-консультант народного депутата України, член Комуністичної партії України, проживає в смт

Єланець Миколаївської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Комуністична партія України.

Соколов Дмитро Олегович, народився 4 травня 1975 року в місті Дніпропетровську, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта середня спеціальна, фізична особа - підприємець, безпартійний, проживає в місті Дніпропетровську, судимість відсутня, самовисування.

Соколов Михайло Володимирович, народився 27 листопада 1967 року в місті Дніпропетровську, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, безпартійний, проживає в місті Миколаєві, судимість відсутня, самовисування.

Шиманський Володимир Петрович, народився 18 квітня 1977 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ «Українська транспортно-будівельна компанія», член Партії Наталії Королевської «Україна - Вперед!», проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

ПЕРЕЛІК кандидатів у народні депутати України, зареєстрованих в одномандатному виборчому окрузі № 194 (Черкаська область) на повторних виборах народних депутатів України 15 грудня 2013 року

Арсенюк Олексій Максимович, народився 1 серпня 1957 року в селі Тихий Хутір Жашківського району Черкаської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, державне підприємство Міністерства оборони України «Сакський центральний військовий клінічний санаторій ім. М. І. Пирогова», член Партії регіонів, проживає в місті Черкасах, судимість відсутня, самовисування.

Бобровський Богдан Леонідович, народився 19 листопада 1984 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ «Київ Медіа Ресурс», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Булатецький Микола Іванович, народився 28 серпня 1953 року в селі Стукалівка Гребінківського району Полтавської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, приватний підприємець, член політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», проживає в місті Черкасах, судимість відсутня, суб'єкт висування - політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

Драгунов Віктор Юрійович, народився 7 лютого 1959 року в місті Черкасах, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, помічник-консультант народного депутата України, член Комуністичної партії України, проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Комуністична партія України.

Єрьоменко Володимир Миколайович, народився 31 січня 1956 року в місті Красний Луч Луганської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, пенсіонер, член Політичної партії «Праведність», проживає в місті Черкасах, судимість відсутня, самовисування.

Колісник Максим Вікторович, народився 15 жовтня 1978 року в місті Черкасах, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ «Ринок «Меркурій», безпартійний, проживає в селі Кумейки Черкаського району Черкаської області, судимість відсутня, самовисування.

Кузьоменський Валентин Іванович, народився 3 жовтня 1964 року в місті Канів Черкаської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, диспетчер, районний диспетчерський центр державного підприємства по обслуговуванню повітряного руху «Украерорух» РСП «Київцентраеро», безпартійний, проживає в місті Черкасах, судимість відсутня, самовисування.

Купрієнко Олег Васильович, народився 18 серпня 1964 року в селі Смяч Щорського району

Чернігівської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, адвокат, член Радикальної Партії Олега Ляшка, проживає в місті Чернігові, судимість відсутня, суб'єкт висування - Радикальна Партія Олега Ляшка.

Мамалига Володимир Володимирович, народився 24 вересня 1965 року в місті Семипалатинськ, Республіка Казахстан, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, голова, громадське об'єднання «Репортаж Інформація Консалтинг Аналітика» (ГО «РІКА»), безпартійний, проживає в місті Черкасах, судимість відсутня, самовисування.

Окопний Олексій Юрійович, народився 27 лютого 1984 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ «Медіаполіс», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Покромович Сергій Олександрович, народився 8 серпня 1964 року в місті Санкт-Петербург, Росія, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, член Партії «Руський блок», проживає в селі Музичі Києво-Святошинського району Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Партія «Руський блок».

Поплавський Михайло Михайлович, народився 28 листопада 1949 року в селі Мечиславка Ульяновського району Кіровоградської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, ректор, Київський національний університет культури і мистецтв, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Радущий Олександр Романович, народився 16 січня 1971 року в місті Черкасах, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, КП «Дирекція парків», безпартійний, проживає в місті Черкасах, судимість відсутня, самовисування.

Свинаренко Андрій Анатолійович, народився 19 травня 1970 року в місті Черкасах, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, член Народної Екологічної партії, проживає в місті Черкасах, судимість відсутня, самовисування.

Свинарчук Олег Володимирович, народився 5 лютого 1970 року в місті Чуднів Житомирської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, президент, Корпорація «Богдан», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Тарашевський Олександр Олександрович, народився 16 березня 1990 року в місті Полтаві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, безпартійний, проживає в місті Севастополі, судимість відсутня, самовисування.

Чорний Віталій Валерійович, народився 27 січня 1983 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, член Всеукраїнської політичної партії «БРАТСТВО», проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Всеукраїнська політична партія «БРАТСТВО».

ПЕРЕЛІК кандидатів у народні депутати України, зареєстрованих в одномандатному виборчому окрузі № 197 (Черкаська область) на повторних виборах народних депутатів України 15 грудня 2013 року

Губський Андрій Володимирович, народився 19 січня 1987 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта загальна середня, тимчасово не працює, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Данілова Надія Яківна, народилася 2 вересня 1957 року в селі Червоне Чорнобаївського району Черкаської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта середня спеціальна, старший повар, дошкільний навчальний заклад «Берізка», безпартійна, проживає в селі Чапаєвка Золотоніського району Черкаської області, судимість відсутня, самовисування.

Данько Людмила Миколаївна, народилася 10

серпня 1975 року в селі Мальчевське Устинівського району Кіровоградської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта професійно-технічна, художній керівник, Хрущівський сільський будинок культури, член Партії регіонів, проживає в селі Хрущівка Золотоніського району Черкаської області, судимість відсутня, самовисування.

Дашенко Леонід Миколайович, народився 28 липня 1963 року в селі Мусіївка Ружинського району Житомирської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, шеф-редактор, газета «Нова Молодь Черкащини», член політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», проживає в місті Черкасах, судимість відсутня, суб'єкт висування - політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

Доманський Володимир Миколайович, народився 11 травня 1973 року в селі Яснозір'я Черкаського району Черкаської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ПП «Амаск Буд», член Партії регіонів, проживає в селі Яснозір'я Черкаського району Черкаської області, судимість відсутня, самовисування.

Костенко Павло Іванович, народився 10 лютого 1966 року в місті Ашхабат, Туркменія, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Ладан Микола Іванович, народився 22 травня 1972 року в селі Топилівка Чигиринського району Черкаської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, член Партії регіонів, проживає в місті Черкасах, судимість відсутня, самовисування.

Лінько Дмитро Володимирович, народився 14 липня 1987 року в місті Кіровограді, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, член Всеукраїнської політичної партії «БРАТСТВО», проживає в місті Кіровограді, судимість відсутня, суб'єкт висування - Всеукраїнська політична партія «БРАТСТВО».

Макаренко Алла Миколаївна, народилася 11 серпня 1973 року в місті Ватутіне Звенигородського району Черкаської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта середня спеціальна, тимчасово не працює, член Партії «Руський блок», проживає в селі Хацьки Черкаського району Черкаської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Партія «Руський блок».

Патока Анатолій Дмитрович, народився 18 січня 1962 року в селі Нетребівка Томашпільського району Вінницької області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, президент, Всеукраїнська громадська організація «Український Союз Кікбоксінгу», член Партії відродження села, проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Партія відродження села.

Полях Віталій Іванович, народився 1 січня 1948 року в селі Великі Канівці Чорнобаївського району Черкаської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ПП «ВіПол», безпартійний, проживає в селі Кривоносівка Золотоніського району Черкаської області, судимість відсутня, самовисування.

Роєнко Віктор Григорович, народився 8 квітня 1949 року в селі Антонівка Уманського району Черкаської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, пенсіонер, член Комуністичної партії України, проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Комуністична партія України.

Стригун Юрій Борисович, народився 5 травня 1967 року в місті Тальне Черкаської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, кореспондент, газета «Газета по-українськи», безпартійний, проживає в місті Тальне Черкаської області, судимість відсутня, самовисування.

Сухобрус Ігор Володимирович, народився 11 червня 1963 року в місті Тальне Черкаської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, автобусний парк № 8 КП «Київпастранс», безпартійний, проживає в місті Канів Черкаської області, судимість відсутня, самовисування.

Тищенко Сергій Олександрович, народився 13 січня 1984 року в місті Чернігові, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, фізична особа-підприємець, член Радикальної Партії Олега Ляшка,

проживає в місті Монастирище Черкаської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Радикальна Партія Олега Ляшка.

Ткалич Валентин Васильович, народився 19 червня 1957 року в місті Старобільськ Луганської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, член Української Народної Партії, проживає в місті Луганську, судимість відсутня, самовисування.

Філіпенко Павло Сергійович, народився 3 жовтня 1972 року в місті Черкасах, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ «Світ нерухомості-XXI», безпартійний, проживає в місті Черкасах, судимість відсутня, самовисування.

Червонописький Сергій Васильович, народився 6 липня 1957 року в місті Черкасах, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, голова, Українська Спілка ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів), член Партії ветеранів Афганістану, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

ПЕРЕЛІК кандидатів у народні депутати України, зареєстрованих в одномандатному виборчому окрузі № 223 (місто Київ) на повторних виборах народних депутатів України 15 грудня 2013 року

Артемчук Анатолій Володимирович, народився 19 вересня 1967 року в селі Вікнини Білогірського району Хмельницької області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, голова ради, громадська організація «Об'єднання Батьківщина» у м. Києві, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Белов Олександр Миколайович, народився 5 квітня 1989 року в місті Дніпропетровську, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, начальник, навчально-методичний відділ Солом'янської районної в місті Києві організації Партії регіонів, безпартійний, проживає в місті Ірпінь Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Бойко Олег Миколайович, народився 6 лютого 1967 року в смт Юрківка Звенигородського району Черкаської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Партія «Руський блок».

Бузина Олесь Олексійович, народився 13 липня 1969 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, спеціальний кореспондент, газета «Сьогодні», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Партія «Руський блок».

Бурля Олександр Юрійович, народився 2 квітня 1961 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, фізична особа - підприємець, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Васьков Володимир Михайлович, народився 29 серпня 1988 року в місті Коростишів Житомирської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, провідний інженер, Інститут технічної теплофізики НАН України, член Політичної партії «Інтернет партія України», проживає в місті Коростишів Житомирської області, судимість відсутня, суб'єкт висування - Політична партія «Інтернет партія України».

Виноградова Валентина Володимирівна, народилася 6 листопада 1963 року в селі Баглаї Старокостянтинівського району Хмельницької області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, генеральний директор, ТОВ «Українська мовна телекомпанія «СТОЛИЦЯ», член Ліберальної партії України, проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Ліберальна партія України.

Вулах Михайло Миколайович, народився 26 січня 1980 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, приватний підприємець, член Політичної партії «Молодь до ВЛАДИ», проживає в місті Києві, судимість відсутня,

суб'єкт висування - Політична партія «Молодь до ВЛАДИ».

Гаянський Геннадій Григорович, народився 20 червня 1975 року в селі Нові Петрівці Вишгородського району Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта загальна середня, директор, приватне підприємство «ГГГ», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Гладчук Вадим Федорович, народився 9 лютого 1975 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, редактор, газета «Молодіжні Хроніки», інтернет-видання «Спротив», член Політичної партії «Партія Народний порядок», проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Глушенко Артем Ігорович, народився 19 липня 1984 року в місті Кременчук Полтавської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта загальна середня, директор, ТОВ «3СТАР», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Головань Олександр Олексійович, народився 29 серпня 1987 року в місті Прилуки Чернігівської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, аспірант, Інститут світової економіки і міжнародних відносин НАН України, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Гордієнко Олексій Миколайович, народився 24 лютого 1952 року в смт Малинівка Чугуївського району Харківської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, пенсіонер, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Грабар Микола Федорович, народився 23 листопада 1962 року в місті Хуст Закарпатської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, адвокат, голова, Українська спілка боротьби з мафією та корупцією, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Григоренко Василь Васильович, народився 1 січня 1966 року в селі Дашківці Літинського району Вінницької області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, КП «Керуюча дирекція Шевченківського району», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Гримчак Юрій Володимирович, народився 17 червня 1984 року в місті Могилів-Подільський Вінницької області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта загальна середня, молодший інспектор-кінолог, Могилів-Подільська виправна колонія № 114, безпартійний, проживає в місті Могилів-Подільський Вінницької області, судимість відсутня, самовисування.

Гримчак Юрій Миколайович, народився 30 жовтня 1965 року в місті Донецьку, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Політична партія Українська платформа «СОБОР».

Дударець Оксана Сергіївна, народилася 2 червня 1983 року в місті Ватутіне Черкаської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, фізична особа - підприємець, безпартійна, проживає в селі Крюківщина Києво-Святошинського району Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Дудник Олексій Сергійович, народився 8 квітня 1987 року в місті Умань Черкаської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор філії, Київський молодіжний центр праці, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Ескіна Олена Олександрівна, народилася 4 травня 1978 року в місті Києві, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, голова, Асоціація «Союз підприємств української годинникової промисловості - виробників та поставальників годинників», безпартійна, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Заволодько Дмитро Олександрович, народився 11 вересня 1979 року в місті Старобільськ Луганської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на тери-

торії України, освіта середня спеціальна, директор, компанія «Фінансовий холдинг «Атлант», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Зайцев Сергій Анатолійович, народився 18 січня 1979 року в місті Кривий Ріг Дніпропетровської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта загальна середня, тимчасово не працює, безпартійний, проживає в місті Кривий Ріг Дніпропетровської області, судимість відсутня, самовисування.

Жицький Михайло Михайлович, народився 18 грудня 1967 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, фізична особа - підприємець, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Калантар Олександр Олександрович, народився 8 липня 1947 року в селі Ново-Деркул Біловодського району Луганської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ «А. Альфа-Україна», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Калашніков Олег Іванович, народився 6 листопада 1962 року в місті Рівному, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, голова, Всеукраїнська громадська організація «Загальновоїнська спілка України», член Партії регіонів, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Каленцов Олександр Георгійович, народився 27 квітня 1974 року в місті Бельов, Росія, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, аспірант, Міжнародний університет бізнесу та права, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Калінчук Юрій Іванович, народився 3 грудня 1977 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта загальна середня, фізична особа - підприємець, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Кива Ілля Володимирович, народився 2 червня 1977 року в місті Полтаві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, пенсіонер, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Ковальчук Василь Григорович, народився 24 січня 1958 року в місті Полтаві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, військовий пенсіонер, безпартійний, проживає в місті Полтаві, судимість відсутня, самовисування.

Король Сергій Олександрович, народився 30 жовтня 1965 року в місті Магдебург, Німеччина, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, юрисконсульт, Центр первинної медико-санітарної допомоги Дарницького району в місті Києві, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Костельнюк Олександр Васильович, народився 12 червня 1977 року в місті Вінниці, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта загальна середня, фізична особа - підприємець, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Костренко Олександр Сергійович, народився 21 травня 1981 року в місті Кривий Ріг Дніпропетровської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, голова громадської ради, Бюро по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю України, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Кулеба Сергій Миколайович, народився 19 травня 1965 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ПП «Фірма Аріон», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Куш Олексій Іванович, народився 1 червня 1979 року в місті Подгорне Воронежської області, Росія, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, доцент, кафедра виробництва, ремонту та матеріалознавства Національного транспортного університету, член Партії регіонів, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Лабунський Юрій Олександрович, народився 11 квітня 1961 року в місті Луцьку Волинської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, голова правління, Всеукраїнська асоціація операторів кабельного телебачення і телеінформаційних мереж, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Левченко Андрій Ілларіонович, народився 18 лютого 1971 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта професійно-технічна, начальник відділу збуту, ТОВ «Акорд», безпартійний, проживає в місті Бровари Київської області, судимість відсутня, самовисування.

Левченко Владислав Володимирович, народився 8 квітня 1974 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, фізична особа - підприємець, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Левченко Юрій Володимирович, народився 1 жовтня 1984 року в місті Вінниці, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, помічник-консультант народного депутата України, керівник аналітичної служби, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода», член політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Свобода», проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода».

Луговик Сергій Миколайович, народився 14 вересня 1979 року в місті Казі-Магомед, Азербайджан, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, заступник начальника, відділ гуманітарного розвитку та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету, член Партії Зелених України, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Лузан Олександр Васильович, народився 26 вересня 1952 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, пенсіонер, член Слов'янської партії, проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Слов'янська партія.

Макарян Артур Владиславович, народився 2 вересня 1982 року в місті Баку, Азербайджан, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, головний спеціаліст, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Маловський Роман Мар'янович, народився 11 травня 1958 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, літературний редактор, перекладач, газета «День», член Політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Громада», проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Марцинюк Петро Васильович, народився 21 березня 1959 року в селі Нетребівка Томашпільського району Вінницької області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, голова, громадська організація «Союз інвалідів Чорнобиля» Шевченківського району міста Києва, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Масалітіна Ольга Юріївна, народилася 29 липня 1974 року в місті Києві, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, генеральний директор, ТОВ «Дженерал Паблік Рілейшнз», безпартійна, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Медяник Сергій Вікторович, народився 14 березня 1984 року в сел. Нова Водолага Нововодолазького району Харківської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, журналіст, інформаційно-аналітичне видання «Актуальна Правда», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Мітько Віктор Георгійович, народився 20 травня 1941 року в місті Баку, Азербайджан, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, пенсіонер, член Партії регіонів, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Монтян Тетяна Миколаївна, народилася 29 серпня 1972 року в місті Керч Автономної Рес-

публіки Крим, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, адвокат, безпартійна, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Нечепорук Денис Іванович, народився 11 серпня 1987 року в місті Деражня Хмельницької області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, голова, громадська організація «Союз дружби та співробітництва «Україна-Росія», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Окунська Наталія Василівна, народилася 26 жовтня 1971 року в місті Києві, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта середня спеціальна, тимчасово не працює, безпартійна, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Омельченко Олег Михайлович, народився 5 жовтня 1956 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ «Центр допомоги та соціального захисту пенсіонерів», член Політичної партії «Блокова партія», проживає в місті Львові, судимість відсутня, суб'єкт висування - Політична партія «Блокова партія».

Орехова Олена Володимирівна, народилася 1 січня 1973 року в місті Львові, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ «Центр допомоги та соціального захисту пенсіонерів», член Політичної партії «Блокова партія», проживає в місті Львові, судимість відсутня, суб'єкт висування - Політична партія «Блокова партія».

Остапчук Марина Анатоліївна, народилася 10 серпня 1988 року в селі Кануни Новоград-Волинського району Житомирської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, безпартійна, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Пашкевич Андрій Ігорович, народився 14 листопада 1960 року в місті Петрівське Тамбовської області, Росія, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Пелипишин Олександр Богданович, народився 11 грудня 1977 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, заступник головного інженера з ремонтів, ПАТ «Київенерго», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Перегуда Вадим Едуардович, народився 16 квітня 1973 року в місті Умань Черкаської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, головний спеціаліст, відділ туризму та охорони культурної спадщини управління культури, туризму та охорони культурної спадщини Деснянської районної в місті Києві державної адміністрації, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Петрина Олексій Сергійович, народився 4 квітня 1983 року в селі Мотижин Макарівського району Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, головний спеціаліст, відділ інвестицій розвитку інфраструктури департаменту економічного розвитку аграрного ринку Міністерства аграрної політики та продовольства України, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Пилипишин Віктор Петрович, народився 6 квітня 1961 року в селі Равське Нестерівського району Львівської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, голова, громадська організація «Кияни передусім!», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Пікаревський Валерій Арсентійович, народився 22 вересня 1954 року в місті Чита, Росія, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, фізична особа - підприємець, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Подгорний Петро Петрович, народився 16 травня 1958 року в місті Уфа, Башкирія, Росія, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, військовий пенсіонер, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Проскуров Володимир Володимирович, народився 31 серпня 1962 року в місті Владивосток Приморського краю Росії, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, головний спеціаліст з охорони, ТОВ «Інформаційне аналітичне агентство НІ-ВВА», член Соціалістичної партії України, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Рибалко Олександр Григорович, народився 24 березня 1991 року в місті Прилуки Чернігівської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово

во не працює, член Політичної партії «Ми Маємо Мету», проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Політична партія «Ми Маємо Мету».

Рульов Сергій Григорович, народився 11 липня 1954 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, фотокореспондент, РІА «Новий Регіон», член Слов'янської партії, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Самойленко Ігор Миколайович, народився 14 липня 1962 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, заступник голови, громадська організація «Київська міська спілка захисту прав споживачів», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Селлеї-Довженко Аттіла-Дюло Яношевич, народився 16 серпня 1984 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта загальна середня, тимчасово не працює, член Всеукраїнської політичної партії «БРАТСТВО», проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Всеукраїнська політична партія «БРАТСТВО».

Семидідько Андрій Андрійович, народився 30 січня 1974 року в місті Чернігові, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, виконавчий директор, Антирейдерський союз підприємців України, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Сердюк Валентин Михайлович, народився 19 вересня 1940 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, пенсіонер, член Народної Екологічної партії, проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Народна Екологічна партія.

Талишев Євген Іванович, народився 5 серпня 1952 року в місті Макіївка Донецької області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, головний редактор, газета «Остров», безпартійний, проживає в місті Донецьку, судимість відсутня, самовисування.

Тищенко Микола Васильович, народився 3 травня 1945 року в селі Осиково Старобешівського району Донецької області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, голова правління, «Центр позашкільної освіти «Веселка», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Тягній Сергій Володимирович, народився 28 березня 1977 року в с. Феневичі Іванківського району Київської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ «Новітні газові технології», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Хмель Анатолій Олексійович, народився 3 березня 1959 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ «ХАО», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Ходаковський Віктор Миколайович, народився 8 листопада 1957 року в с. Бучмани Олевського району Житомирської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, голова правління, Київський міський благодійний фонд «Наш Київ», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Цвіркун Антон Миколайович, народився 17 березня 1990 року в місті Херсоні, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта загальна середня, голова правління, Благодійний фонд «Антон Цвіркуна», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Шаповал Ігор Володимирович, народився 21 листопада 1959 року в місті Ізмаїл Одеської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, помічник-консультант народного депутата України, член Комуністичної партії України, проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Комуністична партія України.

Шилова Вікторія Віталіївна, народилася 4 травня 1972 року в місті Новомосковськ Дніпропетровської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, помічник-консультант народного депутата України, викладач, Інститут кіно і телебачення, член Радикальної Партії Олега Ляшка, проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування - Радикальна Партія Олега Ляшка.

Юрків Віталій Євгенович, народився 20 лютого 1981 року в селі Голोगори Золочівського району Львівської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, юридичний радник (юрист) з банківського та фінансового права, представництво міжнародної юридичної компанії «Гід Луарет Нуель», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

ОФІЦІЙНО

ПОСТАНОВА
Верховної Ради
України

Про дострокове
припинення
повноважень народного
депутата
України
Герасимчука М. І.

Відповідно до пункту 5 частини другої статті 81 Конституції України Верховна Рада України постановляє:

Припинити достроково повноваження народного депутата України Герасимчука Михайла Івановича, обраного в загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі, Комуністична партія України, у зв'язку із смертю.

Голова
Верховної Ради України
В. РИБАК.

м. Київ,
19 листопада 2013 року.
№ 684-VII.

У зв'язку з виключенням із списків вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів: народного депутата України Апостола М. В.:

Гумніцького Богдана Романовича (номер посвідчення 389/38),

Кладочного Віталія Івановича (номер посвідчення 389/41);

народного депутата України Барвіненка В. Д.:

Миськіва Петра Мар'яновича (номер посвідчення 364/30),

Радиша Василя Васильовича (номер посвідчення 364/26),

Шевчука Валерія Михайловича (номер посвідчення 364/18);

народного депутата України Кравчука В. П.:

Сочки Олександра Олександровича (номер посвідчення 120/03),

Турцевича Олександра Ігоревича (номер посвідчення 120/28);

народного депутата України Пацкана В. В.:

Горвата Роберта Івановича (номер посвідчення 153/21),

Самойленка Олександра Вікторовича (номер посвідчення 153/14),

Товта Олександра Олександровича (номер посвідчення 153/08),

Ябрика Василя Васильовича (номер посвідчення 153/12);

народного депутата України Савчука Ю. П.:

Коцана Романа Ігоровича (номер посвідчення 161/19);

народного депутата України Ступака І. І:

Ярошенка Ігоря Олександровича (номер посвідчення 251/28);

народного депутата України Фурсіна І. Г.:

Цяпи Олександра Васильовича (номер посвідчення 361/20).

Управління кадрів.

У зв'язку з втратою вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:

народного депутата України Курпіля С. В.:

Сухинюка Анатолія Євгеновича (номер посвідчення 348/09);

народного депутата України Соболева С. В.:

Мниха Олега Миколайовича (номер посвідчення 78/18).

Управління кадрів.

У зв'язку з втратою вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:

народного депутата України Ляшка О. В.:

Ленського Олексія Олексійовича (номер посвідчення 429/03);

народного депутата України Михайленко О. Д.:

Кривоноса Володимира Іллєча (номер посвідчення 184/06).

Управління кадрів.

На Полтавщині 692 особи, старші за 45 років, вже отримали ваучери для оплати підвищення кваліфікації або перенавчання. За словами директора обласного центру зайнятості Катерини Клавдієвої, цим скористалися і ті, хто працює, і безробітні, *інформує наш власкор Василь Неїжмак*

ПАТ «Азот» через суд вимагає від комунального підприємства «Черкасиводоканал» 22 мільйони гривень за очищення стічних вод міста, *повідомляє наш власкор Лідія Титаренко*

Кількість звернень про домашнє насильство збільшується

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Цього року Україна уже втринадцяте долучиться до кампанії проти гендерного насильства. Стартує вона одночасно у всіх країнах 25 листопада — у Міжнародний день боротьби за викорінєння насильства відносно жінок. Між тим, скільки саме українських жінок, дітей та чоловіків страждає від знущань агресора-родича, насправді невідомо. У полоні стереотипів, страху та відчаю жертви замовчують свої проблеми. І часто доти, коли звертатися по допомогу уже запізно.

Уже з понеділка на національній «гарячій лінії» з попередження домашнього насильства та гендерної дискримінації разом із фаховими юристами, психологами та соціалістами свої консультації надаватимуть представники МВС та Міністерства соціальної політики.

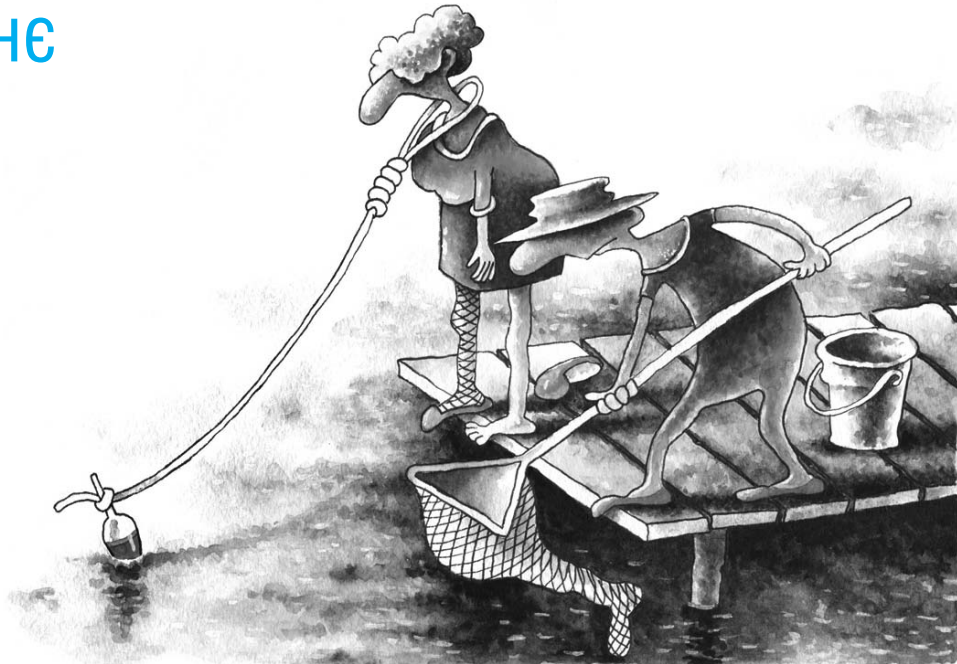
У тому, що роботи у консультантів буде чимало, — сумнівів немає. Адже, за даними Катерини Левченко, президента Міжнародного жіночого правозахисного центру «Ла Страда-Україна», тільки за перші 10 місяців цього року на «гарячу лінію» звернулося майже 7 тисяч осіб. Ще майже 18 тисяч дзвінків надійшло на національну дитячу «гарячу лінію», в більшості випадків повідомлялося про жорстоке поводження з дітьми.

— З кожним роком кількість звернень збільшується. Це не є свідченням того, що випадки проявів агресії почастишали. Це говорить про зростання рівня усвідомлення проблеми. Раніше люди боялися телефонувати, не наважувалися поділитися з кимось своїми внутрішніми хвилюваннями, — сказала Катерина Левченко.

Частіше жертви насильства почали звертати-

ся по допомогу і до правоохоронців. «За 10 місяців цього року зареєстровано понад 145 тисяч звернень про насильство в сім'ї. Майже за 1400 справами розпочато кримінальні провадження. Крім того, за цей само період складено 99 тисяч адмінпротоколів. Усього на обліку перебуває 93 тис. громадян, із них — 8 тисяч жінок, 84 тисячі чоловіків і 200 неповнолітніх», — сказав А. Лабунь.

Та і ці цифри не відображають реальної картини. Українцям через брак інформації все ще складно ідентифікувати випадки насильства, пояснює К. Левченко. До того ж, досі не викорєнено стереотип: «так було у сім'ї батьків, і взагалі: б'є — значить, любить». Ще одна проблема — нестача уваги до цього питання з боку держави. У нас немає спеціалізованих притулків для жертв домашнього чи сексуального

насильства. І часто постраждалим просто нікуди втекти від свого агресора. Та, як розповіла Лідія Козуб, начальник одного з відділів Департаменту сім'ї та дітей Мінсоцполітики, відомство уже розробило проект закону, який передбачає створення центрів і посилення

допомоги постраждалим. Та жертви насильства, передусім, мають допомогти собі самі: нарешті усвідомити, що їх життя і здоров'я, у тому числі й психічне, — безцінні.

Нагадуємо: за телефоном національної «гарячої лінії» з попередження домашнього насильства, тор-

гівлі людьми та гендерної дискримінації 0 800 500 335 безплатно можна зателефонувати зі стаціонарних апаратів. Короткий номер 386 безплатний для абонентів мобільного зв'язку.

Віктор ДЕЙНЕКА.
Мал. Костянтина КАЗАНЧЕВА.

Київська влада підтримує заклади позашкільної освіти

У сфері позашкільної освіти працює майже 2700 педагогів, які навчають і виховують понад 98 тисяч юних киян. Завдяки соціальним ініціативам Президента України Віктора Януковича «Діти — майбутнє України» 99,4% творчих об'єднань позашкільних навчальних закладів системи освіти фінансуються за рахунок бюджетних асигнувань, діти їх відвідують безплатно. На такі цілі в міському бюджеті на 2013 рік передбачені видатки на позашкільну освіту на суму 195,4 млн. грн. Про це розповів перший заступник голови Київської міської державної адміністрації Віктор Корж під час відвідання Малої повітряної академії.

Під час візиту він ознайомився з роботою закладу, поспілкувався з учнями і викладачами академії. Вихованці презентували роботу льот-

но-штурманських і стрілецьких гуртків, авіамоделного клубу «Гермік» і автотельного клубу «Моделіст». Також продемонстрували польоти

радіокерованих вертольотів і літаків власного конструювання.

Цікаво, що в минулому навчальному році Мала повітряна академія разом з Малою академією наук були ініціаторами заснування й відкриття на паритетних засадах Міжнародного аерокосмічного центру. Його було створено як форму інтеграції зусиль фахівців, учених, науково-педагогічних і педагогічних кадрів, спрямовану на реалізацію державної політики підвищення ефективності ви-

користання аерокосмічного потенціалу України.

Малу повітряну академію було засновано як навчально-виробничий комбінат авіаційного профілю 1985 року. Понад 28 років заклад надає допрофесійну авіаційну підготовку слухачам віком від 6 до 23 років. Сьогодні академія проводить роботу з науково-технічного, дослідницько-експериментального, еколого-натуралістичного, гуманітарного, фізкультурно-спортивного, військово-патріо-

тичного напрямків позашкільної освіти. Мережа закладу налічує 15 гуртків, охоплює більше 30 галузей науки.

Перший заступник голови КМДА зазначив, що міська влада приділяє значну увагу всебічному розвитку київських учнів, тому мережа закладів позашкільної освіти з кожним роком розширюється й удосконалюється.

«Всього різними формами додаткової освіти охоплено майже 98% учнів — понад 98 тисяч дітей відвідують різні сек-

ції й гуртки. Зокрема, в 39 палацах, центрах і будинках дитячої і юнацької творчості працює 3192 гуртки, в яких займається 74 081 дитина. Це 31,4% від загальної кількості учнів. У 54 ДЮСШ — 2240 навчальних груп, їх відвідує 10,21% від загальної кількості учнів. У 62 позашкільних навчальних закладах, які підпорядковуються департаменту культури КМДА, займається 21 898 вихованців», — зазначив Віктор Корж.

Вл. інф.

ФОТОФАКТ

У День передплатника, який організували поштовики в Житомирі, сувеніри від «Голосу України» отримали читачі, які оформили передплату першими, серед них — Марія Рудак (на знімку).

Фото Олексія КАВУНА.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

У центрі Одеси відродиться «Вишневий сад»

22 листопада в історичному центрі Одеси на вулиці Торговій висадили молоді саджанці вишень. Минуть роки, і на цьому місці зацвіте вишневий сад.

Місце, де одесити вирішили закласти сад, — історичне. Сто років тому тут розміщувався маєток Ольги Васильєвої, і цей маєток описав у знаменитій п'єсі «Вишневий сад» Антон Чехов.

В'ячеслав ВОРОНКОВ. Одеса.

Корупціонерів притягнуто до відповідальності

Правоохоронними органами Закарпаття з початку року складено та направлено до суду 60 протоколів про вчинення адміністративних корупційних правопорушень. Судами розглянуто 43 протоколи, за результатами яких 34 правопорушників притягнуто до адмінвідповідальності у вигляді штрафів, 14 звільнено з посад.

Серед осіб, яких притягнуто до відповідальності за вчинення кримінальних корупційних правопорушень, — 15 депутатів сільських, селищних, міських, районних рад і чотири посадовця. Відносно 12 депутатів внесено подання про припинення їх повноважень, повідомили «Голосу України» у

ЦИФРА

25 дітей усиновили з початку року на Рівненщині, ще 44 забрали прийомні родини. Відтак понад 92 відсотки сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, вдалося охопити сімейними формами виховання (це найвищий показник в Україні). Всього на Рівненщині функціонує 22 дитячі будинки сімейного типу та 61 прийомна сім'я.

Олександра ЮРКОВА.

прес-службі прокуратури Закарпатської області.

Василь НИТКА. Ужгород.

Кам'янцю може бути п'ять тисяч років

Останні дослідження археологів та істориків можуть істотно змінити вік Кам'янця-Подільського. Його історія, найімовірніше, налічує п'ять тисяч років.

Дотепер перші історичні згадки про фортецю були пов'язані з XI століттям. Однак відкоригувати вік Кам'янця дають змогу розкопки, проведені в Старому місті на площі Польський ринок.

«Найцікавішою знахідкою, виявленою під час досліджень, є залишки житла, ймовірно, Трипільської культури. Якщо цю гіпотезу підтвердять фахівці з Інституту археології Національної академії наук України, то історію створення міста доведеться переглянути», — каже старший науковий співробітник Кам'янець-Подільського державного історичного музею-заповідника Петро Болтанюк.

Ірина КОЗАК. Хмельницький.

Відкрили картинну галерею

У Полтавській загальноосвітній школі №36 відбулися урочистості з нагоди відкриття галереї сучасного мистецтва. Створили її за сприяння міської влади. А ініціював формування колекції випускник згаданого навчального закладу, заслужений художник України Сергій Гнойовий. Його колеги — провідні полтавські майстри пензля — передали школі понад півсотні своїх творів.

У галереї представлені різні напрями сучасного образотворчого мистецтва.

Тож діти не лише споглядатимуть красу, а й навчатимуться розрізняти стилізові та жанрові особливості презентованих тут робіт. Шкільна галерея вже має свій фаховий каталог, виданий за підтримки місце-

вого колекціонера і мецената Олексія Петренка. Щоправда, невдовзі його доведеться доповнювати. Адже, як повідомив на відкритті експозиції голова обласної організації Національної спілки художників України Юрій Самойленко, фундатори проекту мають намір представити у галереї ще й кращі дитячі твори.

Василь
НЕЙЖМАК.

Полтава.

ФОТОФАКТ

У рамках Всеукраїнської соціальної ініціативи «60+Кардіо» в Київській спеціалізованій аптеці №1 відкрито «Кабинет людини літнього віку». Тут пенсіонерці Галині Погрібній (на знімку ліворуч) та іншим відвідувачам завжди порадять, як уберегтися від серцево-судинних захворювань.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ФОТОФАКТ

Командувач Військово-Морських Сил України адмірал Юрій Ільїн (на знімку ліворуч) у Лондоні під час конференції ВМС країн-членів НАТО та партнерів альянсу, провів робочу зустріч із командувачем операції Європейського Союзу «Аталанта» («EU NAVFOR ATALANTA») контр-адміралом Бобом Тарантом. Він вручив співрозмовнику лист про передачу з 3 січня 2014 року фрегата «Гетьман Сагайдачний» в оперативне командування «Атланти» — на період участі наших моряків в операції.

Фото прес-служби Командувача ВМСУ.

Клініка ще будується, але вже працює

У Миколаєві готується до відкриття найбільший в Україні центр допомоги дітям і підліткам групи ризику. У приміщенні на базі обласного шкірвендиспансеру на повну тривають оздоблювальні роботи. До кінця року вони будуть завершені. Але пацієнтів тут уже приймають.

Як розповіла завідувачка відділення меди-

ко-соціальної допомоги молоді групи ризику Ірина Сидько, щодня до них звертається близько п'яти осіб.

— Тут можна безплатно, а головне — анонімно отримати кваліфіковані відповіді на питання, які турбують підлітків, — пояснює завідувачка. — Зокрема, консультацію гінеколога, уролога, дерматолога,

дерматовенеролога та психолога. Медики клініки здійснюють і активну профілактичну роботу: читають лекції в школах, залучають до просвітницької роботи волонтерів, активно співпрацюють із соціальними службами міста та області.

Ірина
НЕЖИГАЙ.

Миколаїв.

До відповідальності притягнуто 72 медиків

На Запоріжжі цього року за порушення клятви Гіппократа і зловживання у сфері охорони здоров'я порушено 11 кримінальних справ, чотири із них передано до суду. До відповідальності притягнуто 72 медпрацівників і 24 посадовців. Перший заступник прокурора області Дмитро Потоцький під час брифінгу за-явив, що медики не лише зловживають тендерними процедурами під

час закупівель ліків, зробили обов'язковими благодійні внески пацієнтів, а й усіяло прикривають винуватців у смерті вагітної жінки.

Лише прокурорська перевірка дала змогу вийти на грубі порушення в діях лікаря, які призвели до фатальних наслідків. Винний у загибелі жінки звільнився з роботи і влаштувався до сусідньої клініки. Єдине покарання, яке він отримав, — позбав-

лення вищої категорії під час переатестації. Наразі прокуратура за фактом смерті вагітної розпочала кримінальне провадження, триває досудове розслідування.

Правоохоронці також встановили, що в запорізьких лікарнях майже 80% пацієнтів платять за медичну допомогу. Третина з них — пенсіонери та інваліди.

Леонід
СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

Ушанували Сашу Чорного

У Житомирі відкрили меморіальну дошку російському прозаїку, поету, авторові популярних лірико-сатиричних віршованих фейлетонів Саші Чорному. Саша Чорний — уроджений одесит. У Житомирі він прожив небагато років. Але саме вони визначили його подальшу долю. Історія про те, як він потрапив сюди, не зовсім звичайна. Коли батьки влаштували його до гімназії, він навчався там недовго — утік від них. Тітка віддала Сашка до гімназії в Петербурзі, але його виключили за неуспішність. Батьки від сина відмовилися, хлопець жебракував. Про нього написала одна з

популярних тоді газет. Прочитавши це, впливовий житомирський чиновник Костянтин Роше забрав Сашку у свою родину. Щоправда, і тут з навчанням у гімназії нічого не вийшло: після конфлікту з директором його виключили без права вступу. А от спілкування з Костянтином Роше дало майбутньому літератору дуже багато, адже чиновник любив поезію, дав хлопцеві перші уроки віршування. 1904 року Саша Чорний опублікував у житомирській газеті «Волинський вестник» свій перший фейлетон.

Олексій КАВУН.
Житомир.

Подорожніх та ДАІшників захищатиме Божа Матір

У Луцьку, на території управління ДАІ УМВС України у Волинській області, урочисто відкрито і освячено скульптуру Божої Матері. Її споруджено за благодійні кошти працівників управління, а це майже 106 тисяч гривень. Автор монумента — львівський скульптор Василь Ярич — виготовив його в єдиному екземплярі.

Освятити скульптуру митрополит Луцький і Волинський, керуючий

Микола ЯКИМЕНКО.

Фото із сайту
«Волинські новини».

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...за затримку зарплати — під суд

Понад 640 тисяч гривень заробітної плати не виплатив своїм працівникам керівник одного з комунальних підприємств Черкас.

Як повідомляє прокуратура міста, за фактом грубого порушення Закону України «Про оплату праці» розпочато кримінальне провадження. Горе-керівникові загрожує позбавлення волі на строк до двох років із заборогою обіймати певні посади впродовж трьох років.

Лідія
ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

...наймолодшим порномоделям було по 12 років

Херсонська міліція розшукує постачальника дитячої порнографії. Як встановили у відділі боротьби з кіберзлочинністю обласного управління МВС, він упродовж кількох місяців закидав у Інтернет на міжнародні платні сайти для педофілів фото оголених хлопців та дівчат віком від 12 до 16 років у невідомих позах. Ці, так би мовити, «твори» були не сканані з інших сайтів, а виготовлені в любительській порностудії за участю неповнолітніх статистів. Останніх було не менше, ніж півтора десятка (а найімовірніше навіть більше). Наразі правоохоронці встановлюють їх особи, сподіваючись через підлітків вийти на власника підпільної студії.

Міліції вже відомий його нік (прізвисько, використане під час спілкування в комп'ютерних мережах), зовнішність та вік — до речі, передпенсійний. Досвіду таких пошуків у херсонських борців із кіберзлочинністю вистачає, наголошують у прес-службі УМВС Херсонщини. Протягом останніх місяців вони накрили ще дві порностудії, де за гонорари у 300—500 гривень на зарубіжних споживачів «полунички» за зміну працювали зо два десятки моделей — переважно повнолітніх.

Сергій
ЯНОВСЬКИЙ.

Херсон.

...«Доктору Пі» інкримінують убивство з необережності

На судовому засіданні 21 листопада представник Генеральної прокуратури Олександр Прокопов перекваліфікував обвинувачення підсудному Андрієві Слюсарчуку. Після чого учасники процесу взяли перерву до 12 грудня, щоб ознайомитися з новими обставинами у справі.

Після лікування в «доктора» без диплома кілька осіб померли. У Сихівському районному суді триває дослідження деталей цієї резонансної справи. На останньому засіданні відбулася перекваліфікація обвинувачення. До сі «доктора Пі» звинувачували за ст. 121 КК України — нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, а тепер — за ч. 1 ст. 119 — убивство з необережності. Термін покарання за цією статтею значно менший.

Окрім того, Андрія Слюсарчука ще звинувачують у незаконній лікарській діяльності, шахрайстві та підробці документів.

Богдан
КУШНІР.

Львівська
область.

У Чернігові представлено нову збірку відомого дослідника голодомору, публіциста американського походження Джеймса Мейса «Свічка у вікні». «Книга — автобіографічна, — зауважив автор передмови, кандидат історичних наук Володимир Бойко, — вона містить світоглядні орієнтири американського історика, який своє життя віддав Україні». *За повідомленням нашого власкора Сергія Павленка*

Хліб був схожий на кізяк

Кавалер трьох бойових орденів Іван Омелянович Горілий пройшов війну від її початку і до Берліна. Дивом вижив. Може, ще й тому, що хотів повернутися в село Городище Бахмацького району і подивитися в очі тим активістам, які виганяли його родину з хати...

— Голод планували заздалегідь, — упевнений 92-річний чернігівець. — У 1929 році до нашого села приїхала міліція з Батурина. Почали робити обшуки і забирати усю зброю. Бо передчували, що люди протестуватимуть.

Його батько, Омелян Горілий, ще 1908-го очолив місцеву кооперацію, мав великий авторитет серед селян. Родина Горілих та ще кілька десятків сімей, щоб жити ближче біля наділеної землі, заснували біля села хутір Петровського. Утім переселенці невдовзі стали заручниками колективізації. Бідняки-активісти організовували колгосп, і їм сподобалося добротна садиба Горілих.

— Наклали у 1931 році на нас немилосердний податок, — згадує Іван Омелянович. — Думали, що Горілі не виплатять. Та батько сплатив. Вони принесли додатковий податок — довелося продати корову, кобилу, лошину, кілька овець, свині. Розплатилися! Тоді сільське начальство ще обкладає господарство податком, який мали сплатити за десять днів. Але вже на третій день (а було це в листопаді) вигнали з хати, все розпродали за безцінь. А в сім'ї було десять душ. Куди йти? Пішли до матиного брата. А його попередили: якщо не виженеш, то й тебе розкуркулимо. Потім ще жили у свояків. Аж доки нам не виділила кімнатку родини залізничника. Батькові не було місця, і він ходив ночувати по сусідах. У листопаді 1932 року ми приховали в яму зібрану картоплю, але навесні 1933-го, шойно її дістали, щоб просушити, хтось доніс голові сільради і той з комуністами прийшов її конфіскувати. Мати не давала, то керівник акції Плевако почав її штурмувати. Я, одинадцятирічний, учепився у нього. Він повалив

мене на землю і почав душити колінами. Активісти заарештували мене і матір та тримали в сільраді, доки нас не випустив якийсь уповноважений. Я, вже офіцер-орденоносець, у 1945 році, повернувшись до села, зустрівся на вулиці з тим Плеваком, він мав жалюгідний вигляд. І хоч я йому нічого не казав, подався невідомо куди із села...

Багато людей померло через відсутність харчів на хуторі Петровського та в Городищі.

— Біля нас жив Лазар Вовк із сином та онуком, — розповідає Іван Горілий. — Усі померли. Хлопчик Митько ліг серед дороги і довго моторошно вищав-хрипів від розпачу. Потім затиш. Усі це чули, а нічим йому не допомогли. Померла моя бабуся Параска. Ще чимало старих, калік, дітей. Я у 1933 році не ходив до школи — мав брезкле облич-

чя, пухлі ноги. Як вижили? Мати таки приховала від активістів сім золотих червінців. Ось на них у крамниці «Торгсину» виміняли борошна. Мама змішувала його із сушеною товченою травою. Виходило щось схоже на коров'ячий кізяк. Пам'ятаю, як наш родич, який саме повернувся із заслання, не наважився його скуштувати... Далі виручила старша сестра Марфа, яка іздила збирати врожай у південні області, де повимирали цілі села.

Старший лейтенант Іван Горілий після війни вчителював у рідному селі, потім аж до пенсії працював на будівництві, навіть очолював одне з чернігівських будівельних підприємств. І досі ветеран шодня молиться за душі безвинно убієнних...

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Фото автора.

Суп із бульбашок

Ані малий Сашко із села Терешівці Ярмолинецького району, ані його батьки, котрі ставили на ноги ще двох дітей, і подумати не могли, якою простелиться перед ними доля.

Олександр Васильович пережив війну, пройшов через три фашистські концтабори. Сам дивується, як залишився живим. Бо вийшовши на волю, юнак важив 37(!) кілограмів. А дякою за те, що все витерпів, вижив, стали вже радянські норильські табори, де провів ціле десятиліття. Там кожен день — як вічність. Здавалось, гірше для людини не може бути і в пеклі. Але чоловік каже: «У таборах нас годували краще, ніж в голодному 32-му».

— Важко уявити, коли із хати забирають усе. А саме так і було, — розповідає.

Забирали насамперед пшеницю. Потім — картоплю. А за цим — уже й буряки, капусту, огірки... От тільки на останнє плану не було. І забрану городину просто висипали посеред вулиці і... топтали, перемішуючи з болотом. Для чого це робили? Хіба не для того, щоб у селянській хаті таки насправді вже не було нічогоїсінько?

Справжній голод прийшов узимку. А до весни дожили не всі. Пізніше Олександр Васильович підрахував: на рідній вулиці Педоси до голоду було 35 дворів, де жило 152 особи. У 33-му 72 з них померло.

Врятувалися переважно ті, у кого залишалася корова. На диво, влада не забирала худобу. Хіба у тих, хто підпадав під розкуркулення. Але корову треба було берегти від злодіїв.

— Миньку тато з хліва забрали до хати. Так усі разом жили і рятувалися.

А навесні почали відживати: на зеленому листі, кропиви, лободі...

Та це — потім. До того селу ще треба було пережити найстрашніше. Хоча про те, що сталося із Мотрею, дід Максим, який став випадковим свідком її загибелі, розповів через багато літ, аж перед

смертю. Сказав, що більше не міг носити в душі це жахіття.

Мотря була гарна молода дівчина, але трохи відставала у розумовому розвитку. Завжди була при батьках та при хаті, а потім раптом зникла. Тіла її так і не знайшли. І тільки дід Максим бачив, як троє незнайомих чоловіків убили Мотрю, потім порізали на шматки, покладали у мішки та й пішли дорогою.

Про цю історію люди навіть через багато років говорили пошепки. Бо офіційно не те що людюїдства, а навіть голоду в подільських селах не було. Була лише активна робота партії із заготівлі зерна для держави.

Свідчення тих, хто це бачив, збирав усе життя письменник Василь Горбатюк:

— Я ще малим вирішив, що стану письменником тільки для того, щоб розповісти про той голод.

Василь Іванович належить до покоління, яке вже не знало тих часів. А його батьки тоді були дітьми. Татова родина разом із десятком інших жила на хуторі, неподалік Гнатівців. Та потім партактивісти всіх залучили до колгоспного життя. Робили все поспіхом, навіть не помітили, як залишили на хуторі трирічного хлопчика. Маля зосталося одне-однісіньке на весь білий світ. На ніч залазило спати у піч. А вдень йшло у поле і їло зелені колоски.

— Так вижив мій батько, — розповів Василь Горбатюк. — А у маминій родині було семеро дітей. Їх усіх врятувала корова. А коли не стало молока, у баняк наливали воду і ставили його на вогонь. Вода кипіла, і зверху з'являлися бульбашки. Діти сідали з ложками навколо баняка і виловлювали бульбашки. Більше не було що їсти.

...А Василь Горбатюк таки став журналістом і письменником. Зібрані ним спогади очевидців, документальні матеріали стали основою для написаних художніх творів.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Документи зі згасаючим текстом

У Державному архіві Сумської області відкрилася документальна виставка «Голодомор 1932—1933 років в Україні: скорботний біль і пам'ятка живим».

У документах райкомів КП(б) У, райвиконкомів, колгоспів, сільрад, комітетів незможних селян, судів, робітничо-селянських інспекцій, прокуратури є відомості про перебіг хлібозаготівлі на Сумщині. В цих документах — інформація про політичні настрої та спротив селянства, репресивні дії влади. Акти обстеження господарств розкуркуленого селянства, примусове вилучення у них зерна, скарги громадян на дії представників влади дають уявлення про масштабність антинародної політики держави. Свідченням катастрофічного становища на місцях у 1932—1933 роках були доповідні керівників місцевої влади про голод, зростання смертності, випадки канібалізму.

Окрему групу документів становлять анкети-спогади людей, які самі пережили це лихо.

Загалом в архіві — 291 документ із свідченнями очевидців подій 1932—1933 років з усіх районів нинішньої Сумщини.

Незаперечним доказом голодомору 1932—1933 років на

Сумщині є книги Реєстрації актів цивільного стану (РАЦС). Нині на зберіганні у Держархіві є 715 документів за вказаний період, приблизно третина їх містять акти про смерть громадян у період голодомору. З метою збереження цих матеріалів (значна частина — зі згасаючим текстом) та створення фонду використання документів про голодомор оцифровано 266 книг РАЦС, 56510 актових записів про смерть з усіх районів області, крім Ямпільського, книги якого на зберігання до ДАСО не надходили. В книгах РАЦС привертають увагу діагнози смертей, які прямо вказують на причину: «від голоду», «голодування», «виснаження організму через голод», «неодідання», «охлялість», «недостатне харчування». Утім точну кількість жертв встановити неможливо, адже через заборону ставити такі діагнози, страх перед репресіями справжні діагнози про смерть часто приховували.

Ольга КЛЮЄВА,
головний спеціаліст відділу інформації та використання документів Державного архіву Сумської області.

ФОТО З АРХІВУ

Люди йдуть із села задля пошуків їжі на залізничних станціях.

Фото з інтерактивного «Атласу Голодомору», створеного Українським науковим інститутом Гарвардського університету.

За залізною завісою

Рівненщина в 1930-х роках входила до складу Польщі. Незважаючи на державні кордони і замовчування того, що відбувалося, українське населення Польщі активно проводило акції доброї волі.

У Державному архіві Рівненської області є документи, що свідчать про активну участь рівнян в утворенні громадських організацій допомоги голодуючим. Було вирішено збирати продукти та кошти і переправляти в Україну. Для координації цих дій у Львові створили Український громадський комітет рятунку України, зона дії якого поширювалася на територію Західної України. А в Луцьку, йдеться у газеті «Українська нива» та «Новий час» за 1933 рік, створили Волинський комітет громадської допомоги голодуючим в Україні.

Також діяли повітові комітети в Рівному, Острозі, Дубному.

Про існування повітового комітету допомоги голодуючим у Рівному свідчить єдина справа архівного фонду цієї організації, у якій містяться інструкції Волинського комітету про порядок збирання та зберігання продуктів, здійснення контролю за пожертвуваннями. На жаль, ця допомога не досягла своєї мети. Залізна завіса сталінського режиму не допустила жодного ешелону добровільної допомоги голодуючим, що йшла із Західної України.

— Ті, хто жив у Другій Речі

Посполитій (до 1939 року) під Польщею, й усі, хто мешкав на Західній Україні, стверджують: ніхто не голодував. У деяких сім'ях було сутужно, може, невеликий урожай. Але люди збирали допомогу для підрадянських українців. Здавали продукти — священники в церкві оголошували, і люди плакали, давали, хто що міг... Були й запаси громади, особливо у Дермані, Дубному, інших містечках. От вона організовувала цілу валку возів з продуктами. То польський корпус прикордонний пропустив, а радянський — ні, — розповідає рівненська дослідниця Марія Немиро. — Отже, люди добре знали, що відбувалося в Радянській Україні, і саме це насамперед потім проковувало опір радянській системі.

Катерина ГЛОДЯ.

Рівне.

Окрему групу документів становлять анкети-спогади людей, які самі пережили це лихо

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

По той бік себе

У Національному університеті «Києво-Могилянська академія» днями презентували науково-популярну книгу «По той бік себе: соціально-психологічні і культурні наслідки голодомору та сталінських репресій». У цій праці науковий співробітник Інституту суспільних досліджень Ірина Рева розкриває аспекти трансформації українського суспільства, спричинені «червоним терором»: зміни у менталітеті українських селян після розкуркулення, вплив тоталітарного режиму на громадянську позицію простих людей та інші маловідомі факти в галузі вітчизняної психології.

«Дослідження засвідчують, — наголошує автор, — що психологічні якості людей, які в дитячому віці пережили голодомор, відрізняються від характеристик громадян, котрі не мали такого досвіду. Постраждали від геноциду менше, ніж інші їхні однолітки, вірили в ефективність своїх дій, проявляли схильність ставити перед собою завдання простіші, ніж могли б виконати, а їх відчуття самореалізованості було істотно нижчим. При цьому вони проявляли більшу тривожність, частіше страждали від депресій та мали більше психосоматичних захворювань».

Ірина Рева також зосереджує увагу на психологічному феномені «ідентифікації жертви з агресором» («стокгольмський синдром»), який проявився після трагедії масовим переходом учілих українців на російську мову спілкування, переорієнтацією на російські імперські та радянські культурні цінності, українофобією, тобто страхом перед патріотично налаштованими громадянами. Досвід тоталітарного минулого не можна нехтувати, відкинути його як архаїзм, вважає дослідниця, бо «саме в ньому слід шукати пояснення багатьох негараздів сучасної України, таких як громадянська пасивність, корупція, атомізація суспільства».

Таємниці зі сховищ КДБ

Історик Володимир В'ятрович у київській книгарні «Є» презентував свою нову роботу «Історія з грифом «Секретно». Українське XX століття». Вона складається з раніше таємних сюжетів про наше минуле: історію країни автор показує через історії окремих людей. Книжка побачила світ у результаті чотирічного дослідження архівних таємниць, котрі зберігалися у сховищах КДБ.

За словами самого історика, його праця — це «зустріч з минулим. Тут — 700 сторінок, 74 роки, 66 історій, 391 фотографія і багато більше людей та ситуацій... Разом вони становлять образ українського XX століття: часу, коли світ по-справжньому відкрив для себе Україну та українців, століття, коли творилося обличчя України».

Як свідчать архівні матеріали, репресії, пов'язані з голодомором, не обмежуються 1933 роком, уточнює Володимир В'ятрович. Ще довго після того люди одержували вирок за розголошення інформації про події в Україні тридцятих років. Останню відому кримінальну справу порушено в липні 1945-го, вже після Другої світової війни, проти харківської вчительки Олександри Радченко. «Наклепницю» на «гуманий» лад засудили до десяти років таборів. Сюжет про цей процес (підставою для нього став знайдений щоденник учительки) також увійшов до «Історії з грифом «Секретно»...

Утім, автор критично оцінює не лише колишній режим. Прихильники тоталітаризму нині також намагаються зачистити поле національної пам'яті, ретранслюючи давно забуті тези радянського КДБ про те, що концепція голодомору була вигадкою ЦРУ та інструментом боротьби проти радянської влади під час холодної війни. «Поновлення спроб заперечити організований характер голоду 1932—1933 років, — стверджує В. В'ятрович, — є наслідком обмеження доступу до архівів та політичної позиції теперішніх керівників гуманітарної сфери країни».

Мар'яна ГОРДІЙЧУК.

Мавка з пекла

Фонди Музею історії Дніпродзержинська поповнилися унікальним експонатом. Це відправна точка цілого музейного дослідження.

— Перше враження від цієї знахідки, виявленої на одному з блошиних ринків міста, — розповідає кандидат історичних наук директор Музею історії Дніпродзержинська Наталія Буланова, — справжній шок від трагізму, що пронизує цей народний твір. А перша реакція — бажання просто піти й забути цю картину з її важкою енергетикою, мов страшний сон. Якби не дала, виписана автором в правому нижньому куті — 14 травня 1933-го...

У часи смертельного мороку, що оповив Україну, було написано цю картину.

Музейникам вдалося з'ясувати ім'я її автора. Це жителька с. Деріївка Онуфріївського району нинішньої Кіровоградської (а в роки написання полотна — Харківської) області Поліна Бичко.

Реліквію довго зберігав її далекий родич. Він надав скупі відомості про авторку: тяжко хворіла і в ті ж роки померла.

— Прийшло усвідомлення того, що випадково знайдена річ — не просто витвір народного мистецтва, — продовжує Наталія Буланова. — Адже картину створено в апокаліптичному оточенні, коли голодна смерть косила людей, мов траву.

Онуфріївський район, якому підпорядковувалася Деріївка, був приречений на вимирання, бо там з 13 листопада 1932 року «за невиконання плану хлібозаготівель» було призупинено торгівлю. Всі продукти та товари вилучили з крамниць. А перед цим до крихти забрали харчі з осель селян.

Навесні 1933-го в їжу пішли миші, шури, жаби, їжаки, вужі, жуки, мурашки, хробаки. Врятувати міг Дніпро, але ловити рибу забороняли під страхом ув'язнення. Трохи допомагали гриби, але виснажені люди вмирали вже не тільки від голоду, а й від їжі, бо їх шлунки не могли її засвоїти. «Не їв — зомлів, найвся — звалився» — сумна приказка тих часів.

Голод змусив селян їсти дохлих птахів, собак. Інколи викопували людські останки. Таке було у тій само Деріївці, про що свідчить спецдонесення начальника міліції Онуфріївського району Матвійця від 7 травня 1933 року (за тиждень до завершення картини. — Авт.): «Громадянин Сень виявив діжку з засоленим людським м'ясом. Про це гр. Сень негайно повідомив до сільради». Як з'ясувало слідство, Акилина П., Ганна П., Марія М. та Федора С., усі вдови, відкопали труп померлого від голоду 13-річного Олексія Б. і вирішили зварити його.

Тодішня статистика офіційно встановила в с. Деріївка лише 34 особи, померлі від голоду. Серед них — і Поля Бичко, невідомого року народження, яка

на порозі голодної смерті, у травні 1933-го, залишила нащадкам художнє послання, де своєрідно відбита трагедія, принесена на нашу благословенну землю силами зла.

Картина Поліни Бичко.

Фоторепродукцію надано
Музеєм історії
Дніпродзержинська.

Р.С. Редакція висловлює глибоку подяку директору Музею історії Дніпродзержинська Наталії Булановій, його працівникам, редактору Онуфріївської районної газети Руслані Сороці і сільському голові Деріївки Василю Займому за людяність, небайдужість і допомогу.

Петро МЕЛЬНИК.

Кіровоградська область.

«Напевно, Господь Бог хотів, щоб ми вижили...»

Луганчанка Надія Воронцова в грудні відзначить 90-річчя. Вона пам'ятає і голод, і війну, і те, як її вивезли до Німеччини. І шкодує, що не записала спогади для онуків. Але ще не пізно...

Найсильніший її спогад про 1933 рік — коли помирала мама. Лежала з опухлими до самого живота ногами й задихалася. Десятирічна Надя знала, що це від голоду, їй здавалося, що коли маму досита нагодувати, то вона підніметься. Але дива не сталося. Мама померла. Батько невміло заголовив: «Що ж ти, Соломіє, мене самого з дітьми залишила?..» Йому було за п'ятдесят, і він повинен був прогодувати чотирьох малих дітей. Над Соломією і Максимом Базікалами висів якийсь фатум. Із перших шести дітей ніхто не вижив. Мати Бога просила, поклони била, і Господь змилувався. Через кожні три роки Соломія народжувала по дитині, й усі — Андрій, Надія, Григорій, Марія — вижили. І залишилися без матері. Батько вдруге не одружився. Сказав дітям: «Своїєї матері в нас немає, а чужої тітки нам не треба».

— У той рік на землі нічого не вродило, — розповідає Надія Максимівна. — Картопля була дрібна, як горох, але ми її всю зібрали й економили, як могли.

Коли була жива мама, вона варила великий чавун цієї барабошки й примушувала нас чистити, товкла її, додавала різного листя, щавлю та пекла «ляпчики». Ще ми збирали стебла кукурудзи, товкли їх, додавали бересток і теж пекли коржики. Добре, що була корова. Молоко розбавляли так, що воно тільки пахло молоком. Корову нічим було годувати, і вона була така слабка, що батько підв'язував її на мотузках, щоб не впала.

Стебла кукурудзи ми ділили з коровою, а її переважно годували листям. І самі їли всяку траву, листя, усе, що не гірке й не противне.

Пам'ятаю, ходили на гору біля села й збирали рослину, що її називали «жабуриння». Не знаю, що це було. На траву не схоже, але виростало із землі. Таке сухе, зморщене, коричневе. Як шматочок засушеного яблука. Ми з Марією його заливали розведеним молоком, і воно набухало, збільшувалося удвічі-утричі.

Надія Воронцова, уродженка села Кабичівка Марківського району Луганської області.

Ні смаку, ні запаху, але живити набиває. «Жабуриння» того року було дуже багато. Напевно, Господь Бог хотів нам допомогти, щоб ми вижили. За все своє життя «жабуриння» я ніде й ніколи більше не зустрічала.

Хто працював у колгоспі, той одержував якусь пайку на трудовні, а батько Надії Мак-

симівни колгоспником не був. З імпералістичної війни повернувся без ноги, а навіщо інвалід колгоспу? Працював у крамниці, там потрібна була грамотна людина — і як касир, і як бухгалтер. Іноді на сільгоспроботи кликали старшого брата — сімнадцятирічного Андрія. Він, бувало, приносив, загорнуті в ганчірку

100—200 грамів якогось зерна, і тоді велика родина могла поласувати юшкою. Від її запаху в дітей паморочилося в голові... Пізніше молодший брат навчився ловити ховрахів та їжаків. Їжаків спочатку смалили, потім варили. Вони були дуже жирні й смачні. Це полювання і допомогло вижити.

— У голод люди помирили щодня, — згадує Надія Максимівна. — Ми жили неподалік цвинтаря, і труни возили повз нас. Бувало, ховали й без труни. Молодший брат батька виїхав на Донбас на заробітки, залишивши жінку й п'ятьох дітей, і пропав. А дружина і троє малюків померли від голоду. Ще два мої дядьки жили добре й голоду не знали — один працював на млині, другий завідував господарством колгоспу. Але нам ніколи не допомагали, хоча бачили, як ми голодували. Так, були люди, які навіть під час голодовки жили багаті. Мали домашню худобу, зерно. В одного з таких багатіїв моя родичка, котра збожеволіла від голоду, вкрала прося. Господар знав, що його сусідка була не при собі, однак домігся, щоб її посадили у в'язницю за злодійство.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Фото автора.

Їжаків спочатку смалили, потім варили. Вони були дуже жирні й смачні

Нічого у житті не знала, крім злигоднів і роботи

Біля приземкуватої хати — розлогий горіх. Поруч купа дров, накрита клеюною. Дев'яносторічна баба Саня сідає на потемнілу від дощів лавку і починає розповідати про своє життя. Невеличка, худенька, одягнена у стареньку куртку, підперезана хусткою.

— Оце моя батьківщина, — показує на дворище. — Тут жили мої тато з мамою, Петро та Катерина Джирми. Разом зі мною було у них п'ятеро дітей: Олекса, Іван, Христя, Варка і я, Санька. Тепер уже нікого немає, тільки мене чогось Господь не кличе до себе. Уже ж я нажилася і надивилася всього — доброго і лихого.

Баба Саня пригадує своє холодне і голодне дитинство, й у глибоких сірих очах брилять сльози. У такт її розповіді повіває прохолодний вітерець, ворущачи опале листя.

— У тридцять третьому мені було десять, — тихо починає оповідь. — У колгосп забрали з дому все до нитки. Мати кип'ятили у горщику воду, кидали туди пучку потруху і давали нам, дітям, по кілька ложок. Ми питали: «Мамо, а ви чого не їсте?» Вони тільки хитали головою і виходили з хати. Коли поховали сусідських дітей, мати, ледь пересуваючись пухлими ногами, пішли до сільради. «У мене, — сказали голові сільради, — помирає п'ятеро дітей. Ради Бога, дайте хоч пригріш висівок на заколот...» Над нею змилостивилися, виділили пайку. Так ми вижили.

У тринадцять Саню почали брати до колгоспу на ро-

боту. Носила воду до жатки, сапала буряки. До школи не ходила — не було у що одягнутися і взутися. Так на все життя й залишилася неписьменною...

— Коли прийшли німці, — продовжує, — вони не скасували колгоспу. Кажали, що й придумувати нічого не треба. Люди звикли задурно гнути спину. Потім нас, рабів, почали забирати у Німеччину. Я хотіла втекти від облави, та поліцаї попередили: «Не поїдеш — фріци повісять батьків і сплять хату...»

Двадцятирічна Олександра Джирма потрапила на польові роботи. Їсти нагладі не давали. Від голоду невільники набивали шлунок просяною половиною і масово вмирали. Дівчина спробувала втекти. Знесилена, її зловили і кинули до концтабору Аушвіц. Звідти — на воєнний завод поблизу Магдебурга. Коли у сорок п'ятому почалися бомбардування, Олександра знову втекла. Цього разу — з подругою. Дівчата довго пробиралися нетрями та болотами. Наткнулися на своїх. Зраділи. Однак два місяці разом з іншими оstarбайтерами їх тримали у радянському таборі.

— Додому, у свою Головківку, я повернулася влітку, — веде далі баба Саня. — Як-

Олександра Джирма показує тавро оstarбайтера на руці.

раз були жнива. Змучена і квола, пішла до жатки. У полі давали хоч якусь затірку, а вдома майже нічого було їсти. Потім почали набирати на роботу у радгосп. Поїхала. У сорок сьомому знову почався голод. Їли з дівчатами хвостики з буряків, макуху. Від цих харчів хворіли, знесилювалися. Якось на Великдень не вийшли на роботу. Лягли під гуртожитком і грілися на со-

нечку. Думали, покарають нас за це, та якось обійшлося.

Повернулася у рідне село — знову в колгосп, у польову бригаду. Трудилася, як і всі самотні жінки, з ранку до вечора. Там і зустріла колишнього фронтовика, каліку, без ноги. Не відмовила, коли Євген Дядига запропонував зійтися. Дуже хотіла Олександра дітей. Вони навіть снилися їй — у білих сорочечках, русяві

та сіроокі. Та змучена голодом і тяжкою працею, вона не змогла розродитися. І перший раз, і другий. У пологовому будинку, у Чигирині, лікарям не вдалося їй допомогти. Зійшла Олександра кров'ю, поховала діток.

Тільки за третьою вагітністю лікарі запропонували їй зробити кесарів розтин. Але без наркозу. Знеболювальних препаратів у райлікарні не було. Погодилася перенести пекельні муки, аби лиш врятувати дитину. У 1958-му з'явився у неї синочок, Толя.

— Немовляті було сім місяців, як поховала я його батька, — зітхає баба Саня і витирає краєчком хустини очі. — Ростила сина сама. Бувало, у школі роздають для дітей-сиріт та напівсиріт одержу та взувачку, а мене обходять. Санька, казали, сама свого школяра обмундирує. Вона не ледача. Заробить і купить, що треба. Так воно й було. У нитку витягувалася, а купувала синові все, щоб не згірш від інших дітей ходив. А коли підріс мій Толя, став помічником. Не цурався ніякої роботи. З дитинства відчував себе господарем.

Тепер Анатолій Євгенович має свою родину. Живе у Гололівці, у добротному будинку. Кличе до себе й матір. Та вона нізачо не хоче кида-ти батьківського гнізда. На її кутку тихо і спокійно. У хаті тепло і затишно. Син дбає, щоб у матері завжди були під рукою дрова. Попри свої ро-

ки, баба Саня велика чепуруха. У її світлиці образи на стінах, завітчані рушниками. На долівці — чисті домоткані доріжки. У кухні на плиті аж виблискують маленькі кас-трулі.

— Я собі борщ варю. Можу ще й пиріжечки спекти — з яблуками чи з сиром. Толя приносить мені з базару молоко, масло. А більше старому й не треба. Дякувати Богові, ворущуся. Шкода лишень, що до церкви не дійду. То я вдома молюся — за сина, його сім'ю, за всіх добрих людей...

Баба Саня, закочує рукави своєї одєжини і показує тавро.

— Тих нелюдів, що випекли у концтаборі номер на моїй руці, давно вже немає. Як і тих, хто відбирав останній шмат хліба у матерів і дітей. А мене Господь Бог тримає на білому світі. Мабуть, для того, щоб я розказала про їхні лиходійства.

Засвідчила про їхні темні душі. Щоб люди ніколи більше не допустили такого горя. Щоб ніколи не плакали від голоду діти...

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.
Фото автора.

Таємничі острови

Для старожилів сіл та хуторів у пониззі Дніпра слово «чилім» звучить майже як «хліб». Чилім — це водяний горіх, плоди якого у голодні тридцяті роки врятували тисячі життів. Коли гори збіжжя позабирали та везли до сусідніх портів, і вони там гнили під відкритим небом в очікуванні вивозу за рубіж та обміну на трактори й верстати для сталінської індустріалізації, степові села вмирали. А от люд на дніпровському узбережжі повтікав у плавні. Збирав плоди того самого чиліму з трьома різками, обдирав шкарлуну, розмелював і готував солодкувате пюре чи млинці. З вилоненою у плавнях рибою цього було достатньо, щоб сяк-так душа на цьому світі трималася.

У селищі Білозерка під Херсоном старі люди розкажуть вам чимало рецептів страв з водяного горіха, та й про острівці у плавнях, де ховали картоплю й зерно, а то й худобу. Секрети виживання були в кожній родині свої. Багато їх тут чула завідувачка відділу Херсонського обласного краєзнавчого музею Ірина Балацька, котра вже вісім років записує спогади (набралося з півтори тисячі таких історій), вишукує унікальні документи в архівах.

Ці дослідження лягли в основу планшетної виставки «Голодомор. Херсонський літопис», із якою Ірина Казимирівна їздить по школах обласного центру й

сільських районів. Вона не втомлюється це робити, бо вважає: молодь повинна з перших уст знати, хто й чому прирік їхніх дідів і бабусь на муки.

— Опитувати жертв голодомору дуже тяжко, бо горе їх до кінця так і не відпустило — плачуть, хвилюються. Але збирати їхні свідчення — обов'язок істориків. Багато кого з тих, чий розповіді я вислухала, вже немає серед живих, — каже Ірина Балацька. — Щоправда, відкриваються архіви правоохоронних органів, куди донедавна достукатися було важко. Але найяскравіші враження — від роботи з документами в облдержархіві, де є тисячі актів про смерті селян у

період 1932—1933 років. Лише в поодиноких документах бачимо нехитрий запис про смерть від голоду. А в більшості канцеляристи змушені були вигадувати ухильні формулювання: «параліч серця», «слабкість», «знесилення» чи взагалі «невідомо».

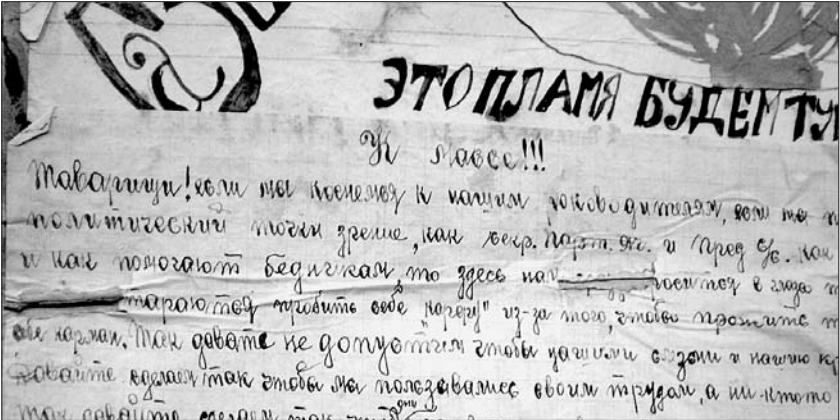
ЦИТАТА

З доповідної записки Дніпропетровського ДПУ про стан справ на території нинішньої Херсонщини у березні 1933 року: «У Нижньосірогозькому районі голодує 73 сім'ї, опухлих 295, померлих 46. У Високопільському районі голодуючих сімей 73, опухлих 162, померлих 100, у Генічеському районі голодуючих сімей 154, опухлих 430, померло 48».

Ірина Балацька сподівається, що історії про те, як Дніпро захистив своїх дітей від голоду, ще знайдуть відображення у художніх книжках та історичних розвідках. Ті, хто вижив, не проти розповісти. Але якщо ви запитаете, де конкретно у плавнях той самий таємничий острівець, на якому родина ховала залишки харчів, козу чи коня, найчастіше почуєте ухильну відповідь або посилення на слабку старечу пам'ять — підводить, хай їй грець. Та річ не в пам'яті: шлях до заповідного острова у комишах, якого не видно ні з повітря, ні з води, мудрі старішини рибальських родів воліють залишати тільки родинним секретом — хтосьна, мовляв, що принесе нам майбуття. Раз їх уже так налякали, що обпилюють на гарячому молоці, вони до кінця своїх днів і на холодну воду дмухатимуть.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Фоторепродукція автора.

Як дівчата випустили газету...

Липень 1932-го. Голод на Миколаївщині лише починається. В його масштабах подія, про яку йтиметься, не найпомітніша.

У маленькому селі Бармашовому (нинішній Жовтневий район) четверо дівчат-комсомолок випустили... газету. Стінну, шкільну, написану від руки. Скоріше, це була прокламація, і повісили її на стовпі. Пізніше випустили ще одну. Потім дівчат заарештували.

Бармашове (колишнє Засілля) засновано переселенцями з Білорусії 1812 року. Їхні нащадки перейнялися духом козацької волюнції, який витав по всьому Півдню України. Не випадково в період Баштанської республіки саме загін з Бармашового пішов на допомогу баштанцям.

Але найгірші часи були попереду. 1930 року з села вигнали 30 найбільш роботящих сімей-«куркулів»... У невідомість, у страшні лютневі морози. Всього на Миколаївщині лише 1930-го було засуджено 670 заможних селян, 17 з них розстріляно. Колективізація набирала обертів. А молодь підросала — вона широко вірила в ідеали революції, в справедливість. За що й боролася:

«Товариші, якщо сам голова артілі «Червоний Ударник» т. Веселкін говорив:

«Якщо в найгіршому разі погубимо 3 тисячі бідняків, то «радянський політ» не постраждає».

Отже, товариші, ви й самі помічаєте, як на вас дивляться, хіба не бачите й не чуєте, що вони кажуть. Вони доводять до того, що ви пухнете від голоду. Зараз ви голодні, холодні й голі. Ви і ваші товариші, невже ви не відчуваєте болю, коли з вас знущаються — це гірше панщини, а ви терпите. Приєднуйтесь до нас, згуртуймося сильніше, лише робіть це дружно й непохитно за своє діло»

Так пишуть юні комсомолки у своїй газеті. Колгосп розвалювався, його буквально пропивав голова. Невже це тоді бачили лише 17-річні дівчата? Ось фрагмент ще однієї статті:

«Адже ви самі, колгоспники, бачили, що т. Веселкін продав усіх робітників за пиво. Борошно, яке видали на загальне харчування, — пропили. Невже вас принижено і ви не можете позбутися цих п'яниць? Сусіди в артілі «Червоний Ударник» не вийшли в степ, тому що в них голод...»

Комсомолок покарали м'яко як на ті часи — засудили до трьох років виправних таборів. Про їхню долю нічого не відомо...

Юрій ЗАЙЦЕВ,
голова Миколаївської обласної організації товариства «Меморіал».
Фоторепродукція автора.

Цей синдром
масштабніший за СНІД

Інститути демографії та соціальних досліджень імені М. Птухи, історії України НАНУ, Київський національний університет імені Т. Шевченка та Національний університет «Києво-Могилянська академія» 20–21 листопада провели міжнародну наукову конференцію «Голод в Україні у першій половині ХХ століття: причини та наслідки (1921–1923, 1932–1933, 1946–1947 рр.)».

У 50 доповідях і повідомленнях провідні вітчизняні та зарубіжні вчені обговорювали історичні передумови, перебіг, соціально-психологічні та демографічні наслідки, політико-правові класифікації трьох голодоморів.

Особлива увага приділялася юридичному визначенню масового знищення українців у тридцятих роках як геноциду, відповідно до Конвенції ООН «Про запобігання злочинів геноциду і покарання за нього» (1948 р.). До речі, Рафаель Лемкін — автор концепції геноциду, яка лягла в основу всіх міжнародних і національних правничих актів, обґрунтував «голодний жах» українців 1932–1933 років як типовий зразок цього страшного злочину. В 1953 році в Нью-Йорку він виголосив доповідь «Радянський геноцид в Україні»: «Те, про що я хочу казати, — це, мабуть, класичний приклад радянського геноциду, його найтриваліший і найширший експеримент русифікації, а саме — винищення української нації».

Цей експеримент проводили різними способами. Нещадними хлібозаготівлями, конфіскацією зернових припасів, викачуванням валюти і побутового золота магазинами і пунктами системи «Торгсин» у місцевості, охопленій голодом.

Про удосконалення методики обчислення прямих і непрямих втрат населення внаслідок Голодомору 1932–1933 років йшлося у доповідях демографічної секції. Дані детальної реконструкції міжпереписного періоду 1926–1939 років дають змогу одержати відповідну оцінку та розрахунки гіпотетичних втрат людності України. Багато нових фактів дізналися присутні і з виступу про так званий архівоцид: свідоме і безпрецедентне за масштабами знищення фіксованої на папері інформації про Голодомор, яке почалося з весни 1934 року.

«Постгеноцидністю суспільства» називав Джеймс Мейс соціально-психологічні наслідки найбільшої української трагедії. Це абстрактне поняття нині вихлопується конкретними проявами у всіх сферах вітчизняного соціуму. Минуло багато десятиліть, а хвороба постгеноцидності все ще переходить «епідеміологічний поріг». Можливо, саме тому суспільство не усвідомлює, що самолікування в цьому випадку рятує, а не шкодить здоров'ю.

Взірець
масового вбивства
для інших режимів

Саме так трактує Голодомор тридцятих всесвітньо відомий історик, лауреат Пулітцерівської премії Енн Епплбаум. У виступі на міжнародній науковій конференції «Вимірюючи наслідки Голодомору: 80 років потому», котра відбулася на початку листопада в Нью-Йорку за участю найзнаковіших зарубіжних дослідників «жнив скорботи» та українських істориків, вона порівняла «червоний» режим з «коричневим»: «Під час Другої світової війни такими самими методами, як у 1932–1933 роках (ізоляція, повне позбавлення їжі) нацисти знищили мільйони радянських військовополонених. І навіть голодот на початку нагадував цю методологію — євреїв ізолювали в гетто і залишали помирати. Потім нацисти визнали цей метод недостатньо ефективним і швидким, тому почали використовувати газові камери». Авторка популярних у світі праць з історії комуністичного тоталітаризму оголосила, що вже почала писати книгу про Голодомор.

Найновіші результати досліджень смерті мільйонів українців під радянським режимом презентували й інші учасники конференції. Зокрема, Андреа Граціозі, Френк Сисин, Любомир Луцюк, Роман Сербин та члени української делегації.

Вл. інф.

Два села поруч,
а лихо пережили по-різному

Ще один приклад того, що голод було спрямовано на знищення саме українців, наводить 90-річна Лідія Юрченко з Вінниччини (на знімку). Вона, тоді 10-літня, носила зерно і деякі харчі батькам з села Малі Крушлинці Вінницького району. Там не у всіх зерно відбирали. І люди ділилися з сусідами з її рідних Великих Крушлинців, де з голоду померло 770 чоловік.

На запитання, чому два села, між якими тільки три кілометри, по-різному пережили голод, бабуся знизує плечима. «Але бігме правду кажу, що носила звідти дещо попоїсти мамі, бабусі й дідуся, — хреститься старенька. — Вони були такі знесилені, що не дійшли б, а в мене прудкі ноги, гай — та й там!» Зізнається, що досі її переймає страх, як згадує про дорогу від села до села.

— Дуже боялася йти після того, як на дорозі знайшли чоловіка з відрізними руками й ногами, — продовжує Лідія Юрченко. — Казали, що його з'їли голонді. А в одній хаті не стало дитини, чула, що її теж з'їли. Я питала

свою бабусю: «Як це можна з'їсти свою дитину?» Що вона мені відповіла, не забуду, доки житиму. Голодна людина стає схожа на звіра. У декого з голо-

ду затьмарюється розум, і він уже не відає, що робить.

Ті роки тримаються в пам'яті. «Буває, що

по селу їздила підвода і підбирала мертвих, яких не було кому поховати. Таких скидали в одну яму. Бувало, підбирали ще живих.

У селі досі розповідають, як у яму кинули ще живого, вкрай знесilenого чоловіка. Забрати його з дому розпорядилася опухла від голоду дружина. Розуміла: сама не зможе поховати. Бачила, він уже не живе. А як підвода не приїде наступного дня, то що робити з мертвим?»

— Це не вигадка, — продовжує бабуся. — Таке було. Той чоловік ледве крутив пальцем біля скроні, складав дулі, але жінка не реагувала. Так його й відвезли з померлими. Мені від тих згадок холодом серце огортає. Врятувалася тільки тому, що мама мене віддала у Малі Крушлинці до родичів і сказала, щоб не верталася, бо в них було хоч трохи щось поїсти. А до нас, пам'ятаю, прийшли з

й сняться, — зітхає старенька. — Снилось, як голодні люди їдять здохлого коня. Я бачила таке насправді. Врізалось в пам'ять, як

«Дотерпів, дітки, до весни»

Тільки третя спроба автора цих рядків додзвонитися мешканцям села Копили, що під Полтавою, Вірі Квят увінчалася успіхом. Жінка фарбувала вікна знадвору. Застати її в хаті непросто. У звичних для сільської господині клопотах не було нічого дивного, якби не знав, що її зогуля накувала вже 92 роки! А випробувань, що випали на її долю, не побажає й ворогам.

У 1932-му Вірі виповнилося одинадцять. Сестричка — майже вдвічі менша. Мати через хворобу не могла піти на постійну роботу, єдиним годувальником родини з чотирьох душ залишався скалічений в аварії на залізниці батько. Він улаштувався кубоваром (з а в а р ю в а л ь н и к о м кип'ятку для транзитних пасажирів) на Південному вокзалі Полтави, туди з їхнього села — рукою подати. Тоді вже допомагала батькам порати город, хоча на їхніх пісках родило погано. Наприкінці літа зібрали аж... 5 відер картоплі.

А вже на початку осені по хатах пішли повреди владі, пропонуючи здавати «лишки» продукції. Та яка вже там у них зайвина... Десять у кінці листопада з'явилися місцеві комнезамівці (так їх називали з часів «розкуркулення» селян), щоб вигребти з погребів буквально все: і ту картопельку, й відрі буряків, і навіть макітру з помідорами. А тато за продуктовою карткою одержував тільки хліб: по 800 грамів на себе і по 200 — на трьох інших членів родини, які не працювали.

Наприкінці 1932 року настав справжній голод. Коли у тата стали пухнути ноги, мама зняла з ший вінчальний хрестик і понесла його в «Тор-

тож на панчішках одразу виступили плями сукровиці... Тато мене трохи прикривав, але мовчав. Коли мати вийшла, продовжив розмішувати ту баланду, а з його очей сльози капали просто в каструльку».

Якими запам'яталися голодні роки на смак? Дуже смачною, каже, була баланда з макухи.

Хоч готували рідесенькою, але запах який! Майже делікатесом стали й невеличкі котлетки-пшоняники, що аж шелестіли в роті. Пізніше їла й суп із лободи, і кульбабу, і цвіт акації — жовтої та білої. З рослин найбільше запам'яталися козельки з вузькими листочками та тоненькими корінцями. Хоча ті харчі з'явилися тільки пізно навесні 1933 року.

Рятівним для їхньої родини харчем вважає мушлі з берегів Ворскли. «Тато казав нам: дітки, дотерпів до весни, коли розтане річка, — розповідає пані Віра. — Ні, про рибу тоді й не чула, може, її вловили раніше. Як пригріло сонечко, тато приходив з роботи, брав сапу і скородив піщаний берег. Приносив молюсків, і ми очищали їх від панцирів. Мама сікла всю масу й кидала на сковорідку. Той делікатес спочатку випускав якесь молочко, а потім воно висмажувалося і виходило, як нам тоді здавалося, найсмачніше у світі м'ясо... Ви такого

не куштували? А я б і тепер приготувала, якби хтось приніс. Отак ми врятувалися...»

...У травні 1938 року втратила батька, якого репресували. Досі не знає, де його могила... Як дочка «ворога народу» ледь не вилетіла з залізничного технікуму.

дом працювала майстром, інженером у полтавських будівельних організаціях. На пенсію вийшла у 1979-му. На батьківському обійсті живе разом із сином — інвалідом по зору, який майже нічого не бачить. І пише проникливі вірші. Бо ж

Закінчила його перед війною, поїхала на Урал, у Челябінську область. Там будувала додаткові колії залізничних шляхів, якими потяги зі зброєю та людьми йшли на фронт. Потім повернулася в Україну — відбудовувати залізничні станції. Зго-

іше так багато треба сказати нащадкам. За себе і за мільйони ровесників, які не пережили цього жакіття.

Василь НЕЇЖМАК.

Полтава.
На знімку: Віра Квят.
Фото автора.

В очах міжнародної спільноти

Голодомор актом геноциду прямо визнали 13 держав. Ними є (в хронологічному порядку):

Естонія
Заява Рійгікогу (Парламенту) від 20.10.1993

Австралія
Резолюція Сенату від 28.10.1993, Резолюція Сенату від 31.10.2003
Заява Палати Представників від 22.02.2008

Канада
Резолюція Сенату від 20.06.2003
Акт Палати громад від 28.05.2008

Угорщина
Постанова Державних Зборів від 26.11.2003

Литва
Заява Сейму від 24.11.2005

Грузія
Документ Парламенту від 20.12.2005

Польща
Постанова Сенату від 16.03.2006
Закон Сейму від 4.12.2006

Перу
Резолюція Конгресу від 19.06.2007

Парагвай
Декларація Сенату від 25.10.2007

Еквадор
Резолюція Національного Конгресу від 30.10.2007

Колумбія
Резолюція Палати представників Конгресу від 21.12.2007

Мексика
Постанова Палати депутатів Національного Конгресу від 19.02.2008

Латвія
Декларація Сейму від 13.03.2008

У трьох резолюціях Палати представників та Конгресу США про Голодомор говориться як про геноцид. Водночас експерти зазначають, що метою цих документів не було визнання Голодомору геноцидом. Говорячи про визнання Сполученими Штатами Голодомору, доречно вико-

ристовувати таке формулювання: «США сказали своє слово про Голодомор як геноцид Українського народу».

Європейський парламент визнав Голодомор злочином проти Українського народу та проти людськості. На міжнародному рівні Голодомор геноцидом виз-

нала Балтійська Асамблея — міжнародна організація, до якої входять Естонія, Латвія та Литва.

На регіональному та муніципальному рівнях Голодомор геноцидом визнали законодавчі органи 26 адміністративно-територіальних одиниць восьми держав світу: Ав-

стралії, Аргентини, Бразилії, Великобританії, Іспанії, Італії, Канади та Португалії.

У Компендіумі соціальної доктрини Ватикану вказано, що у XX столітті проти українців було вчинено геноцид, а у посланні Вселенського Патріарха Варфоломія I йдеться, що в зло-

чині Голодомору присутня явна ознака геноциду.

ООН, ЮНЕСКО та ОБСЄ прийняли документи, в яких вшановується пам'ять жертв Голодомору. Подібні документи прийняли законодавчі органи семи держав: Аргентини, Іспанії, Чилі, Чехії, Словаччини,

Мексики та Росії (яка замість слова «Голодомор» вживає фразу «голод 30-х років»), а також двох адміністративно-територіальних одиниць Аргентини.

Свою шану жертвам Голодомору висловили Папа Римський Іван Павло II та Папа Римський Бенедикт XVI.

Усім смертям наперекір

Сьогодні в селі Волохів Яр, до якого година їзди від Харкова, — трохи більше тисячі мешканців. За нинішніми українськими мірками — велике село. Але в тридцять років тут жило разів у десять більше людей. У селі навіть був військомат і відділення міліції. За документально підтвердженими даними тут у голодні 1932—1933 рр. загинув кожен десятий. За словами очевидців — кожен другий! П'ять тисяч життів забрала смерть у лічені місяці... Хоча врожай тоді видався гарний. Земля в тутешніх краях така, що увіткни гілку верби — через рік дерево буде.

Літ із двадцять тому, коли багато старих людей, котрим удалося якимсь дивом перенести великий голод, ще були живі, історик за освітою директор тутешньої школи Ілля Миколайович Олєфір створив разом зі своїми учнями музей страшної трагедії села Волохів Яр і зібрав спогади очевидців.

«Ілля Тимофійович Яловенко, 1917 р. н. Урожай вивезли весь. Люди голодували й падали просто на вулицях. Їли кору дерев, листя. Помирали цілими родинами. Мертвих майже ніхто не ховав. Сьогодні ховають рідних, а назавтра вже самі мертві...»

«Гнида Мотрона Мусіївна, 1908 р. н. Кушнір Поліна шукала свою п'ятирічну дочку. Її сказали, що бачили дівчинку неподалік, в одному дворі. Але там нікого. Зайшла в дім, там на пли-

ті кипить вода, а з чана визирає дитяча нога...»

«Аксенко Секретина Андріївна, 1910 р. н. Урожай був гарний. Але все зерно вивезли. За п'ять колосків могли страшно покарати. Усіх, хто опирався владі, забирали, і вони не верталися. Скрізь була смерть. І це все відбувалося в колгоспі «Заветы Ильича».

Один з тих, хто перетерпів усі ці пекельні муки й досі мешкає у своєму рідному селі, — Сергій Антонович Король (на знімку). Коли слухаєш його історію, розум відмовляється повірити, що це все могла перенести одна людина й донині зберегти здоровий глузд і пам'ять про ті дні, коли життя шохвилини висіло на волосині й не обірвалося тільки тому, що він ріс тямущим, а добрі люди не дали загинути опухлому від голоду хлопчику.

Коли Сергій у свої 12 років зрозумів, що залишитися в селі — значить померти, почав пробиратися в ті місця, де були промислові підприємства, а при них — їдальні. Там у вигрібних ямах вдавалося відшукати щось їстівне. Коли сил не залишалося, якийсь добрий чоловік зглянувся над хлопчиком, довів його до тієї самої їдальні й попросив куховарку нагодувати, але не досита, щоб не помер. А потім сховав у ящику й виходжував, поки той не став на ноги. Знайшов посилену роботу й вибив для хлопця пайку.

Коли Сергій повернувся в село, тут не було вже ні братів, ні сестри, ні рідного дому.

Напередодні війни його призвали в армію. З боями відступав до Сталінграда, пережив там іще одне пекло, форсував Дніпро, був учасником Корсунь-Шевченківської операції, дійшов до Будапешта, де отримав дуже тяжке поранення — осколком вирвав частину голови. Але він і цього разу вижив.

...А сьогодні у своєму рідному селі, у Музеї Голодомору, розповідатиме дітям, які прийдуть із багатьох куточків Чугуївського району, про історію рідного краю — не з підручників, а по пам'яті, що віддає боєм і долина.

Микола КОСИЙ.

Волохів Яр
Чугуївського району
Харківської області.

Фото автора.

Молодим це складно зрозуміти

«Дід мій Улян ловив величезну рибу, для нас, дітей, чистити її було справжньою карою!» — сміється Володимир Збаржевський з Донецька, постійний читач «Голосу України» (на знімку). Але чищення риби — незначне випробування порівняно з війною, німецькою окупацією й Голодомором 1946—1947 років, які пережив він у дитинстві. «Не хочу загадувати — молодим це складно зрозуміти», — махає рукою Володимир Францевич, але все-таки розповідає.

Володимир Збаржевський народився в серпні 1937-го в селі Гальчин на Київщині — через місяць ця територія стала частиною Житомирської області, куди в 1947 році прийшов голод, люди міняли на їжу одяг, ковдри — віддавали що завгодно, щоб тільки вижити. Грошей у селян тоді не було, за колгоспні трудові нічого не давали.

«Збирав у полі «мертву» картоплю, яка залишалася в землі після трактора. Шматок хліба або пиріжок боявся їсти, навіть якщо голодним був — раптом їжа закінчиться», — згадує Володимир Збаржевський

Щоб вижити, мати вивезла Володю і його дворічну сестру на Західну Україну. Спочатку втікачі потрапили до Львова — там люди у формі наказали їхати, інакше — арешт. Родина Збаржевського потрапила в селище, що було за 20 кілометрів від містечка Берестечко Волинської області.

Володимир Францевич каже: «Люди на Західній Україні боялися слів «колгосп» і «комунізм», в 1939-му, при приєднанні Західної України до Радянського Союзу, там закопували в землю продукти — в 1947 році ми їли сало, зарите 1939-го».

На Волині Вова пас корів за шматок хліба, його мама працювала у наймах. Пам'ятала голод 1932—1933 років: розповідала, що тоді вмирали всі — люди були прив'язані до своєї землі, намагалися тримати худобу, і не можна було раптом усе кинути й виїхати.

У 1947-му у селах Західної України встановилася подвійна влада: вдень панували «совєти», а ввечері — бандерівці. «На Волині, бувало, ночуємо в хаті, вночі двері відкриваються, заходять кілька

осіб, подивляться на нас і підуть далі. А хто це був — не знаєш, боялися і бандерівців, і комуністів», — згадує Володимир Збаржевський.

На його думку, голод в Україні і в 1930-ті, і в 1940-і роки спровокувала система колгоспів. На Західній Україні колективізація почалася тільки в 1950-ті, і в 1947 році там можна було прогодуватися. «На Волині в одному кінці села зайдеш до когось — в другому про це вже знають. На Заході ніхто нас не кривдив, люди добрими були, якщо б не вони, більше українців пропало б».

У 1949-му родина Збаржевського повернулася на Житомирщину — життя там потишеньку налагоджувалося, хоча іноді доводилося готувати з лободи. Після навчання Володимир приїхав у Донецьк, працював на шахті, захоплювався радіо, зводив будинок — у ньому живе й понині.

Володимир Збаржевський каже: «Не забуду голоду, шматочок хліба ніколи не викину. Усякі злочини, грабежі бачив — голодна людина на все йшла. А нині голоду нема, але людей між собою стравлюють, хоча ми — один народ і повинні жити у мирі».

Марія ПРОКОПЕНКО.
Фото автора.

У Верховній Раді розпочала роботу виставка «Вбивство голодом — геноцид»

21 листопада 2013 року у Верховній Раді України відбулося відкриття виставки «Вбивство голодом — геноцид» (на знімку), присвяченої 80-м роковинам Голодомору 1932—1933 рр. У рамках експозиції представлено матеріали, які висвітлюють докази зумисного нищення української нації голодом. Над їх збором та підготовкою працювали свободівці, а також небайдужі українці практично з усіх областей держави. На відкритті заходу були присутні лідер ВО «Свобода» Олег Тягнибок, заступник Голови Верховної Ради України свободівець Руслан Кошулинський, народні депутати від ВО «Свобода».

Коментуючи проведення виставки, її ініціатор народний депутат-свободівець Юрій Сиротюк зазначив, що вперше за 23 роки існування українського парламенту є намагання вшанувати жертв Голодомору 1932—1933 рр. Сама експозиція підтверджує: тогочасна окупаційна влада насправді здійснювала геноцид української нації.

— Уперше в парламенті відбудеться тематична виставка, а не висітимуть якісь картини, — наголосив Юрій Сиротюк. — Її робили власним коштом, на волонтерських засадах люди з усієї України — свободівці, науковці. Ця експозиція неспростовно підтверджує факт Голодомору як геноциду.

Тут немає жодного ідеологічного вигаданого слова чи фотографії. Це все — документальні факти, які свідчать про Голодомор як найбільше лихо, пережите українською нацією, і як найбільшу трагедію, пережиту будь-якою європейською нацією, і не лише у XX столітті.

Коли дивимосся на цю експозицію — розуміємо, що непокаране зло може повертатися. Виставка в парламенті — це добре, але наявність комуністів, які й досі заперечують Голодомор як геноцид, й досі хочуть знищити українську державу та націю — це неабияк погано.

Ми виконали дуже маленьку місію перед поколінням українців, які загинули, — бережемо пам'ять про них і показуємо, що ця рана — незагоєна. Сьогодні при європейських представниках Коксові та Квасневському нарешті встав весь зал, не було тих, хто посмів сидіти. Нинішнє завдання парламенту — остаточно подолати наслідки геноциду та допомогти європейські країні, адже багато держав ще не зробили цього. Окрім того, маємо засудити комунізм як ідеологію і провести суд над комуністичною партією. Також слід здійснити люстрацію — усунути колишніх компартійних керівників і всіх без винятку агентів КДБ від влади.

Нині необхідно берегти пам'ять про Голодомор. Отакі виставки повинні відбуватися в кожній школі. Щороку наші діти мають згадувати про братів і сестер — українців, які не народилися. Тому ця виставка — лише початок величезної копіткої роботи. Але добре, що вона відбулася, адже показує, які зміни є

в суспільстві. На 23-му році незалежності сьогодні під тиском громади така виставка з'явилася у Верховній Ра-

бачила і мені переказувала. Коли ти побуваєш на цих землях і зрозумієш, що тільки тому, що ти — українець, через те, що живеш на своїй землі і не хочеш змінювати прабатьківських принципів, правил, можеш загинути від голоду, — саме це відчуття і спонукає.

Перефразовуючи російського поета Євтушенка, злість до неправди — це і є доброта. Українці мають пам'ятати цей вислів, щоб завжди переказувати, щоб такого більше ніколи не мог-

Саме тому, з одного боку, особливу увагу на цій виставці приділено документам, що демонструють, як здійснювався геноцид, як забирали харчі, як вбивали голодом, а з другого — показано опір українців політиці сталінського комуністичного режиму.

У свою чергу лідер Всеукраїнського об'єднання «Свобода» Олег Тягнибок наголосив, що свого злочину досі не визнали ті, хто організував Голодомор:

ді. Днями вона буде в усіх без винятку областях України. Це нагадування всім, що цю роботу потрібно продовжувати. Вона має спонукати нас — і депутатів, і пересічних громадян — до дії та відновлення пам'яті.

Присутній під час відкриття виставки заступник Голови Верховної Ради України Руслан Кошулинський зазначив, що сам особисто переживає біль втрати кожного з десяти мільйонів полеглих українців, адже вони є рідними, де би не мешкали:

— Це особистий постійний біль, коли згадуєш, що на такій благодатній землі, як, наприклад, Черкащина, у тих краях був епіцентр Голодомору. Там, де земля — як масло, у день зникало село, адже люди вмирали. Комуністи їх вивозили фірами ще живих і викидали у спільні могили, які дихали. Коли мами сходили з розуму, варили своїх дітей, щоб їсти. Чи це може бути якимось інакше трактовано, ніж геноцид? Це одна з тих спонук, що привели мене в політику — після того як пізнаєш ту історію, пізнаєш, як люди страждали, коли десять мільйонів твоїх рідних такі речі переживали.

Моя бабця прожила 93 роки. Вона — львів'янка і у Львові бачила, як потягами приїздили люди зі сходу України, падали на коліях і їли все, що було поряд, що росло зелене, будяки, забирали із собачої миски. Вона те все

ло бути в цій країні. Це той біль, коли тобі сльози на очі, бо це твої рідні — де б вони не були, в якій частинці України або світу не мешкали, адже десять мільйонів — це практично кожна українська сім'я. Це відчуття злості до того, що зло не покарано досі, що портрети організаторів цього злочину досі висять на якихось дошках пошани і це вважається нормою. Оце злість до неправди. Оце відчуття, яке маєш після виставки, коли ти бачиш документальні підтвердження того, що відбувалося тоді. Люди незмінні в своїх прагненнях жити добре, заможного, спокійно на своїй землі. Час минає, однак це забувати не можна.

Також на заході був присутній науковий керівник проекту Володимир Тилишак. Історик розповів про мету та умови створення експозиції: «Виставка є результатом роботи всіх обласних організацій ВО «Свобода». До її створення долучилися свободівці з більшості областей України. Вони збирали матеріали в обласних архівах, вишукували місцеві, які й становлять основу цієї експозиції. Тому я хочу висловити щиру вдячність усім, хто долучився до її створення і підготовки.

Наша мета — показати, що Голодомор — це не просто трагедія, а злочин проти людськості.

— Переконали, що в Україні буде влада, яка наважиться добиватися встановлення історичної та національної справедливості. Наша держава має вимагати від Москви визнання Голодомору геноцидом української нації, вибачення та компенсації за той злочин, який здійснював щодо нашого народу більшовицький режим. Це один із пунктів Програми захисту українців, це той принцип, на якому постійно наполягає «Свобода». Російська Федерація як правонаступниця кривавого СРСР має відповісти перед українською нацією, яку так нещадно нищила, яку морила голодом. Влада нашої держави має бути спроможною називати речі своїми іменами та зробити все для того, щоб вбивці покаляси перед своїми жертвами.

Варто наголосити, що виставка має відбуватися в усіх областях України. Організатори передбачають, що експозицію презентують в кожному районному центрі. Її функціонування сприятиме поширенню правди серед українців та збереженню пам'яті про трагічні події 1932—1933 рр.

Фото
Олександра
КЛИМЕНКА.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

«Злість до неправди — це і є доброта»

Позавчора у Спільці письменників відбувся круглий стіл — презентація українського перекладу «Чорної книги комунізму» за участі одного з її авторів Стефана Куртуа, перекладача професора Яреми Кравця, заступника Голови Верховної Ради Руслана Кошулинського, народних депутатів, істориків та представників громадських організацій.

Український варіант — 26-й переклад «революційної» праці. «Революційної» не лише для постсталинських країн, а й для держав західної демократії, де, за словами пана Куртуа, також було відчутно вплив більшовицької ідеології, щоправда, без її практичної реалізації. За те Україна, переконалися він як керівник лабораторії Національного центру наукових досліджень Франції, сповна знала всіх жажів цієї людиноненависницької практики.

Стефан Куртуа вже давно чітко заявив про свою позицію: Голодомор 1932—1933 років був геноцидом українців. Французьке суспільство довго не сприймало такого висновку. Це було для них щось нове, незбагненне. Як може держава на машинах знищувати свій народ? З нацистами все зрозуміло. Вони викошували інші народи. Понад те, автор саме «українського розділу» «Чорної книги комунізму» Ніколя Верт, описуючи терор та репресії сталінського режиму, також уникав слова «геноцид». І тільки недавно, вже до українського перекладу, він надіслав примітку, де чесно визнав свої помилки і назвав речі своїми іменами.

Необізнаність своїх колег в історичних фактах пан Куртуа пояснює багатьма чинниками. Один з них — дослідження не першоджерел, а документів, що зберігаються в архівах МЗС Франції.

Високопоставлених осіб, які здійснювали візити до СРСР, зустрічали за щедро накритими столами. Вони не їздили по мертвих українських селах, їм не показували трупи, не розповідали про «чорні дошки». Зрозуміло, що, повернувшись додому, вони рапортували про відсутність голоду. До речі, батько Ніколя Верта був зарубіжним кореспондентом, якого також возили в СРСР «потомкінськими селами», і цей особистий чинник дуже впливав на позицію його сина. «Як історик він зробив найкращу частину книги, але як людина, як Ніколя Верт переписав свою роботу», — стверджує пан Куртуа. На щастя, все-таки спрацювала формула «краще пізніше, ніж ніколи»...

Особливе обурення, згадує французький історик, на Заході викликала його фраза: «Смерть однієї української дитини від голоду дорівнює смерті однієї єврейської дитини від голоду у Варшавському гетто». «Як можна це порівнювати, — критикували його поборники демократії, — це ж голокост!» «Саме тому і стався голокост, — відповідав Стефан Куртуа, — що був в історії прецедент: голодомор в Україні. Націонал-соціалістам було з кого взяти приклад. Якщо Сталіну вдалося приховати факт масового знищення українців у мирний час, то Гітлер зрозумів, що це ще легше зробити у військовий час».

Однак попри всі маскування заходи документи про злочини збереглися. Вони й стали головними свідками в «Чорній книзі комунізму: злочини, терор і репресії». Вона розійшлася світом величезним накладом, науковці тих країн, де видавали переклад, до свого варіанта додають ще розділ-два архівних матеріалів. Як цитує Цветана Тодорова Стефан Куртуа: «Життя прогало у двобої зі смертю, але пам'ять перемагає у своїх герцях з небуттям».

Пам'ятаймо! І будемо добрим, бо «злість до неправди — це і є доброта».

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Коли дивимосся на цю експозицію — розуміємо, що непокаране зло може повертатися

Від піратів до євроскептиків

Нові партії в Німеччині після виборів до Бундестагу

А ЯК У НИХ?

Вибори до німецького парламенту, що відбулися наприкінці вересня, принесли багато несподіванок. Одна з них — занепад перспективної прагматичної партії піратів і сходження нової партії євроскептиків «Альтернатива для Німеччини».

Провал

«Провал піратів», «усе скінчено», — так пишуть про ще недавно надзвичайно популярну нову загальнонімецьку партію піратів німецькі газети і журнали. Справді, рік тому здавалося, що ці молоді технократи, котрі виступають за розв'язання конкретних проблем країни на найнижчому рівні, мають усі шанси не тільки пройти в Бундестаг, а й зміцнитися в ньому, склавши конкуренцію «зеленим».

А тепер, як зазначають німецькі аналітики, питання стоїть про існування партії взагалі. Результат, отриманий на виборах, — 2,2 відсотка за прохідного бар'єра в 5. І це за того, що пірати пройшли в чотири земельні парламенти Німеччини, що є дуже непоганим результатом. «Занадто роз'єдані, занадто неорганізовані, занадто посварені між собою й занадто роздратовані на самих себе», — такий вирок експертів.

На нинішніх виборах вони змогли поліпшити свій результат 2009 року лише на 0,2 відсотка. Але тоді пірати тільки з'явилися на політичному небокраї або, швидше, на екранах моніторів молодих виборців Німеччини. Саме в цьому сегменті електорату виросли й розцвіли пірати. А тепер на них чекає тільки зів'янення.

Але ж ще в 2012-му опитування громадської думки показували двозначні цифри популярності цієї партії. Про неї говорили, як про політичний феномен. А нині аналітики пророкують, що

невдача на виборах до Бундестагу може якнайнегативніше позначитися на майбутньому піратів загалом,

хоча отриманий результат забезпечує їм федеральне фінансування, та й присутність у парламентах декількох земель дає їм можливість брати участь у політичних процесах на місцевому та земельному рівнях. (Закон про фінансування політичних партій у Німеччині передбачає виділення з держбюджету грошей на утримання тих партій, які отримали на федеральних виборах не менш як половину відсотка голосів виборців).

Як і має бути, з'явилися в лавах піратів і перші пацюки, що втікають із корабля. Саме в день виборів про свою відставку заявив член фракції піратів у федеральній землі Північний Рейн-Вестфалія, де вони набрали 9 відсотків голосів. Песимісти вбачають

партія євроскептиків «Альтернатива для Німеччини». І от вони майже здолали п'ятивідсотковий рубіж, упритул наблизившись до заповітних синіх крісел у залі засідань Бундестагу.

Цю нову партію, що з'явилася зовсім недавно, називають правополістською, але не неонацистською. Поки що вона дуже успішно втримується на тій межі, за якою йде беззастережний громадський осуд. Водночас вона зважилася виступити з такими темами, які ніні не залишають байдужими жодного європейця, але які не цілком уписуються в принципи політичної коректності, а тому неприйнятні для

городні милі — це теж громадські кошти, і літати на них можна було тільки у службових справах. Цілій низці депутатів довелося тоді подати у відставку. Не дивно, що тема привілеїв незмінно має відгук виборців.

Роздратування європейців, і німці тут не винятком, спричиняє так звана «брюссельська бюрократія». Мало того, що вона коштує державам—членам Євросоюзу великих грошей, то ще й часто дивує дріб'язковим прагненням усе регулювати — від градуса викривлення огірка до міцності алкогольних напоїв і кількості сигарет у пачці. Є, звичайно, у цих правилах і розумні речі,

багато оглядачів взагалі не приймають новоспечених євроскептиків всерйоз. Для них це рух марнолюбних і розчарованих «колишніх», що заперечують економічний прогрес і глобалізацію, котрі прагнуть обмежити сферу перебування вузькими національними рамками. Їхнє майбутнє багато в чому залежить від економічної ситуації в Єврозоні. Якщо все буде як належить, то євроскептицизм не матиме шансів.

Нові партії — природний процес

Як бачимо, партійний ландшафт Німеччини — це не застигла система, а живий організм, що енергійно відгукється на зміни політичної ситуації й виклики часу. І поява нових партій — природний результат цих процесів.

Так, протести кінця 60-х вилилися в появу в 1979 році партії «зелених», що ввібрала в себе багато альтернативних рухів. Із 1983-го партія майже весь час проходить у Бундестаг, а в 1998—2005 роках навіть стала молодшим партнером по правлячій коаліції із соціал-демократами.

Розкол у соціал-демократичній партії Німеччини, з одного боку, і ностальгія за зниклою НДР — з другого, привели до утворення в 2007 році Лівіої партії. До неї ввійшли крайнє ліве крило СДПГ, а також Партія демократичного соціалізму, котра прийшла на заміну східнонімецькій СЕПГ, і ще один лівий рух, який став називатися «Праця і соціальна справедливість». На перших федеральних виборах 2009 року «ліві» отримали 11,9 відсотка голосів і 76 депутатських мандатів. На нинішніх виборах партія набрала 8,6 відсотка, і це як і раніше є дуже хорошим результатом, особливо, якщо згадати, що

Вільна демократична партія Німеччини вперше за всю свою історію не ввійшла до Бундестагу, отримавши лише 4,8 відсотка.

Результат, який для вільних демократів став нищівним провалом, розцінюється як приголомшливий успіх партії «Альтернатива для Німеччини». **Набравши 4,7 відсотка, ця партія стала новою політичною сенсацією, підтвердивши, що виборці в Німеччині дуже чутливо реагують на зміни політичного клімату й не віддають свої голоси кому заманеться.** Весь попередній політичний досвід навчив їх того, що від їхньої волі залежить майбутнє країни. Це підтверджує й висока активність німецького електорату — 71,5 відсотка, практично всі, хто в змозі виконати свій громадянський обов'язок. Це і є демократія в дії, хоч би як банально це звучало.

Марія КОПИЛЕНКО,
заслужений журналіст України.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Будівля рейхстагу. Берлін. 2010 рік.

так званих «великих народних партій» — ХДС і СЕПГ. Що ж це за теми, які знайшли відгук у серцях німецьких виборців і майже впустили нову партію у велику федеральну політику?

Насамперед, це податки і роль держави в системі оподатковування. Необхідність знижувати й оптимізувати податки визнають усі політики, але далі розмов справа не йде, оскільки будь-який крок у цьому напрямі збіднює скарбницю, що своєю чергою позначається на більшості населення.

Ще одна пекуча тема — це самі політики та їхні привілеї — зарплати, пенсії, страховки й багато чого іншого. Треба сказати, що благами, фінансованими з бюджету, німецькі політики й держслужбовці користуються дуже обережно. Службовий автомобіль, наприклад, подається тільки в службових цілях. І за цим суворо стежить громадськість. Років десять тому Бундестаг сколихнув скандал, пов'язаний з тим, що депутати, отримуючи від авіакомпаній нагородні милі за службові перельоти, використовували їх для приватних поїздок. Смію стверджувати, що в нас на такий дріб'язок ніхто не звернув би уваги, тобто не став би вбачати в цьому корупційне діяння. Не так у Німеччині. Там вирішили, що на-

наприклад, вимога забезпечити інвалідам безбар'єрний доступ до всіх громадських і лікувальних будівель. Однак, на думку євроскептиків, якими є й партія «Альтернатива для Німеччини», Брюссель дедалі більше втручається в суверенні справи окремих держав, намагаючись регулювати національні закони і звичаї.

Ну а найважливіша і навіть небезпечна тема, що порушує всі правила політкоректності, — це міграція з бідних та охоплених війнами й міжусобицями регіонів земної кулі. І це не просто ксенофобія, а острах «ісламізації» західного християнського світу й радикалізації ліберальної політичної культури Заходу.

Такі ідеї, що живлять правий популізм, з'явилися в Європі не вперше. Німеччина тут опиняється, швидше, у хвості європейських тенденцій, значною мірою завдяки стабільному демократичному каркасу, створеному після війни за допомогою американців.

Тож навряд чи така партія, як «Альтернатива», може завдати хоч якоїсь політичної шкоди.

А от взяти на себе громадську контрольну функцію може цілком. І в цьому буде її позитивна роль.

Справедливості заради слід зазначити, що

Історія з «Арсеналом» добігає кінця

Футбол. Контрольно-дисциплінарний комітет Федерації футболу України прийняв рішення щодо столичного «Арсеналу»: за повторну неявку на матч київський клуб виключено з поточних змагань Прем'єр-ліги.

Матеріали справи передадуть Дирекції ПЛ для внесення відповідних змін до турнірної таблиці.

«Дніпро» виключили з кубкового турніру

КДК ФФУ виключив «Дніпро» з розіграшу Кубка країни за неявку без поважних причин на матч 1/8 фіналу з одеським «Чорноморцем».

Крім того, дніпропетровський клуб оштрафовано на 75 тисяч гривень. Отже, в 1/4 фіналу зіграє «Чорноморець».

Ми — в першому кварталі

Збірна України з футболу посідає четверте місце за відвідуваністю серед європейських команд. В середньому її матчі у відбірному циклі ЧС-2014 відвідали 48 916 уболівальників.

У відборі Україна провела шість домашніх матчів. Найбільшу аудиторію зібрав поєдинок проти Англії на НСК «Олімпійський» — 69 890 глядачів. Матч з французями у Києві відвідали 67 732 уболівальники, з Чорногорією — 50 597, з поляками в Харкові — 39 136, з сан-маринцями у Львові — 34 190, з Молдовою в Одесі — 31 948.

На першому місці за відвідуваністю — збірна Англії, у трийці — французи та німці.

Данилов — єдиний претендент

Завершився термін подання заявок на участь у виборах президента української Прем'єр-ліги. Реєстрацію кандидатів припинено 20 листопада — за 14 днів до дати проведення загальних зборів учасників та виборів, які відбудуться 4 грудня. Єдиним кандидатом, котрий подав заявку, став чинний президент Прем'єр-ліги Віталій Данилов.

Лише результати

Хокей. Чемпіонат країни. 21 листопада. «Білий Барс» (Біла Церква) — «Гайдамаки» (Вінниця). 7:0 (1:0, 3:0, 3:0). «Генерали» (Київ) — «Компаньйон» (Київ). 2:5 (1:2, 0:2, 1:1). «Леви» (Львів) — «Сокіл» (Київ). 0:2 (0:0, 0:0, 0:2). «Білий Барс» — 22 очки, «Генерали» — 16, «Компаньйон» — 14, «Сокіл» — 8, «Гайдамаки» — 0, «Леви» — 0.

ОГОЛОШЕННЯ

Згідно рішення Київської міської ради від 13 листопада 2013 року № 444/9932 Державна організація медичного автотранспорту м. Києва «Київмедавототранс» (код ЄДРПОУ 01993807) повідомляє про реорганізацію шляхом перетворення в комунальну організацію «Київмедспецтранс», яка буде правонаступником прав та обов'язків Державної організації медичного автотранспорту м. Києва «Київмедавототранс».

Строк пред'явлення кредиторам своїх вимог до Державної організації медичного автотранспорту м. Києва «Київмедавототранс» становить два місяці з дня опублікування цього оголошення.

Адреса: 04073, м. Київ вул. Куренівська, 16-в, комісії з реорганізації Державної організації медичного автотранспорту м. Києва «Київмедавототранс». Телефон для довідок: (044) 536-04-03.

У Рівненському обласному перинатальному центрі невдовзі запрацює кабінет катамнестичного спостереження, фахівці якого навчатимуть батьків піклуватися про немовлят з малою вагою, *інформує наш власкор Олександра Юркова*

Піротехніки знищили 30 артилерійських снарядів часів Великої Вітчизняної війни, виявлених на Житомирщині біля села Ушомир Коростенського району, *повідомляє наш власкор Олексій Кавун*

Український Гаврош

Колись, коли знакові реальності перетворюються на міфи, а герої нашого політичного часу стануть тлінню, найдетше український Дадакруа, який напише нашу беззубу революцію на барикадах, і її образ з'явиться на стандартних поштових марках України, а портрети в кабінетах державних чиновників і патріотів України.

Очолрила юрбу

Три роки тому, у переддень зими, у віці 71 року померла Параска Василівна Королук. Почила в Бозі, у власній хаті, у рідному селі, в оточенні дочок і онуків знаменита блаженна помаранчевого Майдану Баба Параска. Смерть, як пишуть у романах, поставила крапку і перетворила життя на долю.

Параска Василівна народилася 1939 року, за два роки до початку війни, на Тернопільщині, у Польщі. Пізніше ці землі стали територією СРСР.

24 роки пропрацювала дояркою на фермі. Хто не знає — це тяжка, повсякденна, не регламентована часом праця.

Її біографи повідомляють, що дванадцять років майбутня знаменитість Майдану «була на заробітках у Казахстані».

Політична біографія Баби Параски почалася в листопаді-грудні 2004 року. Вона, (тут «лакуна», — неясна темна пляма в її історії), незрозуміло, як і за сприяння яких людей малограмотна жінка стала членом PR-команди кандидата в президенти Віктора Ющенка.

Роз'їжджала, зрозуміло що, не на рейсовому автобусі, «не з казенної потреби», містами і селами Західної і Центральної України. Закликала голосувати за людину, у якої «руки не крали». За «надію», яка встигла побувати і главою Нацбанку, і прем'єр-міністром країни, підписала тонни важливих державних паперів, які, однак, життя людей кращим не зробили.

Та не метафори і креативні ідеї, а фанатичний вогонь в очах Баби Параски сіяв таким яскравим полум'ям, що «штаби Ющенка» згадали про неї, коли настала епоха Майдану.

Саме тоді, для трьох доньок і численних онуків мама, бабуся, потім знаменита наша Баба Параска зникла як член родини. Особисті, родинні стосунки, нудне, сіре буття, робота, колишні звички блискавично були витиснуті на задній план.

Напередодні

21 листопада 2004 року відбувся другий тур президентських виборів в Україні, на яких переміг Віктор Янукович. Але сісти в президентське крісло йому не дозволили...

Тоді вперше у світовій історії президентських виборів (український політичний ексклюзив) відбувся третій тур. І в результа-

ті «помаранчевої революції», «вогнедишного майдану» під звуки фанфар, гуркіт литавр і гасла на зразок «після нас хоч потоп», присягу на вірність народу у Верховній Раді склав Віктор Ющенко.

Популярність Королук цілком конкурувала з «польовими командирами» і офіційними помаранчевими лідерами, популярними всезнайками-політологами, що освоїли, як писав покійний методолог Щедровицький, «ігрову політику».

Політична тварина

«Помаранчева бабка», за якою стояв «помаранчевий народ», привела до влади тих, хто вже вкотре в історії голосно брехав, дуже скоро обіцяючи народу:

Грудень 2004 року.

«Свободу! Рівність! Братерство!». Натовп в черговий раз (де-жав'ю) проклав шлях для національної, як виявилось, компрадорської буржуазії українського штибу.

Саме тоді Баба Параска занедужала на дивну важку і невиліковну хворобу, що спричинила її передчасну смерть. Жінка похилого віку стала «політичною твариною».

Це буквально, як написано. І не треба шукати темне, алегоричне значення у цих двох словах, сказаних видатним філософом античності.

Як, природно, що мураха — тварина мурашниковостадна, озерна чайка — колоніальна, ведмідь — територіальна, лелека — сімейна, а людина, крім усього іншого, політична тварина.

Коли Арістотель уперше сказав про «політичну тварину», то, звичайно ж, розумів, що ігри за владу, в які грають люди, це пристрасть володіння і насолода пануванням. Уся життєва мотивація цих дивних людей, які займаються політикою, цілком задані його первісним, тваринним минулим.

Якщо вульгаризувати цю ідею, це боротьба за владу, це бійка за жирний шматок м'яса, за територію, за лідерство, за вплив, за життєвий простір.

Майдан для Баби Параски став зоряною годиною, святом, повним насолод, в її нудному, повному непомірних тягот сільського життя «земляного жукагнояка». Її Майдан (робимо поправку на масштаб особистості) — це як Аустерлиць для Наполеона, як жовтневий переворот для Леніна, як битва за Берлін для маршала Жукова.

А для Баби Параски, (закладений у кожному з нас комплекс неповноцінності був і її рисою простої радянської людини), можливість ногою відкрити двері адміністрації президента України. А також панувати у своєму рідному селі, обніматися і шепотітися з Юлею Тимошенко, одержувати орден з рук самого Президента, давати

інтерв'ю акулам пера і поправляти здоров'я в найдорожчих лікарнях, «консультувати» найвисокооплачуваних політехнологів.

Майдан Баби Параски — це біг «людини масової», сірої, безликої до свята життя, повного сенсів і політичних пристрастей, стану «на лезі ножа». В іншому разі, ми всі з Вами прекрасно розуміємо, що тільки в церковній книзі залишилися б дата народження і смерті Баби Параски.

Перефразовуючи відомого філософа, скажемо, що «світ би не помітив ні її народження, як і її смерті».

«Помаранчева метафора»

Не можна зрозуміти соціальний, екзистенціальний, психологічний феномен Баби Параски, не усвідомивши суті помаранче-

вої революції, цього українського «свята пригноблених», але таких, що прагнуть свободи та змін людей.

Певна річ, у строго науковому значенні, «помаранчева революція» — це звичайна метафора, що спотворює зміст подій жовтня-грудня 2004 — січня 2005 рр. Такий історичний казус, як виявилось пізніше, — моральний курйоз, але в той же час, як у Хейлі! — з естетикою і стилістикою класицизму.

У Києві наприкінці 2004 року відбувся PR-експеримент над народом, гегелівське «заперечення-заперечення», коли чвари, ворожнеча, смута, заколот проти, ну дуже обмежених осіб влади, слава Богу, закінчився без громадянської війни.

За формою це була «революція-шоу», «революція-карнавал», за сутністю — зміна еліт влади, а не якийсь «стрибок», де «вер-

хи не могли, низи не хотіли». За змістом — мирна, ненасильницька політична вистава-перфоманс.

Водночас «помаранчева революція» запустила в Україні якісь потужні процеси, механізми відмови від радянського минулого. Повторюючи Харрінгтона «заколот не може скінчитися удачею, а то назвуть його інакше». Воля Майдану живилася величезними надіями й, як виявилось, ілюзорними.

Десятки тисяч простих людей на Майдані «зробили» нелегітимний третій тур легітимною владою. А Віктора Ющенка як президента легалізували не змо-ви іноземних держав, не американські гроші, не «наколоті апельсини», не українська еліта чи Верховний Суд, а десятки тисяч обивателів Майдану. Звичайні українці, які зривалися з роботи, їхали з дому, мерзли, голодували, вимагали Ющенка в президенти!

Баба Параска, з якогось історичного непорозуміння, йшла на чолі цієї юрби. Вона підносила людям майбутньої влади гвинтівки, патрони і бомби, як

юний паризький комунар Гаврош. І це була незвичайна зброя, секретні снаряди. Їм'я їм етнічність, а точніше українська етнічність, патріотичний націоналізм, цінності українського етатизму.

Український код Баби Параски

Малограмотна Баба Параска відкрила нам таємницю нашої етнічності, нашої українськості, нашої української національної самосвідомості. Баба Параска відкрила для нас просту істину: етнічність первинна і сильніша, могутніша за будь-які економічні і політичні чинники розвитку держави, консолідації суспільства.

Але ж зовсім недавно (за радянської влади), як писала розумна Людмила Улицька, «національна самосвідомість у наш час отримала стійкість не в шануванні догматів і традицій, а в кулінарних рецептах, кольорі і покрої одягу».

Ми не можемо відчуті і безпристрасно пояснити, що таке етнічність, національність. Особливо для нас пострадянських людей, яким втокмачили у свідомість певні догми. Ми підсвідомо боїмося націоналізму, який «кров ставить вище за ґрунт», «національне» у людини вище за його соціальну сутність.

Водночас, коли людина стурбована і відчуває страх перед своїм майбутнім, несе тягар особистої відповідальності за свої вчинки за долю народу, держави, «етнічне», «національне» виповзає з темних і світлих куточків нашої підсвідомості.

Баба Параска, що бігає і кричить, у листопаді, грудні 2004 року — це містичний український Дух. Помаранчевий Майдан за короткий час відродив, відновив те, що здавалось вже безповоротно втрачено — відчуття бути українцем.

Образ Баби Параски якимось незбагненим чином показав, що головний опонент влади — це народ, і не опозиційні політики, і що сьогодні політична еліта абсолютно ворожа всьому українському, всьому національному.

Баба Параска переконала нас, що людей в Україні розділяє не стільки рівень доходів, не ідеологія і місце проживання, скільки етнічна приналежність, етнічна ментальність, те, що сьогодні модно називати словом національна «ідентифікація».

Глузували і обожнювали

Ми глузували з неї, з «бабусі помаранчевої революції». Але ми обожнювали її за відданість, за волю до шаленої боротьби за ідею. Ми ставилися до неї з презирством її за махровий антисемітизм, але захоплювалися її маскарадним героїзмом. Баба Параска — з одного боку — це революційні дурні народні пристрасті, а з іншого — вона блаженна, щаслива людина.

В Україні всі знали Бабу Параску, вона була популярна і пізнавана. Вона персоніфікує якесь метафізичне значення нашої ук-

раїнської національної ідентичності. Та наші почуття до неї амбівалентні. Ми її водночас і любимо, і зневажали, немовби бачили себе у дзеркалі.

Баба Параска — це і хворобливий симптом, і оптимістичний символ того, як юрба перетворюється на політичну націю. На наших очах безликий натовп на Майдані перетворився на український народ. Адже людина тільки у своєму безсиллі виявляє власну міць.

Вона — це матриця, відображення кожного з нас, український архетип. У той же час Баба Параска — правдоподібна подоба, симулякр (те, чого немає), позбавлений візрця нашої сучасності або тієї міфологізованої Гоголем українки й українця, яких нині в Україні, нам здавалось, що вже немає.

Від живого міфу відреклися

Кажуть, що незадовго до смерті Баба Параска тяжко хворіла. Ходять чутки, що її «пом'яли» царські опричники, яким була дана команда не пушати її до царських палат, не допускати до світлич царевих очей. Ще кажуть, у зв'язку із хворобою рідні заборонили їй займатися політикою.

Востаннє, «вживу» я бачив Бабу Параску у Києві.

Мене довго там не було. Мій товариш, який працює радником відомого політика, призначив мені побачення в себе в офісі. Навколо його контори стояло багато іномарок, а висока загорожа і залізні ворота надійно охороняли таємниці партії.

Баба Параска, з невеликою сумкою в руці, на голові хустка, одягнена в сіру, літню кофту, на ногах «босоніжки», давила на кнопку дзвінка на воротах. І я почув її діалог (через домофон) з охоронцем офісу.

— То я, Баба Параска! Мене пустите до Богдана... вона назвала прізвище.

— Богдан поїхав, — після довгої паузи відповів невідомий голос.

— То скажіть Олегу, що я прийшла!

— Олега сьогодні немає на роботі.

— У мене до Івана справа, — канючила Баба Параска.

Певна річ, що й Іван був терміново викликаний до Кабінету Міністрів.

Баба Параска повернулася до мене, подивилася на мене уважно, сподіваючись, що я їй допоможу. А потім сказала: «От, спочатку викликають, так далеко їхала, а їх немає». Потім постояла ще хвилину десять і повільно пішла до станції метро. Символи «помаранчевої революції» уже нікому не були потрібними.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.
(з архіву «Голосу України»).

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21/вул. Шаумяна, 4) постановою від 06.11.2013 року по справі № 908/1971/13 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Енергія корму" (код ЄДРПОУ 35439919; 69000, м. Запоріжжя, вул. Ентузіастів, 3) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Ляшенка Сергія Сергійовича (свідоцтво № 107 від 04.02.2013 р.; 49027, м. Дніпропетровськ, а/с 1784).

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21/вул. Шаумяна, 4) постановою від 06.11.2013 року по справі № 908/1384/13 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Санті" (код ЄДРПОУ 31177850; 69000, м. Запоріжжя, вул. Гудименка, 15) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Ляшенка Сергія Сергійовича (свідоцтво № 107 від 04.02.2013 р.; 49027, м. Дніпропетровськ, а/с 1784).

Постановою господарського суду м. Києва від 11.11.2013 р. у справі No. 5011-46/12625-2012 оголошено банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Приватного акціонерного товариства "Українська екологічна страхова компанія" (03150, м. Київ, вул. Димитрова, 5-Б, ідентифікаційний код 30729278). Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Стецину Ігоря Володимировича (свідоцтво про право здійснення діяльності арбітражного керуючого No. 1088 від 06.06.2013 р., адреса: 01030, м. Київ, вул. Б.Хмельницького, буд. 16-22, оф. 301).

Постановою господарського суду Сумської області (пр-т Шевченко, 18/1, м. Суми, 40011) від 06 серпня 2013 року у справі № 6/116-09 Товариство з обмеженою відповідальністю "Слов'яни 94" (40000, м. Суми, вул. Заливна, 6, 15, код ЄДРПОУ 21116758) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру, ліквідатором призначено арбітражного керуючого Гайдукова Сергія Петровича (свідоцтво № 281 від 26.02.2013 року, адреса: 40024, м. Суми, вул. Харківська, буд. 42).

Відповідно до положень ЗУ "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців з моменту виходу цього оголошення за адресою ліквідатора.

Господарським судом Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а, тел./факс 377-38-63) ухвалою від 12.11.2013 порушено провадження у справі № 904/7910/13 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Виробничо - будівельна компанія "Будмайстер" (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Каруни, 75, код ЄДРПОУ 34734683).

Розпорядником майна призначено Гольчановського Григорія Сергійовича, свідоцтво № 290 від 25.02.2013 (50056, Дніпропетровська область, м. Кривий Ріг, м-н Сонячний, буд. 39, кв. 59).

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Ухвалою Господарського суду м. Києва (адреса місцезнаходження: 01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) від 06.11.2013 р. у справі №910/19329/13 порушено провадження про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Агрофірма "Вільхівська", ЄДРПОУ35902139, місцезнаходження: м. Київ, вул. Кутузова, 13, поточний рахунок №26006013007943 в АТ "Сбербанк Росії", МФО 320627.

Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Беніцьку Валентину Іванівну (Свідоцтво про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора) № 1273, дата видачі 04.07.2013, адреса для листування: 01001, м. Київ, вул. Велика Житомирська, буд. 21, оф. 3).

Заяви кредиторів з вимогами до банкрута приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. В'ячеслава Чорновола, 29/32) від 15.11.2013 року по справі № 912/1653/13 Товариство з обмеженою відповідальністю "АК-ЦЕНТ" (25006, м. Кіровоград, вул. Леніна, 8А, код ЄДРПОУ 32615710, п/р № 26004052909033 в ПАТ КБ "ПРИВАТ-БАНК", МФО 323583) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Кушнір Тетяну Іванівну.

Кредитори мають право заявити свої вимоги до боржника, який ліквідується, у місячний строк з дня публікації цього оголошення.

ОГОЛОШЕННЯ
про проведення конкурсних торгів

1. Замовник:
Найменування: АК "Харківобленерго".
Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ: 00131954.
Місцезнаходження: вул. Плеханівська, 149, м. Харків, 61037.
Особі замовника, уповноважені здійснювати зв'язок з учасниками:
Прізвище, ім'я, по батькові: Наumenко Дмитро Миколайович.
Посада: секретар комітету з конкурсних торгів.
Телефон: (057) 740-14-85, 740-11-25, 740-12-94
Тел./факс: (057) 731-24-86.
E-mail: plan@obl.kh.energy.gov.ua.

2. Фінансування закупівлі:
2.1. Джерело фінансування закупівлі: кошти підприємства.
3. Адреса веб-сайту, на якому замовником розміщується інформація про закупівлі:
www.oblenergo.kharkov.ua.

4. Інформація про предмет закупівлі:
4.1. Найменування закупівлі: 19.20.2 Оливи мастильні
4.2. Кількість або обсяг виконання робіт: 13 найменувань.
4.3. Місце поставки товару, виконання робіт: детально визначено у документації конкурсних торгів.
5.4. Строк виконання робіт: протягом 2013-2014 р.

6. Місце отримання документації конкурсних торгів:
за адресою замовника, каб. 209.

7. Забезпечення пропозиції конкурсних торгів:
Не вимагається.

8. Подання пропозицій конкурсних торгів:
8.1. Місце: за адресою замовника, каб. 209.
8.2. Строк: 13.12.2013 до 08-30.

9. Розкриття пропозицій конкурсних торгів:
9.1. Місце: за адресою замовника, студія апаратних нарад.
9.2. Дата та час: 13.12.2013 14-00.

Ліквідатор Відкритого акціонерного товариства Банк "БІГ Енергія"

Відповідно до глави 13 розділу VI Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 № 369 (у редакції, що діяла до 22.09.2013) та Рішення Комісії з питань нагляду та регулювання діяльності банків Національного банку України від 15.11.2013р. **повідомляє про проведення Національним банком України конкурсу з визначення управителя непроданих активів Відкритого акціонерного товариства Банку "БІГ Енергія".**

Кінцева дата подання документів до Національного банку України - 05.12.2013р.

Документи подаються до Національного банку України за адресою: м.Київ, вул.Інститутська, 9.

Перелік документів для подання до НБУ юридичною особою - потенційним управителем активів, визначено главою 13 розділу VI Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 №369 (у редакції, що діяла до 22.09.2013).

Основні умови:

1) Відповідність юридичної особи-потенційного управителя непроданих активів ВАТ Банку "БІГ Енергія" наступним вимогам:
юридична особа, що:
- здійснює професійну діяльність щодо надання аудиторських, юридичних, консалтингових або фінансових послуг не менше трьох років;
- веде беззбиткову діяльність;
- не має заборгованості перед Державним бюджетом України та місцевими бюджетами;
- не є кредитором, пов'язаною особою або акціонером/учасником Банку;
- не має невиконаних зобов'язань перед Банком;
- не є стороною в судових справах за участю Банку, або банк, який:
- надає послуги з довірчого управління коштами і цінними паперами за договорами з юридичними та фізичними особами;
- веде беззбиткову діяльність;
- дотримується економічних нормативів;
- забезпечує в повному обсязі формування резервів за активними операціями;
- не є об'єктом застосування заходів впливу щодо обмеження, зупинення чи припинення здійснюваних банком операцій.

2) Строк діяльності потенційного управителя непроданих активів Банку не менше трьох років.

3) Наявність кваліфікованих спеціалістів, які мають досвід роботи з управління активами.

3) Відсутність конфлікту інтересів.

4) Найнижча вартість послуг потенційного управителя непроданих активів Банку.

"ПрАТ "УСК "КНЯЖА" повідомляє про втрату полісів ОСЦПВВНТЗ міжнародного страхування "Зелена Карта" за номерами:
8631944-945, 8631948, 8631952-953, 8631997, 8632003, 8632006, 8632100, 8632187, 8632306, 8632309-310, 8632313-315, 8632325, 8632334, 8632337-338, 8632340-342, 8632349, 8632355-356, 8632381, 8632383, 8632385-391, 8647006, 8647008, 8647018-019, 8647028, 8647035-036, 8647087, 8647096-098, 8647138, 8647149-153, 8647160, 8647164, 8647167-168, 8655529, 8655535, 8844920-923, 8844927-930, 8844966-979, 8844982, 8844984-986, 8848020, 8848026, 8848031, 8848036, 8848038, 8848040, 8848042, 8848044-045, 8872719-720, 8878734-741, 8878743, 8878777-780, 8878783, 8878788-789.

ПрАТ "УСК "КНЯЖА" не несе відповідальності за цими полісами і страхове відшкодування не виплачує.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області від 14.11.2013р. по справі № 904/8435/13 ТОВ "АРІАЛПРОМ-БУД" (код ЄДРПОУ 38434384) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Головою ліквідаційної комісії призначено Щоголева Максима Ігоровича. Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, шосе Запорізьке, буд. 26.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області від 14.11.2013р. по справі № 904/8357/13 ТОВ "БІЗНЕСПРОМ ТК" (код ЄДРПОУ 36962424) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Головою ліквідаційної комісії призначено Щоголева Максима Ігоровича. Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Героїв Сталінграду, буд. 153-К.

Національний комплекс "Експоцентр України" має намір отримати згідно законодавства України дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від виставкового комплексу по пр. Глушкова, 1.

Від стаціонарних джерел комплексу в атмосферне повітря викидаються такі основні забруднюючі речовини: оксид вуглецю, оксиди азоту, речовини у вигляді суспендованих твердих частинок.

Зауваження і пропозиції громадян приймаються протягом місяця з дати подачі повідомлення в газеті Голосіївською районною в м. Києві державною адміністрацією за адресою: пр-т. 40-річчя Жовтня, 42, за тел. 281-66-43.

Ухвалою господарського суду АР Крим (м. Сімферополь, вул. Невського/Річна, 29/11) від 14.11.2013 р. порушено справу № 901/3601/13 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Торговий Дом "Фаворит", код ЄДРПОУ 31859504, адреса місцезнаходження: 95015, м. Сімферополь, вул. Субхі, 16).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Горюна Віталія Васильовича (вул. Київська, 109, кв.4, м. Сімферополь, 95000, свідоцтво №263 від 26.02.2013 р.).

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від дня опублікування оголошення.

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, буд. 157) ухвалою від 12.11.2013 р. порушена справа № 905/7647/13 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Вега Макс" (83023, м. Донецьк, вул. Харитонова, 3, код ЄДРПОУ 37790375; р/р 26005010301941 в ДФ ПАТ "Автокразбанк", м. Донецьк, МФО 335764) та введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Приходько Володимир Валерійович (свідоцтво № 339 від 27.02.2013, 83050, м. Донецьк, вул. Шекспіра, буд. 13. кв.73).

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Сьогодні в Україні хмарно, вдень невеликий дощ, місцями туман. На сході та на півдні з проясненнями, без опадів. Температура повітря вночі 3—8 градусів тепла, вдень 6—9. Вітер південно-східний, 5—10 м/с. У Криму вночі 3—8 градусів тепла, вдень 13—18. У Києві хмарно, дощитиме

ПЛАНИ ПАРТІЇ — ПЛАНИ НАРОДУ!

**ДРУЖБА-
ВСЕГО ДОРОЖЕ.
ДРУЖБА-
ЗНАМЯ МОЛОДЕЖІ!**

Як сказав би один із наших філософів-політиків: «Оцените красоту... качелей!»

«И веселые качели начинают свой разбег только небо, только ветер только радость

впереди...».

Красиво! Дух захлопывает... И что ж, ветер змінився, небо перевернулося і наша гойдалка летить уже в бік... «кремлевской йолки»...

Про те, що можна зірватися з гойдалки і впасти на «йолку» своїм веселим місцем, схоже, ніхто з філософів не думає. Бо немає таких слів у дитячій пісеньці! І невтямки, що вже давно закінчилося дитинство і нам співатимуть пісень із дорослого репертуару... російського шансону. Тож чи гойдатися, чи далі мугикати під ніс у своїй хаті скраю... «ветер северный», вирішувати нам, дорослим... дітям!

Репродукція плакату часів СРСР.

- Гірку правду рекомендується приймати до їди — після ситного фуршету вона не дає належного ефекту.
- Найбільш образливе не те, що вам кричать в обличчя, а те, що шепочуть за вашою спиною.

Валентин ШУЛЬГА.

СІМ МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Попередження

Піднімеш щонайменшу проблему — будуть великі проблеми!

Корисна порада

Щоб президенти встигли хоча б щось зробити для людей та країни — їх треба обирати не на п'ять років, а на рік.

Увага, всім!

Із місць позбавлення волі Берега Рябкової Кістки (БРК) втік особливо небезпечний злочинець. Можлива його поява на роботі в парламенті, адмініс-

трації президента, прокуратури.

Таємне визначення

Політика — це мистецтво дербану.

Горда заява

Зарплата в мене велика, депутату її вистачило б на те, щоб разок пообідати!

Лозунг

Доведемо кількість високоморальних високопосадовців до кількості своїх братів, сватів та кумів!

Олександр ПЕРЛЮК.

ТЕЗИ
Й АНТИТЕЗИ

Шляхетна людина — завжди «ворог народу», «другом» стає лише тоді, коли вимруть її недруги і друзі.

Проблема «вільних країн» — гуманізація свободи і в'язниці.

Люби людей, бо природа зникає!..

Читай старі газети, журнали і книжки, якщо хочеш бути пророком, не хочеш — дивись футбол, легше стати дурнем!

Усім довіряєш — «баран», нікому — ще більший, і лише тоді влади полегшає...

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

Казку
Мирослава
МИЛОРАДОВИЧА
«Необхідні політичні помічники
(Незамінний,
Потрібний
і Надійний)»
читайте в «Курені»: www.golos.com.ua.

ДОДУМАЙТЕ САМІ — ДДС

Нарешті! У наступному випуску курінний назве тих дедеесників, котрі мають прийти до «Куреня» 13 грудня 2013 року, щоб о 13-й годині 13 хвилин і 13 секунд отримати чесно і, головне, дотепно виборений приз — 2013 гривень і 13 копійок. Курінний нагадує, що зі списком лідерів можна ознайомитися на сайтах golosukraine.com та golos.com.ua. Там є варіанти всіх учасників ДДС-конкурсу, а не лише п'яти переможців. А поки що:

1. Олег Сало, новоспечений голова Львівської облдержадміністрації (йому раніше приписували політичний тиск та масові фальсифікації 2004 року):

— Я буду жорстоко питати своїх підлеглих за роботу, щоб нашим громадянам жилося комфортніше і по правді...

...по своїй правді, яку я вже не раз випробував на вас...

(Р. ТИМОШЕЙКО, Рівненська область).

2. Юрій Луценко, экс-глава МВС:

— Їхні спроби добитися Угоди без звільнення Юлії Володимирівни, означають невиліковний кретинізм чи гру на зрив євроінтеграції...

...але коли за справу візьмуться еквілібристи, то все можливо.

(М. ВАРЕНИЦЯ).

3. Андрій Слєпньов, міністр торгівлі Євразійської економічної комісії:

— Завтра Україна відкриває кордон з ЄС — і має вільний режим по свинині. Завозимо свинину — посолчили, поперчили, назвали «Балик Київський» — і відправили до нас без мита...

...а ми на кордоні всевидячого Геннадія Онищенка поставимо.

(Г. МАКАРЕНКО, Житомир).

4. Леонід Кравчук, перший Президент України (про перспективи підписання угоди з ЄС):

— Плив-плив, а біля берега потонув... А все через жінку на кораблі.

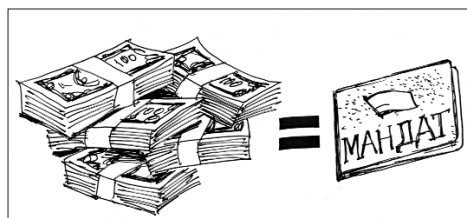
(М. ВАРЕНИЦЯ, Сміла).

5. Олександр Палій, політолог:

— Миколаївському губернатору Круглову сказали: або йдеш і виграєш вибори, або вилітаєш з посади. Дали путівку в один бік...

...якраз у той бік, куди виборці Миколаївщини направили свого губернатора.

(В. ПУЗАНОВ, Токмак).

А тепер, як завше, нова п'ятірка, варта того, щоб наші дедеесники (востаннє!) поламали голову. Отже:

1. Ян Томбінський, глава Представництва Євросоюзу в Україні:

— Зміст асоціації не в тому, щоб «купити» Україну, а в тому...

2. Геннадій Кернес, міський голова Харкова:

— Ми дивимось на двадцять років уперед. Ми хочемо підхопити і використати драйв, емоційний підйом, щоб об'єднати харків'ян довкола амбіційних завдань...

3. Сергій Лавров, міністр іноземних справ РФ:

— Якщо ж порівнювати нашу чесність і товариську позицію з тим, що роблять деякі представники Європейського Союзу, то, мабуть, із того боку виявиться якраз достатньо безпардонний тиск на фокусну державу...

4. Кетрін Ештон, Верховний представник ЄС з питань закордонних справ і політики безпеки (йдеться про Україну, Грузію, Молдову):

— Вільно має стати місцем, в якому може відбутися «свято» трьох країн...

5. Юрій Луценко, політик, ініціатор «Третьої Української республіки» (про «Євромайдан» 24 листопада в Києві біля пам'ятника Т.Г. Шевченку):

— Чую багато скептичних слів. Політиків, і мене зокрема, є за що не любити. Але це не підстава, щоб не робити нічого. А можна розізнитися і зробити вчинок...

Курінний нагадує: свої варіанти надсилайте на електронну адресу sud@golos.com.ua або поштою: на конверті з адресою «Голосу України» пишіть «Курінь»-ДДС.

Мал. Миколи КАПУСТИ, Василя ФЛЬОРКА.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДЯ.

Над номером працювали: Іван ІЛЛЯШ, Алла ДОДАТКО, Марина КРИВДА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі і понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси та передплатна ціна на 2013 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 32641

Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

